

Nokia E61i Uputstvo za korisnika

Nokia E61i

NOKIA
Eseries

IZJAVA O USKLADENOSTI PROIZVODA

CE 0434

NOKIA CORPORATION ovime izjavljuje da je ovaj proizvod RM-227 usklađen sa osnovnim zahtevima i drugim bitnim odredbama Direktive 1999/5/EC. Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

Pre crtani simbol kante za otpatke sa točkicama označava da se unutar Evropske unije ovaj proizvod mora na kraju svog životnog veka odneti na posebno mesto za prikupljanje otpada. Ovo se odnosi na Vaš uređaj kao i na sva proširenja koja su označena takvim simbolom. Ne odlažite ove proizvode kao neklasifikovani urbani otpad. Za detaljnije informacije, vidite Ekološku izjavu (Eco-Declaration) datog proizvoda ili informacije koje se odnose na datu državu na adresi www.nokia.com.

© 2007 Nokia. Sva prava zadržana.

Nokia, Nokia Connecting People, Nokia Care, Eseries, E61i, Navi, Xpress-on i Pop-Port su robne marke ili zaštićene robne marke firme Nokia Corporation. Nokia tune je zvučna robna marka Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti robne marke ili robni nazivi svojih vlasnika.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd © 1998-2007. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright © 1997-2007. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Java and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for personal and noncommercial use in connection with information which has been encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged in a personal and noncommercial activity and (ii) for use in connection with MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall be implied for any other use. Additional information, including that related to promotional, internal, and commercial uses, may be obtained from MPEG LA, LLC. See <http://www.mpegla.com>.

Ovaj proizvod je licenciran po MPEG-4 Visual Patent Portfolio License; (i) za ličnu i nekomercijalnu upotrebu informacija koje su kodovane u skladu sa MPEG-4 Visual Standard a od strane korisnika u okviru lične i nekomercijalne aktivnosti, i (ii) MPEG-4 video sadržaja pribavljenih od licenciranih provajdera (snabdevača) video sadržaja. Ovime se ne daje, niti se može podrazumevati licencno pravo za bilo koju drugu vrstu upotrebe. Dodatne informacije uključujući i one koje se odnose na promotivnu, internu i komercijalnu upotrebu mogu se dobiti od MPEG LA, LLC. Vidite <http://www.mpegla.com>.

Nokia vodi politiku permanentnog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM ZAKONOM, NI POD KOJIM OKOLNOSTIMA NOKIA, NITI IJEDAN OD NJENIH DAVALACA LICENCE, NISU ODGOVORNI ZA MA KAKAV GUBITAK PODATAKA ILI DOBITI, NITI ZA BILO KOJE POSEBNE, SLUČAJNE, POSLEDIČNE ILI INDIREKTNE ŠTETE MA KAKO DA SU PROUZROKOVANE.

SADRŽAJI OVOG DOKUMENTA SU DATI "KAO ŠTO JESU". Osim KAKO TO ZAHTEVA merodavni ZAKON, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu NaMeNu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. NOKIA ZADRŽAVA PRAVO NA IZMENE OVOG DOKUMENTA ILI NA NJEGOVO POVLAČENJE U BILO KOM TREUTKU I BEZ PRETHODNE NAJAVE.

Raspoloživost određenih proizvoda i aplikacija za te proizvode može da varira u zavisnosti od područja. Molimo da se za detalje, kao i za dostupnost jezičkih varijanti obratite lokalnom Nokia distributeru.

Kontrola izvoza

Ovaj uređaj može da sadrži robne proizvode, tehnologije ili softver koji podležu zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je preusmeravanje suprotno zakonu.

FCC/INDUSTRY CANADA OBJAVA

Vaš uređaj može da prouzrokuje TV i radio smetnje (recimo, kada se koristi u neposrednoj blizini predajne opreme). FCC ili Industry Canada mogu da zahtevaju da prekinete upotrebu svog telefona ukoliko takve smetnje ne mogu da se uklone. Ako Vam je potrebna pomoć, obratite se svom lokalnom serviseru. Ovaj uređaj je usklađen sa delom 15 FCC propisa. Funkcionalno korišćenje je uslovljeno ispunjenjem naredna dva uslova: (1) Ovaj uređaj ne sme da prouzrokuje štetne smetnje, i (2) ovaj uređaj mora da prihvata sve primljene smetnje, uključujući i smetnje koje mogu da prouzrokuju neželjene radnje. Sve promene ili modifikacije koje Nokia nije eksplicitno odobrila mogu da ponište korisnikovo ovlašćenje za funkcionalno korišćenje ove opreme.

Broj modela: Nokia E61i-1.

9255124/1. izdanje

Sadržaj

Za vašu bezbednost.....	6
O Vašem uređaju.....	6
Mrežni servisi.....	7
Proširenja, baterije i punjači.....	7

1. Početak.....	8
Umetanje SIM kartice i baterije.....	8
Umetanje i vađenje memorijske kartice.....	9
Punjenje baterije.....	9
Uključivanje aparata.....	9
Unos prvih podešavanja.....	10
Tasteri i delovi.....	10
Funkcije tastera.....	11
Kamera.....	12
Blokada tastera.....	12
Priključci.....	12
Antene.....	13
Regulacija jačine zvuka.....	13
Osnovni podaci o ekranu.....	13
Pasivni režimi.....	13
Dopunjeni pasivni režim.....	13
Pasivni režim.....	14
Indikatori na ekranu.....	14
Pomoć i podučavanje.....	15
Sistem pomoći u aparatu.....	15
Vodič.....	15
Nokia PC Suite paket.....	15
Informacije o Nokia podršci i kontaktu.....	15

2. Osnovne informacije o Vašem aparatu.....	17
Meni.....	17
Kretanje i vršenje izbora.....	17
Pisanje teksta.....	17
Kopiranje i lepljenje teksta.....	18
Promena jezika pisanja.....	18
Zajedničke radnje u više aplikacija.....	18
Memorija.....	18
Memorija aparata.....	18
Prenosiva memorija.....	18
Detalji o memoriji.....	18
Memorijska kartica.....	18
Otključavanje memorijske kartice.....	19
Instalacija aplikacija.....	19
Govorna pomoć.....	19
Preslušavanje Vaših poruka.....	19
Spremnost čitača poruka.....	19
Govor.....	19
Svojstva glasa.....	20
Upravljanje glasom.....	20
Profil.....	20
Izbor tonova zvona.....	20
Promena podešavanja proširenja.....	21
Teme.....	21
Pretr. u uređ.....	21
Svetlo obaveštenja.....	21

3. Prenos podataka između aparata.....	22
Prenos podataka putem Bluetooth ili infracrvene veze.....	22
Sinhronizovanje podataka sa drugim aparatom.....	22

4. Poruke.....	23
Organizovanje poruka.....	23
Traženje poruka.....	23
Podešavanja centra za tekstualne poruke.....	23
E-mail poruke.....	23
Podešavanje e-pošte uz pomoć uputstva za poštansko sanduče.....	24
Konfigurisanje tastera "E-mail".....	24
Povezivanje sa poštanskim sandučetom.....	24
Pregled e-maila van mreže.....	25
Čitanje i odgovaranje na e-mail poruke.....	25
Brisanje poruka.....	25
E-mail folderi.....	25

Pisanje i slanje e-maila.....	26
Tekstualne poruke.....	26
Pisanje i slanje tekstualnih poruka.....	26
Opcije slanja za tekstualne poruke.....	26
Odgovaranje na primljene tekstualne poruke.....	26
Tekstualne poruke na SIM kartici.....	26
Grafičke poruke.....	27
Prosleđivanje grafičkih poruka.....	27
Multimedijalne poruke.....	27
Kreiranje i slanje multimedijalnih poruka.....	27
Kreiranje prezentacija.....	28
Primanje i odgovaranje na multimedijalne poruke.....	28
Prikaz prezentacija.....	28
Prikaz medija objekata.....	29
Prikazivanje i memorisanje multimedijalnih priloga.....	29
Časkanje.....	29
Povezivanje na čet server.....	29
Pretraživanje čet korisnika ili čet grupa.....	29
Konverzacije sa jednim čet korisnikom.....	30
Čet grupe.....	30
Grupne konverzacije.....	30
Podešavanja čet grupe.....	30
Izmena prava grupe.....	31
Zabranjen pristup grupi.....	31
Čet kontakti.....	31
Blokirani kontakti.....	31
Pregled poziva.....	32
Snimljena časkanja.....	32
Podešavanja.....	32
Podešavanja čet servera.....	32
Posebne poruke.....	32
Slanje servisnih zahteva.....	32
Info servis (mrežna usluga).....	33
Podešavanja poruka.....	33
Podešavanja tekstualne poruke.....	33
Podešavanja multimedijalnih poruka.....	33
Podešavanja naloga e-pošte.....	34
Korisnička podešavanja.....	34
Podešavanja preuzimanja.....	35
Podešavanja automatskog preuzimanja.....	35
Podešavanja info servisa.....	35
Ostala podešavanja.....	35

5. Telefon.....	36
Upućivanje poziva.....	36
Brzo biranje.....	36
Odgovaranje na poziv.....	36
Opcije u toku razgovora.....	36
Preusmeravanje poziva.....	37
Zabrana poziva.....	37
Zabrana Internet poziva.....	37
Slanje DTMF tonova.....	37
Video pozivi.....	38
Voki-toki.....	38
Korisnička podešavanja.....	38
Podešavanja veze.....	39
Prijavlivanje na voki-toki servis.....	39
Voki-toki pozivi.....	39
Zahtevi za povratni poziv.....	39
Prikaz kontakata.....	39
Kreiranje kanala.....	39
Registrowanje PTT kanala.....	40
Detalji o učesniku.....	40
Priključivanje na kanal.....	40
Voki-toki dnevnik.....	40
Napuštanje voki-toki režima.....	40
Internet pozivi.....	40
Definisanje podešavanje Internet poziva.....	40
Povezivanje na servis Internet poziva.....	41
Povezivanje preko prečica.....	41
Upućivanje Internet poziva.....	41
Podešavanja servisa.....	42
Glasovne komande.....	42

Sadržaj

Upućivanje poziva.....	42
Pokretanje aplikacije.....	42
Promena profila.....	42
Podešavanja glasovne komande.....	43
Govorna pošta.....	43
Dnevnik.....	43
Podešavanja dnevnika.....	43

6. Kontakti.....	44
Upravljanje grupama kontakata.....	44
Upravljanje podrazumevanim informacijama.....	44
Kopiranje kontakata između SIM kartice i memorije aparata.....	44
Izbor tonova zvona kontakata.....	45
Vizitkarte.....	45

7. Nokia Team suite.....	46
Uređivanje timova.....	46

8. Kalendar.....	47
Kreiranje stavki kalendara.....	47
Obaveze.....	47
Podešavanja kalendara.....	47
Prikazi kalendara.....	48
Slanje stavki kalendara.....	48
Dodavanje u kalendar stavke kalendara koju ste primili.....	48

9. Sat.....	49
Alarm sata.....	49
Dodavanje i brisanje gradova.....	49

10. Povezivanje.....	50
Paketni podaci (GPRS).....	50
UMTS.....	50
Kablovska veza.....	50
Bluetooth.....	50
Početak korišćenja Bluetooth veze.....	51
Podešavanja.....	51
Bezbednosni saveti.....	51
Slanje podataka.....	51
Indikatori Bluetooth povezivanja.....	52
Uparivanje uređaja.....	52
Autorizacija uređaja.....	52
Prijem podataka.....	52
Prekid Bluetooth veze.....	52
SIM pristup profil.....	52
Infracrvena.....	53
Modem.....	53
E-mail data roming.....	54
Grupe pristupnih tačaka.....	54
Konfigurisanje grupa pristupnih tačaka za poštu i sinhronizaciju.....	54
Internet pristupne tačke.....	54
Podešavanje Internet pristupne tačke za data pozive.....	55
Napredna podešavanja Internet pristupnih tačaka za data pozive.....	55
Podešavanje Internet pristupne tačke za paketni prenos podataka (GPRS).....	55
Napredna podešavanja Internet pristupnih tačaka za paketni prenos podataka (GPRS).....	56
Podešavanje Internet pristupne tačke za bežični LAN.....	56
Menadžer veza.....	56
Prikaz i prekidanje aktivnih veza.....	56
Traženje bežične LAN mreže.....	56

11. Bežična lokalna mreža (WLAN).....	57
Vidite raspoloživost bežičnog LAN-a.....	57
Bežične LAN veze.....	57
Režimi rada.....	57
Čarobnjak za WLAN.....	57
Pristupne tačke bežičnom LAN-u.....	58
Ručno podešavanje Internet pristupne tačke za bežični LAN.....	58
Napredna podešavanja Internet pristupnih tačaka za data pozive.....	58
Podešavanja bežičnog LAN-a.....	59

12. Web.....	60
Pristupne tačke.....	60
Pretraživanje Web-a.....	60
Markeri.....	60
Preuzimanje stavki.....	60
Prekid veze.....	61
Brisanje keš memorije.....	61
Najnoviji članci sa novostima i mrežni dnevnik.....	61
Web podešavanja.....	61
Servisi.....	62

13. Kancelarija aplikacije.....	63
Menadžer datoteka.....	63
Upravljanje datotekama.....	63
Traženje datoteka.....	63
Quickoffice.....	63
Quickword.....	63
Quicksheet.....	64
Quickpoint.....	64
Štampanje.....	64
Beleške.....	65
Kalkulator.....	65
Konvertor.....	65
Konvertovanje mera.....	65
Postavite osnovnu valutu i kurs valute.....	65
Prenos sadržaja ekrana.....	66
Prikazivanje sadržaja ekrana.....	66

14. Upravljanje podacima i softverom.....	67
Menadžer aplikacija.....	67
Instalacija aplikacija i softvera.....	67
Pregled i uklanjanje softvera.....	67
Pregled dnevnika instalacije.....	67
Podešavanja.....	67
Određivanje bezbednosnih podešavanja Java aplikacija.....	67
Mrežni servis konfiguracije na daljinu.....	68
Podešavanja konfiguracije na daljinu.....	68
Kreiranje profila konfiguracije.....	68
Sinhronizacija podataka.....	68
Kreiranje profila sinhronizacije.....	69
Profil sinhronizacije.....	69
Podešavanja veze za sinhronizaciju.....	69
Definisanje podešavanja sinhronizacije za Kontakti.....	69
Definisanje podešavanja sinhronizacije za Kalendar.....	69
Definisanje podešavanja sinhronizacije za Beleške.....	69
Download!.....	70
Izaberite kataloge, foldere i stavke.....	70
Download! podešavanja.....	70
Čarobnjak za podešavanja.....	70

15. Kamera.....	72
Snimanje fotografije.....	72
Snimanje video snimka.....	72
Ubacivanje slika u poruke.....	72
Ubacivanje video snimaka u poruke.....	72
Podešavanja.....	72

16. Medija aplikacije.....	74
Galerija.....	74
Slike.....	74
Rad sa datotekama slika.....	74
Organizovanje slika.....	74
RealPlayer.....	75
Reprodukcija video snimaka i veza za strimovanje.....	75
Slanje audio datoteka i video snimaka.....	75
Prijem video snimaka.....	75
Prikaz informacija o medija snimku.....	75
Podešavanja.....	76
Podešavanja video snimaka.....	76
Podešavanja veze.....	76
Podešavanja proxy servera.....	76
Podešavanja mreže.....	76
Napredna podešavanja mreže.....	76
Muzički centar.....	76
Slušanje muzike.....	76
Podešavanje jačine zvuka muzike.....	77

Sadržaj

Spiskovi numeracija.....	77
Ekvilajzer.....	77
Diktafon.....	77
Reprodukcija snimka govora.....	78
Flash player.....	78

17. GPS aplikacije.....	79
Pozicioniranje.....	79
Navigator.....	79
Prikaz navigacije.....	79
Prikaz položaja.....	79
Prikaz razdaljine puta.....	80
Upravljanje lokacijama.....	80
Podešavanje navigatora.....	80
Orijentiri.....	80
Kategorije orijentira.....	80
Izmena kategorija orijentira.....	81
Izmena orijentira.....	81
Primanje orijentira.....	81

18. Podešavanje.....	82
Podešavanje telefona.....	82
Opšte podešavanja.....	82
Podešavanje pasivnog režima rada.....	82
Podešavanje ekrana.....	82
Podešavanje poziva.....	82
Podešavanje veze.....	83
Pristupne tačke.....	83
Grupe pristupnih tačaka.....	84
Paketni prenos podataka.....	84
Podešavanje paketnog prenosa podataka.....	84
Podešavanje Internet poziva.....	84
Podešavanje protokola za iniciranje sesije (SIP).....	84
Izmena SIP profila.....	84
Izmena SIP proksi servera.....	84
Izmena registracionih servera.....	85
Podešavanje data poziva.....	85
VPN.....	85
VPN pristupne tačke.....	85
Podešavanje VPN pristupnih tačaka.....	85
Bežični LAN.....	85
Napredna WLAN podešavanja.....	85
Bezbednosna podešavanja za pristupne tačke bežične LAN mreže.....	86
Konfiguracije.....	87
Podešavanje datuma i vremena.....	87
Bezbednosna podešavanja.....	87
Podešavanja mreže.....	87
Podešavanja proširenja.....	87
Podešavanja tekstualnog telefona / TTY.....	87

19. Bezbednost.....	88
Bezbednost aparata.....	88
Definisanje bezbednosnih podešavanja.....	88
Promena lozinke zabrane.....	88
Fiksno biranje.....	88
Zaštita memorijske kartice.....	89
Menadžer sertifikata.....	89
Rad sa ličnim sertifikatima.....	89
Rad sa zvaničnim sertifikatima.....	89
Prikaz detalja o sertifikatu.....	90
Bezbednosna podešavanja sertifikata.....	90
Mobilni VPN.....	90
Upravljanje VPN-om.....	90
Upravljanje VPN pravilima.....	90
Pregled VPN dnevnika.....	91
Bezbednosna podešavanja za pristupne tačke bežične LAN mreže.....	91

20. Prečišćavanje.....	92
-------------------------------	-----------

Informacije o bateriji.....	94
------------------------------------	-----------

Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija.....	95
Utvrđite autentičnost holograma.....	95
Šta ako baterija nije autentična?.....	95

Čuvanje i održavanje.....	96
Odstranjivanje.....	96

Dodatne informacije o bezbednosti.....	97
Deca.....	97
Radno okruženje.....	97
Medicinski uređaji.....	97
Ugrađeni medicinski uređaji.....	97
Slušni aparati.....	97
Motorna vozila.....	97
Potencijalno eksplozivne sredine.....	98
Hitni pozivi.....	98
INFORMACIJE O SERTIFIKACIJI (SAR).....	98

Indeks.....	99
--------------------	-----------

Za vašu bezbednost

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.

UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO

Ne uključujte ovaj uređaj ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU

Pridržavajte se svih lokalnih zakona. Neka Vam ruke u toku vožnje uvek budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.

SMETNJE

Svi bežični uređaji mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLJUČITE U BOLNICAMA

Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite ovaj uređaj u blizini medicinske opreme.

ISKLJUČITE U AVIONU

Pridržavajte se svih ograničenja. Bežični uređaji mogu da prouzrokuju smetnje u avionu.

ISKLJUČITE PRI TOČENJU GORIVA

Ne koristite ovaj uređaj na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLJUČITE U BLIZINI MESTA MINIRANJA

Pridržavajte se svih ograničenja. Ne koristite ovaj uređaj na mestima gde se odvija miniranje.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO

Uređaj koristite samo u normalnom položaju onako kako je objašnjeno u dokumentaciji proizvoda. Ne dodirujte nepotrebno antenu.

KVALIFIKOVANI SERVIS

Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.

PROŠIRENJA I BATERIJE

Upotrebljavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

OTPORNOST NA VODU

Vaš uređaj nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

REZERVNE KOPIJE

Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke koji se nalaze u uređaju.

PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE UREĐAJE

Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika datog uređaja. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

HITNI POZIVI

Proverite da je telefonska funkcija ovog uređaja uključena i da je na mreži. Pritisnite taster "završi" potreban broj puta da obrišete sadržaj na ekranu i da se vratite u pasivni režim rada. Unesite broj službe pomoći, zatim pritisnite taster "pozovi". Dajte svoju lokaciju. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

■ 0 Vašem uređaju

Bežični uređaj opisan u ovom uputstvu je odobren za upotrebu u GSM 850/900/1800/1900, UMTS 2100 mreži. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog uređaja, pridržavajte se svih zakona i poštujujte lokalne običaje, privatnost i legitimna prava drugih osoba, uključujući i autorska prava.

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, muzike (uključujući i tonove i melodije zvona) i drugog sadržaja.

Vaš uređaj podržava Internet veze i druge načine povezivanja. Kao i računari, Vaš uređaj može biti izložen virusima, zlonamernim porukama i aplikacijama, kao i ostalim štetnim sadržajima. Budite obazrivi i otvarajte poruke, prihvatajte zahteve za povezivanje, preuzimajte sadržaje i prihvatajte instalacije samo od izvora u koje imate poverenje. Da biste povećali bezbednost svog uređaja,

razmotrite mogućnost instaliranja antivirusnog softvera sa uslugom redovnog ažuriranja, kao i korišćenje neke "fajervol" (zaštitni zid) aplikacije.

Upozorenje: Da bi mogla da se koristi bilo koja funkcija ovog uređaja, osim budilnika, uređaj mora da bude uključen. Ne uključujte ovaj uređaj kada upotreba bežičnog uređaja može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kancelarijske aplikacije podržavaju osnovne funkcionalne mogućnosti programa Microsoft Word, PowerPoint i Excel (Microsoft Office 2000, XP i 2003). Ne mogu se prikazivati ili modifikovati datoteke svih formata.

■ Mrežni servisi

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga provajdera bežične telefonije. Mnoge od ovih funkcionalnih mogućnosti zahtevaju posebne funkcionalne mogućnosti mreže. Ove funkcionalne mogućnosti nisu na raspolaganju u svim mrežama; neke mreže zahtevaju da sa svojim provajderom servisa sačinite posebne dogovore da biste mogli da koristite ove mrežne servise. Vaš provajder servisa Vam može dati instrukcije i objasniti troškove koji se snose. Neke komunikacione mreže mogu da imaju ograničenja koja utiču na korišćenje mrežnih servisa. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i usluge.

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog uređaja onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, te funkcionalne mogućnosti se neće pojavljivati u meniju uređaja. Vaš uređaj može imati i specifičnu konfiguraciju koja se odnosi na nazive menija, redosled menija i ikone. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Ovaj uređaj podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcionalne mogućnosti ovog uređaja, kao što su e-pošta, pregledavanje, multimedijalne poruke i preuzimanje sadržaja, neophodno je da komunikaciona mreža podržava te tehnologije.

■ Proširenja, baterije i punjači

Pre vađenja baterije uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim uređajem. Ovaj uređaj je namenjen za upotrebu sa napajanjem iz punjača AC-3, AC-4 i AC-5 i iz punjača ACP-7, ACP-8, ACP-9, ACP-12, LCH-12 i AC-1 kada se koristi sa adapterom CA-44.

Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

1. Početak

Broj modela: Nokia E61i-1.

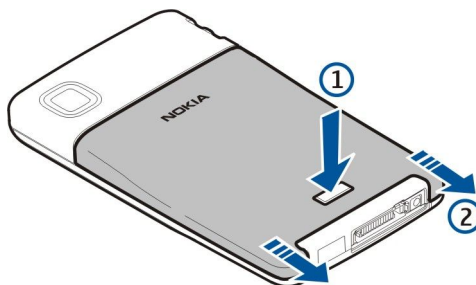
U nastavku teksta Nokia E61i.

■ Umetanje SIM kartice i baterije

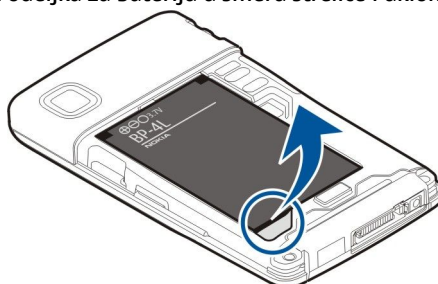
Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa ili neki drugi subjekat.

1. Pre vađenja baterije uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

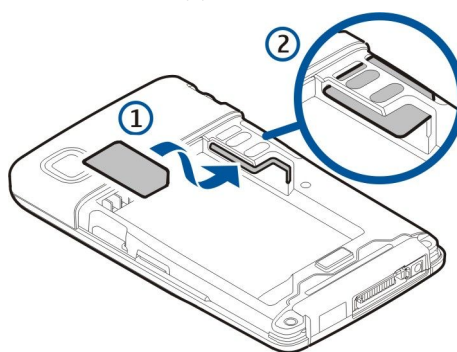
Okrenite zadnju stranu aparata prema sebi, pritisnite i držite dugme za oslobađanje zadnje maske (1) i izvucite masku u smeru strelice (2).

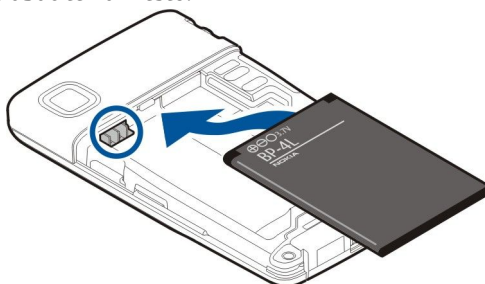
2. Ako je baterija instalirana, izvadite je iz odeljka za bateriju u smeru strelice i uklonite je.

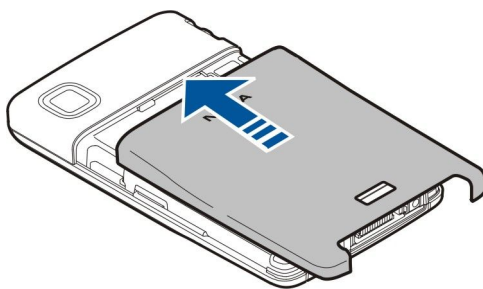
3. Uverite se da je zasečeni ugao SIM kartice usmeren prema dnu aparata i da je kontakt površina na kartici okrenuta nadole, a zatim umetnite SIM karticu (1) u ležište za SIM karticu (2).

4. Da biste umetnuli bateriju, postavite kontakte baterije uz odgovarajuće priključke u odeljku za baterije, umetnite bateriju u smeru strelice i blagim pritiskom je ubacite na mesto.

5. Da biste zadnju masku vratili na mesto, povlačenjem umetnite zadnju masku u smeru strelice.

Umesto SIM kartice, možete imati i USIM karticu, što je poboljšana verzija SIM kartice koju podržavaju UMTS (mrežni servis) mobilni telefoni. Obratite se svom provajderu servisa za detaljne informacije.

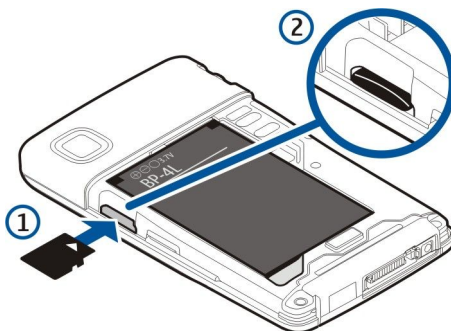
■ Umetanje i vađenje memorijske kartice

Koristite samo kompatibilne microSD kartice koje je Nokia odobrila za upotrebu sa ovim aparatom. Nokia koristi prihvaćene industrijske standarde za memorijske kartice, ali neki brendovi mogu da ne budu u punoj meri kompatibilni sa ovim uređajem. Nekompatibilne kartice se mogu oštetiti, mogu oštetiti ovaj uređaj, kao i podatke koji su na njoj upisani.

Ukoliko imate memorijsku karticu, sledite uputstva da biste je umetnuli i izvadili.

[Vidite "Memorija", str. 18.](#)

1. Uklonite masku za bateriju.
2. Umetnite memorijsku karticu (1) do kraja u ležište memorijske kartice (2) da sedne na svoje mesto. Uverite se da je kontakt površina okrenuta nadole.

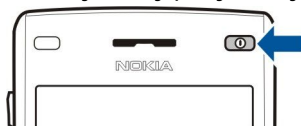
3. Vratite na mesto poklopac odeljka za bateriju.
4. Za vađenje memorijske kartice pritisnite taster za uključivanje/isključivanje i izaberite **Izvadite mem. karticu**. Skinite poklopac odeljka za bateriju i utisnite memorijsku karticu u aparat da biste aktivirali mehanizam za otpuštanje. Zatim pažljivo izvucite karticu iz aparata.

■ Punjenje baterije

1. Utaknite punjač u zidnu utičnicu.
2. Priključite punjač na donju stranu aparata. Indikator punjenja baterije počinje da se kreće na ekranu. Ako je baterija potpuno prazna, biće potrebno nekoliko minuta dok se ne prikaže indikator punjenja. Aparat se može koristiti u toku punjenja.
3. Kada se baterija potpuno napuni, indikator prestaje da se kreće. Izvadite punjač iz aparata, a zatim iz utičnice. Kada je nivo napunjenosti baterije premali za rad, aparat se automatski isključuje.

■ Uključivanje aparata

1. Da biste isključili aparat, pritisnite i držite taster za uključivanje/isključivanje.

2. Ako aparat zatraži PIN kôd (ili UPIN kôd, ukoliko imate USIM karticu), šifru zaključavanja ili sigurnosnu šifru, unesite šifru i izaberite **OK**.
3. Da biste isključili aparat, pritisnite i držite taster za uključivanje/isključivanje.

Savet: Kada uključite aparat, on prepoznaje dobavljača SIM kartice i automatski konfigurira ispravna podešavanja za tekstualne poruke, multimedijalne poruke i za GPRS. U suprotnom, za ispravna podešavanja obratite se svom dobavljaču usluga ili koristite aplikaciju **Čarob. pod.**

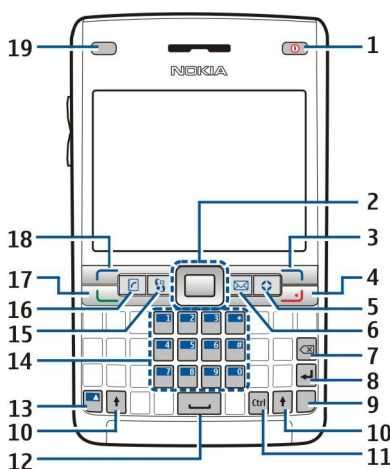
Aparat može da se koristi bez telefonskih funkcija koje zavise od mreže kada SIM kartica nije ubačena ili kada je izabran profil **Ofilajn**.

■ Unos prvih podešavanja

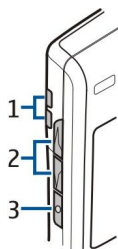
Ako aparat uključujete po prvi put, ili nakon što je baterija dugo bila van aparata, vaš aparat će tražiti da navedete grad, vreme i datum. Ova podešavanja možete promeniti i kasnije u **Sat**.

1. Izaberite grad u kome se nalazite sa liste i **OK**. Da biste potražili neki grad, počnite da ukucavate ime grada, ili dodite navigatorom do njega. Važno je izabrati tačan grad zato što se planirane stavke kalendara koje kreirate mogu promeniti ako se novi grad nalazi u drugoj vremenskoj zoni.
2. Unesite vreme i izaberite **OK**.
3. Unesite datum i izaberite **OK**.

■ Tasteri i delovi

- 1 — Taster za uključivanje/isključivanje
- 2 — Navi™ navigacijski taster (u nastavku teksta „navigacijski taster”)
- 3 — Desni selekcionni taster
- 4 — Taster „Kraj”
- 5 — Sopstveni taster
- 6 — Taster "E-mail"
- 7 — Taster "Briši" (povratnica)
- 8 — Taster „Enter”
- 9 — Taster „Chr”
- 10 — Taster „Shift”
- 11 — Taster „Ctrl”
- 12 — Razmaknica
- 13 — Plavi funkcijski taster
- 14 — Tastatura aparata
- 15 — **Meni** taster
- 16 — Taster „Kontakti”
- 17 — Taster „Pozovi”
- 18 — Levi selekcionni taster
- 19 — Svetlo obaveštenja i senzor svetlosti

- 1 — Zvučnik
- 2 — Tasteri za jačinu zvuka
- 3 — Glasovni taster

Funkcije tastera

Selekcionni tasteri

Pritisnite jedan od tastera za biranje da biste izvršili komandu prikazanu iznad tastera na ekranu. [Vidite "Pasivni režimi", str. 13.](#) Da biste u pasivnom režimu promenili prečice, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Telefon** > **Pasivni režim** i aplikaciju u **Levi selekt. taster** i **Desni selekt. taster**.

Navigacijski taster

Pritisnite navigacijski taster da biste izmenili ili izvršili izbor, ili pristupili najčešće korišćenim funkcijama u različitim aplikacijama. Navigacijski taster koristite za pomeranje levo, desno, gore, dole ili za kretanje po ekranu (npr. za pregledavanje). U pasivnom režimu pomerajte se pomoću ili pritisnite navigacijski taster da biste koristili razne prečice. Da biste promenili prečice, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Dopunjeni pasivni re.** > **Isključeno** i prečice u **Navigatorski udesno, Navigatorski ulevo, Navigatorski nadole, Navigatorski nagore** i **Selekcionni taster**.

Tasteri "Pozovi" i "Kraj"

Da biste odgovorili na poziv, pritisnite taster "Pozovi". U pasivnom režimu, pritisnite taster "Pozovi" da otvorite **Dnevnik**.

Pritisnite taster „Kraj“ da biste odbili poziv, završili aktivne pozive i pozive na čekanju i zatvorili aplikacije. Pritisnite i držite taster "Kraj" da biste prekinuli data veze (GPRS, data poziv).

Sopstveni taster

“Sopstveni taster” možete konfigurisati tako da njime otvarate bilo koju aplikaciju. Da biste odabrali aplikaciju koju želite da otvarate pomoću tastera “Sopstveni taster”, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Sopstveni t.**

Taster "E-mail"

Da biste otvorili podrazumevano e-mail sanduče, pritisnite taster "E-mail". Ako niste podesili e-mail nalog, otvoriće se uputstvo za poštansko sanduče i pomoći vam. Ako pritisnete i držite taster "E-mail", otvoriće se podrazumevani editor e-mail poruka. Ta funkcionalnost zavisi i od provajdera servisa vašeg poštanskog sandučeta. Taster "E-mail" možete sami da konfigurirate. [Vidite "Konfigurisanje tastera "E-mail"", str. 24.](#)

Taster „Chr“

Da biste umetnuli znakove koje ne možete da umetnete preko tastature, pritisnite taster "Chr" kod pisanja teksta.

Da biste videli listu naglašanih znakova, pritisnite i držite taster "Chr", a zatim pritišćite drugi taster sve dok ne dobijete naglašeni znak koji želite.

Tasteri „Shift“

Da biste umetnuli veliko slovo posred malih slova ili malo slovo posred velikih slova, pritisnite taster "Shift" tako da je na ekranu prikazano , a zatim pritisnite željeni taster.

Da biste pisali samo velika slova, dva puta pritisnite taster "Shift" tako da je na ekranu prikazano **ABC**. Da biste ponovo pisali samo mala slova, dva puta pritisnite taster "Shift" tako da je na ekranu prikazano **abc**.

Da biste izabrali tekst, pritisnite taster "Shift" i pomerajte se ulevo ili udesno.

Plavi funkcijski taster

Da biste upisali znak označen plavom bojom, pritisnite plavi funkcijski taster tako da je na ekranu prikazano , a zatim taster koji želite.

Da biste upisivali samo znakove označene plavom bojom, dva puta pritisnite plavi funkcijski taster tako da je na ekranu prikazano , a zatim znakove koji želite.

Da biste aktivirali Bluetooth, istovremeno pritisnite plavi funkcijski taster i taster "Ctrl". Da biste deaktivirali Bluetooth, ponovo pritisnite plavi funkcijski taster i taster "Ctrl".

Da biste aktivirali infracrvenu vezu, istovremeno pritisnite plavi funkcijski taster i taster "Ctrl".

Taster Meni

Ostavljanje aplikacija da rade u pozadini opterećuje bateriju i skraćuje njeno trajanje. Da biste otvorili aplikacije u svom aparatu, pritisnite taster "Meni" u nekom od pasivnih režima. Da biste se vratili na **Meni** iz aplikacije, tako da ta aplikacija ostane otvorena u pozadini, pritisnite taster "Meni". Pritisnite i držite taster "Meni" da biste videli listu aktivnih aplikacija i prelazili iz jedne u drugu. U ovom Uputstvu za korisnika, „Izaberite **Meni**“ odnosi se na pritiskanje tog tastera.

Taster "Kontakti"

Da biste pristupili **Kontakti** direktoriju iz bilo koje aplikacije, pritisnite taster "Kontakti".

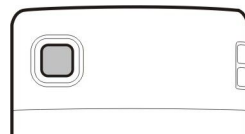
Glasovni taster

Pritisnite glasovni taster da biste otvorili **Diktafon**. Pritisnite i držite glasovni taster da biste koristili glasovne komande. [Vidite "Glasovne komande", str. 42.](#)

■ Kamera

Možete snimati fotografije ili video snimke pomoću ugrađene kamere. Objektiv kamere se nalazi na zadnjoj strani aparata, a ekran telefona služi kao tražilo.

Da biste snimili fotografiju, izaberite **Meni** > **Mediji** > **Kamera**. Koristite ekran kao tražilo, usmerite kameru prema objektu snimanja i pritisnite navigacijski taster. Aparat memoriše fotografiju u podrazumevanom folderu ili u folderu koji ste definisali.

■ Blokada tastera

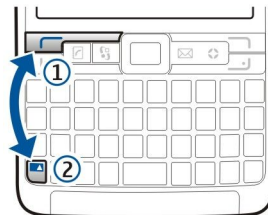
Kada je aktivirano zaključavanje tastature, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Blokirajte tastere kako biste sprečili njihovo slučajno pritiskanje.

Da biste zaključali tastaturu u pasivnom režimu, pritisnite levi taster za biranje (1) i plavi funkcijski taster (2). Za otključavanje, ponovo pritisnite levi taster za biranje i plavi funkcijski taster.

Savet: Za zaključavanje tastature u **Meni** ili u otvorenoj aplikaciji, kratko pritisnite taster za uključivanje/isključivanje i izaberite **Blokiraj tastaturu**. Za otključavanje, pritisnite levi taster za biranje i plavi funkcijski taster.

Kada je uređaj zaključan, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće. Aparat možete zaključati i u pasivnom režimu sa šifrom za zaključavanje.

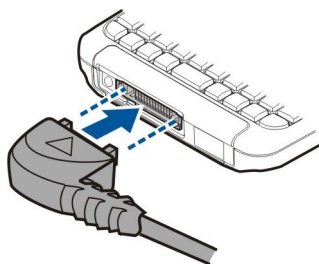
Pritisnite taster za uključivanje/isključivanje, izaberite **Blokiraj telefon** i unesite šifru za zaključavanje. Podrazumevana šifra za zaključavanje je 12345. Da biste otključali, pritisnite levi taster za biranje, unesite šifru za zaključavanje i pritisnite navigacijski taster.

■ Priključci

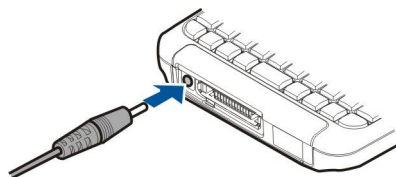

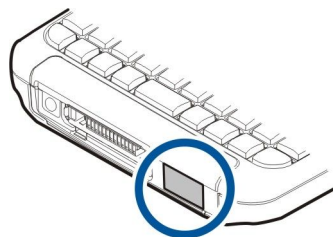
Upozorenje: Kada koristite slušalice, Vaša sposobnost praćenja zvukova u okruženju može da bude umanjena. Ne koristite slušalice kada to može da ugrozi Vašu bezbednost.

Priključak Pop-Port™ za slušalice i ostala proširenja

Priključak za punjač za baterije

■ Antene

Vaš uređaj poseduje interne antene.

Napomena: Kao i kod svih radio predajnih uređaja, ne dodirujte nepotrebno antenu kada je ona u radu. Na primer, ne dodirujte čelijsku antenu u toku telefonskog poziva. Kontakt sa predajnom ili sa prijemnom antenom utiče na kvalitet radio komunikacija, može da dovede do rada uređaja na višem energetsom nivou nego što je neophodno i može da skрати životni vek baterije.

Na slici je prikazana normalna upotreba aparata stavljanjem na uho za govorne pozive.

■ Regulacija jačine zvuka

Upozorenje: Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste podesili jačinu zvuka u toku poziva, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

Da biste podesili jačinu zvuka pri korišćenju zvučnika, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

■ Osnovni podaci o ekranu

Na ekranu se može pojaviti manji broj svetlih tačaka ili tačaka neispravne boje, a neke tačke mogu nedostajati. To je karakteristika ovog tipa ekrana. Neki ekrani mogu sadržati piksele ili tačke koje su stalno uključene ili isključene. To je normalna pojava, a ne neispravnost.

■ Pasivni režimi

Vaš aparat ima dva različita pasivna režima: dopunjeni pasivni režim i pasivni režim.

Dopunjeni pasivni režim

Aparat se nalazi u dopunjenom pasivnom režimu kada je uključen i spreman za korišćenje, pre nego što unesete bilo kakve znakove ili napravite izbor. U dopunjenom pasivnom režimu možete videti provajdera servisa i mrežu i različite indikatore, kao što su indikatori za alarme i aplikacije kojima želite brzo da pristupate. U dopunjenom pasivnom režimu možete, na primer, da pogledate informacije iz kalendara kao što su sastanci tog dana. Dodajte do informacije i pritisnite navigacijski taster da otvorite kalendar sa detaljima.

Da biste izabrali aplikacije kojima želite da pristupate iz dopunjenog pasivnog režima, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Apl. dop. pas. režima**. Dodite do drugih podešavanja za prečice i pritisnite navigacijski taster. Dodite do željene aplikacije i pritisnite navigacijski taster.

U dopunjenom pasivnom režimu možete videti poruke u folderu za poruke, kao što je folder „Primljeno“ ili poštansko sanduče. Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim** i foldere u **Sanduče dop. pas. rež.**

Savet: U dopunjenom pasivnom režimu takođe možete videt razne obavesti, kao što su propušteni pozivi, nepročitane poruke ili govornu poštu. U tim obavestima možete pregledno videti komunikacioni status Vašeg uređaja. Izaberite dodatne module u **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Moduli dop. pas. rež.** Raspoloživost dodatnih modula može varirati.

Da biste koristili osnovni pasivni režim, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Dopunjeni pasivni re.** > **Isključeno**.

Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i zadržite **1**.

Da biste otvorili **Servisi** i povezali se na Web, pritisnite **0**.

Pasivni režim

U pasivnom režimu možete da vidite različite informacije, npr. podatke o vašem provajderu servisa, vreme, kao i različite indikatore, uključujući i indikatore za alarme.

U pasivnom režimu možete koristiti sledeće prečice. Ove prečice obično nisu dostupne u dopunjenom pasivnom režimu kada se navigacijski taster koristi za normalno kretanje.

Da biste prikazali nedavno pozivane brojeve, pritisnite pozivni taster. Dodite do nekog broja ili imena i ponovo pritisnite pozivni taster da biste pozvali taj broj.

Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i držite **1**.

Za pregled beleški, pomerite se desno.

Za pisanje i slanje tekstualnih poruka, pomerite se levo.

Da biste otvorili aplikaciju Sat, pritisnite navigacijski taster.

Da biste promenili profil, kratko pritisnite taster za uključivanje/isključivanje, dodite do željenog profila i pritisnite navigacijski taster da biste aktivirali profil.

Da biste otvorili **Servisi** i povezali se na Internet, pritisnite **0**.

Da biste promenili ove prečice, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Telefon** > **Pasivni režim**.

■ Indikatori na ekranu

Telefon se koristi u GSM mreži. Linija pored ikone označava jačinu signala mreže na trenutnoj lokaciji. Što je linija duža, signal je jači.

Aparat se koristi u UMTS mreži (mrežni servis). Linija pored ikone označava jačinu signala mreže na trenutnoj lokaciji. Što je linija duža, signal je jači.

Nivo napunjenosti baterije. Što je linija duža, napunjenost baterije je veća.

Imate jednu ili više nepročitanih poruka u folderu **Primljeno** u **Poruke**.

Primili ste novu e-mail poruku u udaljeno poštansko sanduče.

Tastatura aparata je zaključana.

Aparata je zaključan.

Imate jedan ili više propuštenih poziva.

Alarm je aktivan.

Izabrali ste profil „Bez zvona“, pa aparat ne zvoni u slučaju dolaznog poziva ili poruke.

Bluetooth je aktiviran.

Infracrvena veza je aktivna. Ako indikator treperi, Vaš aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem ili se veza prekinula.

Na raspolaganju je GPRS ili EGPRS veza za paketni prenos podataka.

Na raspolaganju je UMTS veza za paketni prenos podataka.

Aktivna je GPRS ili EGPRS veza za paketni prenos podataka.

 Aktivna je UMTS veza za paketni prenos podataka.

 GPRS ili EGPRS veza za paketni prenos podataka je na čekanju.

 UMTS veza za paketni prenos podataka je na čekanju.

 Aparat ste podesili da traži bežične LAN mreže, a bežična LAN mreža je dostupna.

 Bežična LAN veza je aktivna u mreži koja nema šifrovanje.

 Bežična LAN veza je aktivna u mreži koja ima šifrovanje.

 Aparat je registrovan na SIP server i Vi možete upućivati i primati pozive putem Interneta.

 Vaš aparat je povezan sa računarom preko USB kbla.

 Aktivan je neki "data" poziv.

1 i 2 Označavaju telefonsku liniju koju ste izabrali ako ste se pretplatili na dve telefonske linije (mrežni servis).

 Svi pozivi se prosleđuju na neki drugi broj.

 Na telefon su priključene slušalice.

 Izgubljena je veza sa slušalicama putem Bluetooth veze.

 Na aparat je povezan hendsfri komplet za automobil.

 Na telefon je priključen adapter za slušni aparat.

 Ad. za gluvoneme je priključen na aparat.

 Vaš aparat se sinhronizuje.

 Imate otvorenu voki-toki vezu. Ako voki-toki servis nije dostupan od strane dobavljača usluga bežične telefonije, on se neće pojaviti u meniju aparata.

ABC abc Indikatori za odabrani način pisanja znakova.

 Pritisnuli ste plavi funkcijski taster jednom da umetnete broj ili znak označen plavom bojom na tastaturi.

 Pritisnuli ste plavi funkcijski taster dva puta da umetnete samo brojeve ili znakove označene plavom bojom na tastaturi.

 Pritisnuli ste taster "Shift" jednom da umetnete veliko slovo posred malih slova ili malo slovo posred velikih slova.

■ Pomoć i podučavanje

Odgovore na svoja pitanja možete da pronađete pri korišćenju aparata, iako kod sebe nemate uputstvo za korisnike, jer Vaš aparat uključuje pomoć i podučavanje.

Sistem pomoći u aparatu

Sistemu pomoći u aparatu možete da pristupite iz otvorene aplikacije ili iz **Meni**. Ako je neka aplikacija otvorena, izaberite **Opcije** > **Pomoć** da biste pročitali uputstva za tekući prikaz.

Za otvaranje pomoći iz Menija izaberite **Meni** > **Pomoć** > **Pomoć**. U **Pomoć** možete izabrati kategorije za koje želite da vidite uputstva. Dodajte do kategorije, na primer „Poruke“, a zatim pritisnite navigacijski taster da biste videli dostupna uputstva (teme pomoći). Dok čitate određenu temu, pomerajte se levo ili desno da biste videli ostale teme u toj kategoriji.

Da biste tokom čitanja uputstva iz pomoći prešli na aplikaciju koja je trenutno otvorena u pozadini, pritisnite i držite taster „Meni“.

Vodič

Podučavanje vam pruža informacije o aparatu i pokazuje kako da ga koristite. Deo sadržaja podučavanja može da se nalazi na memorijskoj kartici. Pre pristupanja tom sadržaju, morate umetnuti memorijsku karticu u aparat.

Da biste pristupili podučavanju u Meniju, izaberite **Meni** > **Pomoć**, otvorite **Vodič** i odeljak koji želite da vidite.

■ Nokia PC Suite paket

Paket Nokia PC Suite možete instalirati sa CD-ROM-a ili sa Web-a. Paket Nokia PC Suite se može koristiti samo uz Windows 2000 i Windows XP. Sa paketom Nokia PC Suite možete da stvarate rezervne kopije, sinhronizujete aparat sa kompatibilnim računarom, premeštate datoteke između aparata i kompatibilnog računara ili da aparat koristite kao modem.

■ Informacije o Nokia podršci i kontaktu

Najnovije verzije ovog uputstva, dodatne informacije, sadržaje za preuzimanje i servise vezane za Nokia proizvode potražite na adresi www.nokia.com/support ili na lokalnoj Nokia Web lokaciji.

P o č e t a k

Na Web lokaciji možete dobiti informacije o upotrebi Nokia proizvoda i usluga. Ako treba da kontaktirate korisnički servis, proverite listu lokalnih Nokia centara za kontakt na adresi www.nokia.com/customerservice.

Za usluge održavanja, proverite najbliži Nokia centar za servis na adresi www.nokia.com/repair.

2. Osnovne informacije o Vašem aparatu

■ Meni

Meni predstavlja početnu tačku iz koje možete da otvorite sve aplikacije u aparatu ili na memorijskoj kartici. **Meni** sadrži aplikacije i foldere, odnosno grupe sličnih aplikacija. Koristite navigacijski taster za kretanje gore i dole po ekranu.

Aplikacije koje instalirate se memorišu u folderu **Instalacije** po podrazumevanoj vrednosti.

Da biste otvorili aplikaciju, dodite do nje i pritisnite navigacijski taster.

Da biste aplikacije prikazali na listi, izaberite **Opcije** > **Promeni prikaz** > **Lista**. Da biste se vratili u mrežasti prikaz, izaberite **Opcije** > **Promeni prikaz** > **Mreža**.

Da biste prikazali utrošak memorije za različite aplikacije i podatke sačuvane na aparatu ili memorijskoj kartici i da biste proverili količinu slobodne memorije, izaberite **Opcije** > **Detalji o memoriji** i memoriju.

Da biste preuredili folder, dodite do aplikacije koju želite da premestite i izaberite **Opcije** > **Premesti**. Potvrdni znak se postavlja pored aplikacije. Dodite do nove lokacije i izaberite **OK**.

Da biste aplikaciju premestili u različit folder, dodite do aplikacije koju želite da premestite u drugi folder i izaberite **Opcije** > **Premesti u folder**, nov folder i **OK**.

Da biste aplikacije preuzeli sa Weba, izaberite **Opcije** > **Preuzim. aplikacija**.

Da biste kreirali novi folder, izaberite **Opcije** > **Novi folder**. Ne mogu se kreirati folderi unutar foldera.

Da biste preimenovali novi folder, izaberite **Opcije** > **Preimenuj**.

Savet: Da biste se prebacivali između nekoliko otvorenih aplikacija, pritisnite i zadržite taster „Meni“. Prozor za izbor aplikacija otvara i prikazuje otvorene aplikacije. Dodite do aplikacije i pritisnite navigacijski taster da se prebacite na nju.

■ Kretanje i vršenje izbora

Koristite navigacijski taster da biste se kretali i vršili izbore. Pomoću navigacijskog tastera možete se kretati nagore, nadole, ulevo i udesno u **Meni** ili u različitim aplikacijama ili listama. Navigacijski taster takođe možete pritisnuti da biste otvorili aplikacije, datoteke ili da biste izmenili podešavanja.

Da biste izabrali tekst, pritisnite i držite taster „Shift“ i krećite se levo ili desno dok ne izaberete tekst.

Da biste izabrali različite stavke, kao što su poruke, datoteke ili kontakti, krećite se gore, dole, levo ili desno da biste istakli stavku koju želite da izaberete. Izaberite **Opcije** > **Markiraj/Demarkiraj** > **Markiraj** da biste izabrali jednu stavku ili **Opcije** > **Markiraj/Demarkiraj** > **Markiraj sve** da biste izabrali sve stavke.

Da biste izabrali objekat (na primer, prilog u dokumentu) dodite do objekta tako da se ugaoni graničnici nađu na obe strane tog objekta.

■ Pisanje teksta

Vaš aparat ima punu tastaturu. Najčešći znakovi interpunkcije imaju ili vlastiti taster ili se mogu uneti pritiskom kombinacije tastera.

Abc ABC i **abc** označavaju odabranu veličinu slova.

Neki znakovi (na primer, znakovi interpunkcije i simboli) označeni su plavom bojom na tasterima. Da biste umetnuli znak označen plavom bojom, pritisnite plavi funkcijski taster i taster koji ima plavi znak koji želite.

Da biste umetnuli broj, pritisnite plavi funkcijski taster tako da je na ekranu prikazano **1**, a zatim taster sa brojem na plavoj pozadini. Da biste zaključali plavi funkcijski taster i umetnuli samo brojeve, dva puta pritisnite plavi funkcijski taster tako da je na ekranu prikazano **1**.

Da biste obrisali znak, pritisnite taster „Briši“ (povratnica). Pritisnite i držite taster „Briši“ (povratnica) da biste obrisali više znakova.

Da biste otvorili listu specijalnih znakova, pritisnite taster "Chr". Koristite navigacijski taster za kretanje kroz listu i izaberite znak.

Da biste dodali znakove sa drugim tasterima, npr. "A" ili "O", pritisnite i držite taster "Chr" i istovremeno pritišćite drugi taster sve dok se ne pojavi željeni znak.

Da biste promenili veličinu slova, pritisnite taster "Shift" tako da se na ekranu prikaže **⇧**.

Kopiranje i lepljenje teksta

1. Pritisnite i držite taster „Shift“ da biste izabrali slova i reči. Istovremeno, krećite se u pravcu potrebnom za isticanje reči, fraze ili reda teksta koji želite da kopirate. Kako pomerate tekst, tako se taj deo teksta ističe.
2. Da biste kopirali tekst u klipbord, pritisnite Ctrl+C. Da biste umetnuli tekst u dokument, pritisnite Ctrl+V.

■ Promena jezika pisanja

Kada pišete tekst, možete promeniti jezik pisanja. Kada pišete i pritisnete taster Chr+a nekoliko puta da biste koristili određeni znak, promena jezika pisanja vam pruža pristup različitim znakovima.

Na primer, ako pišete tekst korišćenjem nekog alfabeta koji nije latinični i želite da napišete latinične znakove za nečije ime, izaberite [Opcije](#) > [Jezik pisanja](#) i jezik pisanja da biste dobili pristup jeziku koji koristi latinične znakove.

■ Zajedničke radnje u više aplikacija

Sledeće radnje možete naći u nekoliko aplikacija:

Da biste prešli iz jedne u drugu otvorenu aplikaciju, pritisnite i držite taster „Meni“ da biste videli listu otvorenih aplikacija. Izaberite aplikaciju.

Da biste promenili profil ili isključili ili zaključali aparat, kratko pritisnite taster za uključivanje/isključivanje.

Za čuvanje datoteke izaberite [Opcije](#) > [Sačuvaj](#). Postoje različite opcije memorisanja zavisno od aplikacije koju koristite.

Za slanje datoteke izaberite [Opcije](#) > [Pošalji](#). Postoje različite opcije slanja zavisno od aplikacije koju koristite, kao što su e-mail poruke ili multimedijalne poruke, infracrvena ili Bluetooth veza.

Da biste štampali pomoću kompatibilnog štampača, izaberite [Opcije](#) > [Opcije štampanja](#) > [Odšampaj](#). Možete pregledati stavke koje želite da štampate ili da izmenite izgled strana koje štampate. Pre štampanja morate definisati kompatibilni štampač za aparat. [Vidite "Štampanje", str. 64.](#)

Da biste izbrisali datoteku, pritisnite taster „Briši“ (povratnica) ili izaberite [Opcije](#) > [Obriši](#).

■ Memorija

Postoje dve vrste memorija u kojima možete čuvati podatke ili instalirati aplikacije: memorija aparata i prenosiva memorija.

Memorija aparata

Memorija koja je ugrađena u vaš aparat je dinamičko skladište memorije koje dele mnoge aplikacije. Količina raspoložive interne memorije varira ali ne može biti povećana preko maksimuma fabričkog podešavanja. Podaci sačuvani na aparatu, kao što su aplikacije softvera, slike i muzika, upotrebljavaju memoriju aparata.

Prenosiva memorija

Prenosiva memorija je mesto za skladištenje podataka koje nije ugrađeno u aparat, kao što su SIM kartica ili memorijska kartica. SIM kartica skladišti različite informacije, npr. informacije o mrežnom operateru i kontaktima. Memorijska kartica služi kao eksterni medij za skladištenje podataka za aplikacije softvera, slike, muziku, kontakte, tekst ili ostale forme elektronskih podataka. Raspoložive su memorijske kartice visokog kapaciteta.

Detalji o memoriji

Izaberite [Meni](#) i [Opcije](#) > [Detalji o memoriji](#) i [Mem. telefona](#) ili [Memorijska kartica](#).

Možete videti koliko je memorije trenutno u upotrebi, koliko preostaje slobodnog prostora i koliko memorije upotrebljava svaki tip podataka. Na primer, možete videti koliko memorije zauzimaju vaše e-poruke, tekstualni dokumenti ili zakazane obaveze u kalendaru.

Savet: Da biste obezbedili dovoljno memorije, trebalo bi redovno da brišete podatke ili da ih prenosite na memorijsku karticu ili PC.

Memorijska kartica

Vaš Nokia aparat podržava FAT16 i FAT32 sisteme datoteka na memorijskim karticama. Ako koristite memorijsku karticu iz nekog drugog uređaja ili ako želite da osigurate kompatibilnost memorijske kartice sa svojim Nokia aparatom, eventualno će biti potrebno da memorijsku karticu formatirate svojim Nokia aparatom. Međutim, imajte na umu da se svi podaci na memorijskoj kartici trajno brišu pri formatiranju kartice.

Formatiranje memorijske kartice

Kada se memorijska kartica formatira, svi podaci na njoj se trajno gube. Konsultujte se sa prodavcem da li je potrebno da formatirate memorijsku karticu pre njene upotrebe. Da biste formatirali memorijsku karticu, izaberite [Opcije](#) > [Formatizuj karticu](#). Pošto je formatiranje završeno, unesite ime za memorijsku karticu.

Pravljenje i vraćanje rezervne kopije na memorijskoj kartici

Preporučuje se da redovno pravite rezervnu kopiju memorije aparata na memorijskoj kartici. Informacije se kasnije mogu vratiti na vaš aparat. Da biste napravili rezervnu kopiju podataka iz memorije aparata na memorijsku karticu, izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Memorija](#) > [Opcije](#) > [Kopiraj mem.tel.](#). Da biste vratili podatke sa memorijske kartice u memoriju aparata, izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Memorija](#) > [Opcije](#) > [Rekonst. sa kartice](#).

Ako ne možete da koristite memorijsku karticu na svom aparatu, moguće je da imate pogrešan tip memorijske kartice, kartica možda nije formatirana za vaš aparat ili kartica ima oštećen sistem datoteka.

Savet: Možete umetnuti i ukloniti memorijsku karticu a da pritom ne morate uklanjati bateriju ili isključivati aparat.

Otključavanje memorijske kartice

Da biste otvorili zaključanu memorijsku karticu, izaberite [Opcije](#) > [Otključaj m. karticu](#). Unesite lozinku.

■ Instalacija aplikacija

Možete koristiti paket Nokia PC Suite za instalaciju aplikacija. Nokia PC Suite paket prenosi instalacionu datoteku na Vaš aparat i instalacija automatski započinje. Instalacionu datoteku možete preuzeti i sa Interneta i u tom slučaju instalacija može započeti automatski. Ukoliko instalacija ne započne automatski, pronađite i izaberite instalacionu datoteku na Vašem aparatu i pritisnite navigacijski taster.

■ Govorna pomoć

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Govorna pomoć](#).

Aplikacija Govorna pomoć čita tekst na ekranu i omogućuje vam da koristite osnovne funkcije Vašeg aparata bez gledanja u ekran.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- [Kontakti](#) — Poslušajte stavke na svojoj listi kontakata. Ne koristite ovu opciju ako imate više od 500 kontakata.
- [Prethodni](#) — Poslušajte informacije o neodgovorenim i primljenim pozivima, biranim brojevima i najčešćim pozivima.
- [Govorna pošta](#) — Preuzmite i poslušajte svoje govorne poruke.
- [Brojčanik](#) — Pozovite telefonski broj.
- [Sat](#) — Poslušajte trenutno vreme i datum.

Da biste čuli dodatne opcije, izaberite [Opcije](#).

■ Preslušavanje Vaših poruka

Spremnost čitača poruka

Čitač poruka naglas čita Vaše primljene tekstualne poruke. Aplikacija je dostupna na Vašem aparatu na engleskom jeziku. Da biste preuzeli dodatne jezike, posetite www.nokia.com.

Izaberite [Meni](#) > [Kancelarija](#) > [Čitač por.](#).

Izaberite tekstualnu poruku koju želite da Vam se pročita i izaberite [Pusti](#). Takođe možete i da aktivirate [Čitač por.](#) pritiskom i držanjem levog selekcionog tastera kada primite tekstualnu poruku.

Da biste započeli čitanje sledeće poruke u Vašem [Primljeno](#), pomerite se udesno. Da biste započeli čitanje prethodne poruke, pomerite se ulevo.

Da biste pauzirali čitanje, pritisnite kratko levi selekциони taster. Za nastavak kratko pritisnite levi selekциони taster još jednom.

Da biste završili čitanje, pritisnite taster „Kraj“.

Govor

Za uređivanje podešavanja za sintetizovani govor izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Govor](#).

Izaberite neku od sledećih opcija:

- [Jezik](#) — Podešavanje jezika govora.
- [Glas](#) — Podesite glas za govor. Glas zavisi od jezika.
- [Podešavanja glasa](#) — Prilagodite svojstva glasa.

Svojstva glasa

Za uređivanje svojstava glasa za sintetizovani govor, izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Govor](#) > [Podešavanja glasa](#).

Izaberite neku od sledećih opcija:

- [Brzina](#) — Izaberite željenu brzinu govora.
- [Jačina](#) — Podesite nivo jačine zvuka za govor.

Upravljanje glasom

Da biste upravljali glasovima koji su na raspolaganju za izabrani jezik, izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Govor](#) i pomerite se udesno.

Dodite do glasa, izaberite [Opcije](#) i nešto od sledećeg:

- [Pusti glas](#) — Poslušajte izabrani glas.
- [Detalji glasa](#) — Pogledajte informacije o glasu.
- [Obriši](#) — Obrišite izabrani glas.

■ Profili

Važno: Kada je postavljen profil (način rada) "oflajn", ne možete da upućujete niti da primete pozive, niti možete da koristite druge funkcije koje zahtevaju pokrivanje celularnom mrežom. Ipak može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u Vašem uređaju. Da biste obavili bilo kakav poziv, neophodno je da aktivirate telefonsku funkciju tako što ćete promeniti način rada. Ako je uređaj zaključan, unesite šifru blokade.

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Profili](#).

Možete podesiti i prilagoditi tonove zvona, zvukove upozorenja i druge tonove uređaja za različite događaje, okruženja ili grupe pozivalaca.

Da biste prilagodili profil, dodite do željenog profila na listi i izaberite [Opcije](#) > [Personalizuj](#).

Definišite sledeća podešavanja:

- [Ton zvona](#) — Izaberite ton zvona na listi ili izaberite [Preuz. melodija](#) da biste otvorili folder Markeri u kojem se nalazi lista markera za preuzimanje tonova putem pretraživača. Da biste poslušali izabrani ton, izaberite [Pusti](#). Ako koristite dve odvojene telefonske linije, možete da definišete ton zvona za svaku liniju.
- [Ton video poziva](#) — Izaberite ton zvona za video pozive.
- [Izgovori ime poziv.](#) — Aktivirate značajku tona zvona sa govorom. Kada vas pozove netko sa vaše liste kontakata, uređaj će da se oglasi tonom zvona koji je kombinacija izgovorenog imena kontakta i izabranog tona zvona.
- [Tip zvona](#) — Izaberite kako želite da se oglasi ton zvona.
- [Jačina zvona](#) — Izaberite jačinu zvuka tona zvona.
- [Zvučni signal poruke](#) — Izaberite zvuk za primljene tekstualne poruke.
- [Zv. signal e-mail por.](#) — Izaberite zvuk za primljene e-mail poruke.
- [Upozor. vibracijom](#) — Izaberite da li želite da uređaj vibrira kada primite poziv.
- [Tonovi tastature](#) — Izaberite jačinu zvuka tastature uređaja.
- [Tonovi upozorenja](#) — Možete da uključite i isključite zvukove upozorenja.
- [Upozorenje na](#) — Možete da podesite da uređaj zvonji samo kada primite pozive sa brojeva telefona koji pripadaju izabranoj grupi kontakata. Telefonski pozivi koji dolaze izvan te grupe imaju tihi zvuk zvona.
- [Ime profila](#) — Možete da unesete ime novog profila ili da preimenujete postojeći profil. Profili [Opšti](#) i [Oflajn](#) ne mogu da se preimenuju.

Profil [Oflajn](#) sprečava da se uređaj slučajno uključi, šalje ili prima poruke ili koristi Bluetooth. Sem toga, zatvara sve Internet veze koje mogu da rade kada se izabere taj profil. Profil [Oflajn](#) Vas ne sprečava da naknadno uspostavite bežičnu LAN vezu, zato se pridržavajte svih važećih bezbednosnih propisa kod uspostavljanja i korišćenja bežičnih LAN veza.

Da biste promenili profil, dodite do željenog profila na listi i izaberite [Opcije](#) > [Aktiviraj](#). Ako izaberete profil [Oflajn](#) ne možete da šaljete i primete poruke niti da koristite WLAN za čitanje e-mail poruka.

Da biste kreirali novi profil, izaberite [Opcije](#) > [Kreiraj novi](#) i definišite podešavanja.

Izbor tonova zvona

Da biste postavili ton zvona, dodite do profila i izaberite [Opcije](#) > [Personalizuj](#) > [Ton zvona](#). Izaberite ton zvona na listi ili izaberite [Preuz. melodija](#) da biste otvorili folder Markeri u kojem se nalazi lista markera za preuzimanje tonova putem pretraživača. Svi preuzeti tonovi biće sačuvani u folderu [Galerija](#).

Da biste reprodukovali ton zvona samo za izabranu grupu kontakata, dodite do profila i izaberite [Opcije](#) > [Personalizuj](#) > [Upozorenje na](#), a zatim izaberite željenu grupu. Telefonski pozivi koji dolaze izvan te grupe imaju tihi zvuk zvona.

Da biste potražili ton poruke, dodite do profila i izaberite [Opcije](#) > [Personalizuj](#) > [Zvučni signal poruke](#).

Da biste poslušali izabrani ton, izaberite ton na listi i pričekajte dok se ne počne reprodukovati.

Promena podešavanja proširenja

Dodite do željenog proširenja i izaberite **Opcije** > **Otvori**.

Promena podrazumevanog profila za proširenje

Da biste promenili podešavanja proširenja, izaberite proširenje, a zatim **Opcije** > **Otvori**.

■ Teme

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Teme**.

Možete da promenite izgled ekrana aparata.

Da biste promenili izgled ekrana, označite temu koju želite koristiti i izaberite **Opcije** > **Primeni**.

Da biste izmenili temu, označite temu koju želite izmeniti, a zatim izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Izaberite **Tapet** da biste promenili sliku pozadine u pasivnim režimima ili **Ušteda energije** da biste koristili tekst ili datum i vreme kao uštedu energije, što se prikazuje na ekranu ako se neko vreme ne pritisne nijedan taster.

Da biste preuzeli teme, morate uspostaviti vezu na mrežu koja omogućuje preuzimanje tema sa Internet izvora koji su kompatibilni sa Vašim aparatom.

Da biste preuzeli temu, izaberite **Preuzim. tema**. Unesite vezu sa koje želite da preuzmete temu. Nakon preuzimanja teme, možete da je pregledavate, aktivirate i menjate.

Da biste pregledali temu, označite temu koju želite pregledati, a zatim izaberite **Opcije** > **Prikaz**. Izaberite **Primeni** da biste počeli koristiti novu temu.

■ Pretr. u uređ

Izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Pretr. u uređ**.

Pomoću Pretraživanja možete pretraživati podatke u Vašim kontaktima, beleškama, sastancima u kalendaru, beleškama o obavezama, e-mail porukama, multimedijalnim porukama i tekstualnim porukama. Takođe možete pretraživati datoteke po nazivima u memoriji Vašeg aparata i na memorijskoj kartici.

1. Odaberite vrste sadržaja koje želite da pretražujete. Da biste uklonili izbor, izaberite ga još jednom. Da biste u pretraživanje uključili sve vrste sadržaja, izaberite **Izaberi sve**. Da biste uklonili sve vrste sadržaja, izaberite **Ne izaberi ništa**.
2. Unesite ključne reči za pretragu ili neki deo ključnih reči. Da biste uključili dve reči u pretraživanje, odvojite ih razmakom. Pronaći ćete samo stavke koje sadrže obe ključne reči.
3. Izaberite **Traži**.

Savet: Zamenske oznake mogu Vam pomoći da pronađete stavke. U ključnoj reči koristite ? da zamenite jedno slovo ili * da zamenite nijedno ili više slova. Ukoliko koristite ? ili * zamensku oznaku, morate dodati * na početak i kraj ključne reči za pretraživanje, na primer, ***o?uša*** ("pokušaj") ili ***ra*oj*** ("razvoj").

Da biste videli rezultate Vaših ranijih pretraživanja, izaberite **Opcije** > **Prethodni rezultati**.

■ Svetlo obaveštenja

Indikator na maski Vašeg aparata možete podesiti da treperi kada aparat primi novu e-mail poruku ili kada imate propušten poziv.

Da biste definisali podešavanja svetla obaveštenja, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Svetlo obaveštenja**.

Da biste podesili dužinu trajanja treperenja svetla obaveštenja, dodite do **Treptanje za** i pritisnite navigacijski taster. Da biste odabrali da li želite da budete obavešteni o novim kratkim porukama, multimedijalnim porukama, e-mail porukama i propuštenim telefonskim pozivima, dodite do **Obaveštavani događaji** i pritisnite navigacijski taster.

3. Prenos podataka između aparata

Korišćenjem Bluetooth ili infracrvene veze možete preneti sadržaj, kao što su kontakti, iz kompatibilnog Nokia aparata u Vaš Nokia E61i aparat. Vrsta sadržaja koja se može preneti zavisi od modela telefona. Ako drugi aparat podržava sinhronizaciju, takođe možete sinhronizovati podatke između drugog aparata i Vašeg Nokia E61i.

■ Prenos podataka putem Bluetooth ili infracrvene veze

Savet: Ako prebacujete podatke sa prethodnog aparata, aparat će možda zahtevati da ubacite SIM karticu. Vašem Nokia E61i aparatu nije potrebna SIM kartica prilikom prebacivanja podataka.

Da biste započeli prenos podataka sa kompatibilnog aparata, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Prenos** > **Prenesi podatke**.

Bluetooth povezivanje

1. U prikazu informacija izaberite **Nastavi**.
2. Izaberite **Preko Bluetooth veze**. Oba aparata moraju podržavati izabranu vrstu veze.
3. Aktivirajte Bluetooth na drugom aparatu i izaberite **Nastavi** na Vašem Nokia Exx aparatu da biste započeli pretragu za aparatima sa aktivnim Bluetooth povezivanjem.
4. Izaberite **Stop** na Vašem aparatu Nokia E61i nakon što je on pronašao drugi aparat.
5. Izaberite drugi aparat sa liste. Od Vas se traži da unesete lozinku (od 1 do 16 cifara) na Vašem Nokia E61i aparatu. Lozinka se koristi samo jedanput za potvrdu ove veze.
6. Unesite šifru na vašem Nokia E61i aparatu i izaberite **OK**. Unesite šifru na drugom aparatu i izaberite **OK**. Aparati su sada upareni. [Vidite "Uparivanje uređaja", str. 52.](#)

Za neke modele telefona, aplikacija **Prenesi podatke** se šalje na drugi aparat kao poruka. Da biste instalirali **Prenesi podatke** na drugom aparatu, otvorite poruku i sledite uputstva na ekranu.

7. Na svom Nokia E61i aparatu izaberite sadržaj koji želite da prenesete sa drugog aparata i **OK**.

Infracrvena veza

1. U prikazu informacija izaberite **Nastavi**.
2. Izaberite **Preko IC veze**. Oba aparata moraju podržavati izabranu vrstu veze.
3. Povežite ta dva aparata. [Vidite "Infracrvena", str. 53.](#)
4. Na svom Nokia E61i aparatu izaberite sadržaj koji želite da prenesete sa drugog aparata i **OK**.

Sadržaj se kopira iz memorije drugog aparata na odgovarajuću lokaciju u vašem aparatu. Vreme kopiranja zavisi od količine podataka za prenos. Kopiranje možete obustaviti i nastaviti ga kasnije.

Koraci neophodni za prenos podataka mogu se razlikovati u zavisnosti od aparata i od toga da li ste prekinuli prenos podataka ranije. Stavke koje možete prebaciti se razlikuju u zavisnosti od drugog aparata.

■ Sinhronizovanje podataka sa drugim aparatom

Ako ste prethodno preneli podatke na vaš Nokia E61i aparat, a Vaš aparat podržava sinhronizaciju, možete koristiti **Prenos** da bi dva aparata bila ažurirana.

1. Izaberite **Telefoni** i pritisnite navigacijski taster.
2. Dođite do aparata sa koga ste prebacili podatke i pritisnite navigacijski taster.
3. Izaberite **Sinhronizuj** i pritisnite navigacijski taster. Aparati započinju sinhronizaciju korišćenjem iste vrste veze koju ste izabrali kada ste prvobitno prenosili podatke. Sinhronizuju se samo podaci koje ste prvobitno izabrali za prenos podataka.

Da biste menjali podešavanja prenosa podataka i sinhronizacije, izaberite **Sinhronizuj**, dođite do aparata, pritisnite navigator i izaberite **Izmeni**.

4. Poruke

Izaberite **Meni** > **Poruke**.

Pri razmeni poruka (mrežni servis), možete slati i primati tekstualne, multimedija i e-mail poruke. Takođe možete primati i servisne poruke sa weba, poruke info servisa i posebne poruke koje sadrže podatke, kao i slati servisne komande.

Pre nego što pošaljete ili primite poruke, možda ćete morati da uradite sledeće:

- Ubacite važeću SIM karticu u aparat i budite u zoni pokrivanja mobilne komunikacione mreže.
- Proverite da li mreža podržava funkcije poruka koje želite da koristite i da li su aktivirane na vašoj SIM kartici.
- Definišite podešavanja Internet pristupne tačke (IAP) na aparatu. [Vidite "Pristupne tačke", str. 83.](#)
- Definišite podešavanja e-mail naloga na aparatu. [Vidite "Podešavanja naloga e-pošte", str. 34.](#)
- Definišite SMS podešavanja na aparatu. [Vidite "Podešavanja tekstualne poruke", str. 33.](#)
- Definišite MMS podešavanja na aparatu. [Vidite "Podešavanja multimedijalnih poruka", str. 33.](#)

Aparat će možda prepoznati dobavljača SIM kartice i automatski konfigurisati neka podešavanja poruka. Ukoliko se ovo ne dogodi, možda ćete morati ručno da definišete podešavanja ili kontaktirate provajdera servisa, operatora komunikacione mreže ili provajdera Internet servisa da biste konfigurisali podešavanja.

Aplikacija **Poruke** prikazuje sve vrste foldera za poruke u vidu liste u kojoj se u svakom folderu kao prva prikazuje najnovija poruka.

Izaberite nešto od sledećeg:

- **Nova poruka** — Kreirajte i pošaljite novu tekstualnu, multimedijalnu ili e-mail poruku.
- **Primljeno** — Pregledajte primljene poruke, osim e-mail poruka i info poruka.
- **Moji folderi** — Kreirajte sopstvene foldere da biste u njima čuvali poruke i šablone.
- **Pošt. sanduče** — Pregledajte primljenu e-mail poruku i odgovorite na nju.
- **Nacrti** — Sačuvajte poruke koje nisu poslate.
- **Poslato** — Sačuvajte poruke koje su poslate.
- **Za slanje** — Pregledajte poruke koje čekaju na slanje.
- **Izveštaji** — Pregledajte informacije o dostavi poslatih poruka.

■ Organizovanje poruka

Da biste kreirali novi folder i organizovali poruke, izaberite **Moji folderi** > **Opcije** > **Novi folder**. Unesite ime foldera i izaberite **OK**.

Da biste preimenovali folder, izaberite ga i **Opcije** > **Preimenuj folder**. Unesite novo ime foldera i izaberite **OK**. Možete preimenovati samo foldere koje ste kreirali.

Da biste poruku premestili u drugi folder, otvorite poruku i izaberite **Opcije** > **Premesti u folder**, folder i **OK**.

Da biste poruke razvrstali po određenom redosledu, izaberite **Opcije** > **Razvrstaj po**. Poruke možete razvrstati po **Datumu**, **Pošiljaocu**, **Predmetu** ili **Tipu poruke**.

Da biste pregledali karakteristike poruke, izaberite je i **Opcije** > **Detalji poruke**.

■ Traženje poruka

Da potražite poruku, otvorite folder u kojem želite da tražite i izaberite **Opcije** > **Nađi**. Unesite izraz za traženje i izaberite **OK**.

■ Podešavanja centra za tekstualne poruke

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Tekstualna poruka** > **Centri za poruke**.

Da biste izmenili centre za poruke, izaberite centar i **Opcije** > **Izmeni**.

Da biste dodali nove centre za poruke, izaberite **Opcije** > **Novi centar za por..**

Da biste izbrisali centre za poruke, izaberite centar za poruke i pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

■ E-mail poruke

Da biste primali i slali poštu, morate imati udaljeno sanduče. Ovaj servis može pružati provajder Internet servisa, provajder mrežnih servisa ili vaša firma. Vaš aparat je usklađen sa Internet standardima IMAP4 (rev. 1) i POP3, kao i sa različitim rešenjima za e-mail. Drugi provajderi e-mail servisa mogu da nude servise sa različitim podešavanjima ili značajkama od onih koje su opisane u ovim uputstvima za korisnika.

Da biste sa svog aparata mogli da šaljete, primite, preuzimate, odgovarate i prosleđujete poštu, morate uraditi sledeće:

Poruke

- Konfigurirate Internet pristupnu tačku (IAP). Pristupne tačke su možda već konfigurisane na Vašem aparatu. [Vidite "Pristupne tačke", str. 83.](#)
- Podesite e-mail nalog i ispravno definišite podešavanja e-maila. Zavisno od Vašeg aparata, možete koristiti vodiča za poštansko sanduče, čarobnjaka za podešavanja ili ručno definisati podešavanja.

Sledite uputstva iz udaljenog sandučeta i od provajdera Internet servisa. Za ispravna podešavanja se obratite svom operateru komunikacione mreže ili provajderu Internet servisa.

Podešavanje e-pošte uz pomoć uputstva za poštansko sanduče

Ako izaberete **Pošt. sanduče** u glavnom prikazu za poruke, a niste podesili e-mail nalog, od Vas će biti zatraženo da to uradite. Da biste započeli podešavanje e-mail naloga uz pomoć uputstva za poštansko sanduče, izaberite **Da**.

1. Da biste započeli sa unosom podešavanja e-maila, izaberite **Start**.
2. U **Tip pošt. sandučeta**, izaberite **IMAP4** ili **POP3** i izaberite **Sledeće**.

Savet: POP3 je verzija Post Office Protocol-a koji se koristi za čuvanje i preuzimanje e-mail poruka ili poruka Internet pošte. IMAP4 je verzija Internet Message Access Protocol-a koji vam omogućava pristup i rad sa e-mail porukama dok su poruke još na e-mail serveru. Zatim možete izabrati koje poruke da preuzmete na svoj aparat.

3. U **Moja e-mail adresa** unesite svoju e-mail adresu. Izaberite **Sledeće**.
4. U **Server za prijem** unesite ime udaljenog servera koji prima vaš e-mail i izaberite **Sledeće**.
5. U **Server za slanje** unesite ime udaljenog servera koji šalje vaš e-mail i izaberite **Sledeće**. Zavisno od Vašeg operatora komunikacione mreže, možda ćete morati da koristite server odlazne pošte operatora umesto servera Vašeg provajdera e-mail servisa.
6. U **Pristupna tačka** izaberite Internet pristupnu tačku koju bi vaš aparat trebalo da koristi prilikom preuzimanja e-maila. Ako izaberete **Uvek pitaj**, svaki put kada aparat započne preuzimanje e-maila, pitaće koju Internet pristupnu tačku bi trebalo da koristi, ali ako izaberete pristupnu tačku, aparat će se automatski povezati. Izaberite **Sledeće**.

Savet: Ako izaberete **Izbor grupe**, aparat automatski uspostavlja vezu koristeći najbolju dostupnu Internet pristupnu tačku iz grupe pristupnih tačaka. Izaberite grupu pristupnih tačaka i **Nazad** da biste sačuvali izbor.

7. Unesite ime za novo poštansko sanduče i izaberite **Završi**.

Kada kreirate novo poštansko sanduče, ime koje date sandučetu zamenjuje **Pošt. sanduče** u **Poruke** glavnom prikazu.

Izbor podrazumevanog poštanskog sandučeta

Ako imate definisano nekoliko poštanskih sandučeta, možete izabrati jedan od njih kao podrazumevano sanduče. Da biste definisali podrazumevano poštansko sanduče, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **E-mail** > **Stand. pošt. sanduče** i poštansko sanduče.

Ako imate definisano nekoliko poštanskih sandučeta, morate izabrati sanduče koje želite da koristite svaki put kada počnete sastavljati novu e-poruku.

Konfigurisanje tastera "E-mail"

Vaš aparat ima taster "E-mail". Taster "E-mail" omogućuje da otvorite vaše podrazumevano sanduče za e-mail poruke ili da otvorite podrazumevani editor e-mail poruka iz dopunjenog pasivnog režima. Ta funkcionalnost zavisi i od provajdera servisa vašeg poštanskog sandučeta.

Da biste konfigurisali taster "E-mail", izaberite **Meni** > **Alatke** > **E-mail tast.** Izaberite e-mail nalog koji želite da koristite sa tasterom "E-mail".

Povezivanje sa poštanskim sandučetom

E-mail poruka koja se uputi na vašu adresu, neće automatski biti primljena na vaš aparat već u udaljeno poštansko sanduče. Da biste pročitali e-mail poruku, morate se prvo spojiti na udaljeno poštansko sanduče, pa zatim preuzeti e-mail poruke na svoj aparat.

Da biste preuzeli primljene e-mail poruke na Vaš aparat, izaberite poštansko sanduče u glavnom prikazu **Poruke**. Kada aparat zatraži **Povezati se na poštu?**, izaberite **Da**.

Da biste pregledali e-mail poruke u folderu, dodite do foldera i pritisnite navigacijski taster. Dodite do poruke i pritisnite navigacijski taster.

Da biste e-mail poruke preuzeli na svoj aparat, izaberite **Opcije** > **Preuzmi e-mail** > **Nove** da biste preuzeli nove poruke koje niste ni pročitali ni preuzeli, **Izabrane** da biste sa udaljenog sandučeta preuzeli samo poruke koje ste izabrali, ili **Sve** da biste preuzeli sve poruke koje prethodno niste preuzeli.

Da biste raskinuli vezu sa udaljeni sandučetom, izaberite **Opcije** > **Raskini vezu**.

Pregled e-maila van mreže

Rad van mreže podrazumeva da vaš aparat nije povezan na udaljeno poštansko sanduče. Upravljanje vašim e-mail porukama dok niste na mreži omogućava vam da uštedite na troškovima veze i da radite u uslovima koji ne omogućavaju data vezu. Izmene koje vršite u folderima udaljenog poštanskog sandučeta dok ste van mreže primenjuju se na udaljeno poštansko sanduče sledeći put kada se povežete na mrežu i provedete sinhronizaciju. Na primer, ako izbrišete neku e-mail poruku sa svog aparata dok ste van mreže, ta poruka će biti izbrisana iz udaljenog poštanskog sandučeta sledeći put kada se povežete sa njim.

1. Izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanje** > **E-mail**. Izaberite e-mail nalog i pritisnite navigacijski taster. Izaberite **Podeš. preuzimanja** > **Preuzimanje e-maila** > **Poruke i prilozi** da biste preuzeli cele poruke sa priložima u svoj aparat.
2. Otvorite poštansko sanduče, a zatim izaberite **Opcije** > **Preuzmi e-mail**. Izaberite **Nove** da biste preuzeli nove poruke koje još niste pročitali ni preuzeli, **Izabrane** da biste preuzeli samo poruke koje ste izabrali u poštanskom sandučetu ili **Sve** da preuzmete sve poruke koje još niste preuzeli. Aparat će se spojiti na mrežu, povezati sa poštanskim sandučetom i preuzeti poruke.
3. Kada se preuzmu e-mail poruke, izaberite **Opcije** > **Raskini vezu** da biste se prekinuli vezu sa mrežom.
4. Da biste pregledali e-mail poruku, dođite do nje i pritisnite navigacijski taster.

Neke opcije zahtevaju da se povežete na udaljeno sanduče.

Savet: Da biste se pretplatili na ostale foldere u Vašem udaljenom sandučetu, izaberite **E-mail podešavanja** > **Podeš. preuzimanja** > **Pretplate fodera**. E-mail u svim pretplaćenim folderima se ažurira prilikom preuzimanja e-mail poruka iz udaljenog sandučeta.

Čitanje i odgovaranje na e-mail poruke

Važno: Poruke otvarajte obazrivo. E-mail poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetne za uređaj ili za PC računar.

Da biste pročitali primljene e-mail poruke, dođite do e-mail poruke i pritisnite navigacijski taster.

Da biste potražili e-mail poruke u svojem poštanskom sandučetu, izaberite **Opcije** > **Nađi**. Unesite izraz za traženje i izaberite **OK**.

Da biste otvorili prilog, izaberite **Opcije** > **Prilozi**. Dođite do priloga i pritisnite navigacijski taster.

Da biste odgovorili pošiljaocu e-mail poruke, otvorite poruku i izaberite **Opcije** > **Odgovori** > **Pošiljaocu**.

Da biste odgovorili svim primaocima e-mail poruke, otvorite poruku i izaberite **Opcije** > **Odgovori** > **Svima**.

Savet: Ako odgovarate na neku e-mail poruku koja sadrži priložene datoteke, prilozi se ne šalju u odgovoru. Ako prosledujete primljenu e-mail poruku, prilozi se šalju.

Da biste izbrisali prilog iz e-mail poruke koju šaljete, izaberite prilog i **Opcije** > **Ukloni**.

Da biste postavili prioritet poruke, izaberite **Opcije** > **Opcije slanja** > **Prioritet** i iz dostupnih opcija.

Da biste pozvali pošiljaoca e-mail poruke, otvorite e-mail poruku i izaberite **Opcije** > **Pozovi**.

Da biste odgovorili pošiljaocu e-mail poruke sa tekstualnom ili multimedijalnom porukom, otvorite e-mail poruku i izaberite **Opcije** > **Kreiraj poruku**.

Da biste prosledili e-mail poruku, otvorite je i izaberite **Opcije** > **Prosledi**.

Brisanje poruka

Da biste oslobodili memorijski prostor na aparatu, redovno brišite poruke iz foldera **Primljeno** i **Poslato** i brišite preuzete e-mail poruke.

Da biste obrisali poruku, dođite do nje i pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Možete obrisati lokalne e-mail poruke na aparatu i zadržati originalne na serveru, ili možete obrisati i lokalne e-mail poruke na aparatu i originalne poruke na serveru.

Da biste obrisali e-mail poruke samo sa aparata, izaberite **Opcije** > **Obriši** > **Telefona (zagl. ostaje)**.

Da biste obrisali e-mail poruku i sa aparata i sa udaljenog servera, otvorite je i izaberite **Opcije** > **Obriši** > **Telefon i server**.

E-mail folderi

Ako kreirate podfoldere u IMAP4 poštanskim sandučetima na udaljenom serveru, možete pregledati ove foldere i upravljati njima uz pomoć aparata. Možete se pretplatiti samo na foldere u svojim IMAP4 poštanskim sandučetima. Pretplaćivanje na foldere u udaljenom poštanskom sandučetu vam omogućava da pregledate ove foldere na svom aparatu.

Da biste pregledali foldere u IMAP4 poštanskom sandučetu, uspostavite vezu i izaberite **Opcije** > **E-mail podeš.** > **Podeš. preuzimanja** > **Pretplate fodera**.

Da biste pregledali neki udaljeni folder, izaberite ga i **Opcije** > **Pretplati se**. Svaki put kada pređete u režim rada na mreži, pretplaćeni folderi se ažuriraju. Ovo može potrajati ako su folderi veliki.

Da biste ažurirali listu foldera, izaberite folder i **Opcije** > **Ažurir. listu foldera**.

Pisanje i slanje e-maila

Da biste napisali e-mail poruku, izaberite **Opcije** > **Dodaj primaoca** da biste sa liste kontakata izabrali adrese primalaca e-mail poruke ili unesite e-mail adrese u polje **Za**. Koristite tačku i zarez da biste odvojili stavke. Pomerite se dole i koristite polje **Kopija za** da biste kopirali ostale primaoce ili polje **Skr. kop.** da biste sakrili primaoce kopije. U polje **Predmet** unesite naslov e-mail poruke. Napišite e-mail poruku u oblast teksta i izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Da biste e-mail poruci dodali datoteku, izaberite **Opcije** > **Ubaci** i zatim prilog koji želite da dodate. Možete da dodate slike, zvučne isečke, beleške i druge datoteke, kao što su datoteke Officea.

Da biste podesili vreme slanja e-mail poruke, izaberite **Opcije** > **Opcije slanja** > **Pošalji poruku**. Izaberite **Odmah** ili **Kada ima veze** ako radite van mreže.

E-mail poruke se pre slanja čuvaju u **Za slanje**. Ukoliko se e-mail pošta ne šalje odmah, možete otvoriti **Za slanje** i prekinuti i obnoviti slanje ili pregled e-maila.

■ Tekstualne poruke

Vaš uređaj podržava slanje tekstualnih poruka koje prelaze ograničenje broja karaktera za jednu poruku. Duže poruke će biti poslate kao niz od dve ili više poruka. Vaš provajder servisa to može tako i tarifirati. Karakteri koji koriste akcente ili druge znake, kao i karakteri pisama određenih jezika, zauzimaju više prostora i shodno tome ograničavaju broj karaktera koji se može poslati u sklopu jedne poruke.

Pisanje i slanje tekstualnih poruka

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Nova poruka** > **Tekstualna poruka**.

1. U polju **Za** pritisnite navigacijski taster da biste izabrali primaoce iz **Kontakti** ili ručno unesite brojeve mobilnih telefona primalaca. Ako unosite više brojeva, odvojite ih tačkom i zarezom.
2. Unesite tekst poruke. Da biste koristili šablon, izaberite **Opcije** > **Ubaci** > **Obrazac**.
3. Izaberite **Opcije** > **Pošalji** da biste poslali poruku.

Opcije slanja za tekstualne poruke

Da biste postavili opcije slanja za tekstualnu poruku, izaberite **Opcije** > **Opcije slanja**.

Definišite sledeće:

- **Akt. centar za por.** — Izaberite centar za poruke da biste poslali poruku.
- **Kodni raspored** — Izaberite **Redukovana podrška** da biste koristili automatsku konverziju znakova u drugi kodni sistem kada je to moguće.
- **Prijem izveštaja** — Izaberite **Da** ako želite da vam mreža šalje izveštaje o dostavi poruka (mrežna usluga).
- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko dugo vremena će centar za poruke ponovo slati vašu poruku ako prvi pokušaj ne uspe (mrežna usluga). Ako primalac nije dostupan u vremenskom periodu trajnosti poruke, poruka se briše iz centra za poruke.
- **Poruka poslata kao** — Konvertujte poruku u drugi format, kao što je **Tekst, Faks, Pejdžing** ili **E-mail**. Promenite ovu opciju jedino ako ste sigurni da centar za poruke može da vrši konverziju tekstualnih poruka u ove druge formate. Obratite se mrežnom operateru.
- **Od. preko ist. centra** — Izaberite da li želite da za slanje odgovora na poruku bude korišćen isti centar za tekstualne poruke (mrežna usluga).

Odgovaranje na primljene tekstualne poruke

Da biste odgovorili na neku tekstualnu poruku, otvorite je iz **Primljeno**. Izaberite **Opcije** > **Odgovori**. Unesite tekst poruke i izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Da biste pozvali pošiljaoca tekstualne poruke, otvorite poruku iz **Primljeno** i izaberite **Opcije** > **Pozovi**.

Tekstualne poruke na SIM kartici

Tekstualne poruke se mogu čuvati i na SIM kartici. Da biste mogli pregledati SIM poruke, morate kopirati poruke u folder na aparatu. Nakon kopiranja poruka u folder, možete ih pregledati u folderu ili obrisati sa SIM kartice.

Izaberite **Opcije** > **SIM poruke**.

1. Izaberite **Opcije** > **Markiraj/Demarkiraj** > **Markiraj** ili **Markiraj sve** da biste markirali sve poruke.
2. Izaberite **Opcije** > **Kopiraj**.
3. Izaberite folder i **OK** da biste započeli kopiranje.

Da biste pregledali poruke SIM kartice, otvorite folder u koji ste kopirali poruke i otvorite poruku.

Da biste izbrisali tekstualnu poruku sa SIM kartice, izaberite poruku i pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Grafičke poruke

Napomena: Funkciju grafičkih poruka možete da koristite jedino ako je podržava Vaš provajder servisa. Grafičke poruke mogu da primaju i prikazuju jedino kompatibilni uređaji koji nude mogućnost razmene grafičkih poruka. Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Izaberite **Meni** > **Poruke**.

Da biste pregledali grafičku poruku, otvorite je iz foldera **Primljeno**.

Izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Detalji poruke** — Pregledajte informacije o poruci.
- **Premesti u folder** — Sačuvajte poruku u drugom folderu.
- **Dodaj u Kontakte** — Dodajte pošiljaoca poruke svojim kontaktima.
- **Nađi** — Pronađite brojeve i adrese koje poruka može sadržati.

Prosleđivanje grafičkih poruka

1. U **Primljeno**, otvorite grafičku poruku i izaberite **Opcije** > **Prosledi**.
2. U polje **Za** unesite broj primaoca ili pritisnite navigacijski taster da biste primaoca dodali iz **Kontakti**. Ako unosite više brojeva, odvojite ih tačkom i zarezmom.
3. Unesite tekst poruke. Tekst može imati 120 znakova. Da biste koristili šablon, izaberite **Opcije** > **Ubaci** > **Obrazac**.
4. Da biste poslali poruku, pritisnite pozivni taster.

Savet: Da biste sliku uklonili iz poruke, izaberite **Opcije** > **Ukloni vinjetu**.

■ Multimedijalne poruke

Multimedijalna poruka (MMS) može sadržati tekst i objekte kao što su slike, audio ili video snimci.

Multimedijalne poruke mogu da primaju i prikazuju jedino uređaji koji poseduju kompatibilne funkcionalne mogućnosti. Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Da biste mogli da šaljete i primete multimedijalne poruke na svom aparatu, morate definisati podešavanja multimedijalnih poruka. Vaš aparat je možda prepoznao dobavljača SIM kartice i automatski konfigurisan podešavanja multimedijalne poruke. Ako nije, obratite se svom dobavljaču usluga. [Vidite "Podešavanja multimedijalnih poruka", str. 33.](#)

Kreiranje i slanje multimedijalnih poruka

Izaberite **Nova poruka** > **Multimed. poruka**.

1. U polju **Za** pritisnite navigacijski taster da biste izabrali primaoca iz **Kontakti** ili ručno unesite brojeve mobilnih telefona primalaca ili adrese e-pošte.
2. U polje **Predmet** unesite naslov poruke. Da biste promenili polja koja su vidljiva, izaberite **Opcije** > **Adresna polja**.
3. Unesite tekst poruke i izaberite **Opcije** > **Ubaci objekat** da biste dodali medija objekte. Možete dodati objekte kao što su **Sliku**, **Audio snimak** ili **Video snimak**.
Bežična komunikaciona mreža može da ograničava veličinu MMS poruka. Ako slika koju poruka sadrži prelazi to ograničenje, uređaj će je eventualno smanjiti kako bi mogla biti poslata kao MMS.
4. Svaki slajd poruke može sadržati samo jedan video ili audio snimak. Da biste dodali više slajdova poruci, izaberite **Opcije** > **Ubaci novo** > **Slajd**. Da biste promenili redosled slajdova u poruci, izaberite **Opcije** > **Premesti**.
5. Da biste pregledali multimedijalnu poruku pre nego što je pošaljete, izaberite **Opcije** > **Pogledaj**.
6. Pritisnite navigacijski taster da biste poslali multimedijalnu poruku.

Savet: Multimedijalne poruke možete kreirati i direktno iz nekih aplikacija, kao što su **Kontakti** i **Galerija**.

Da biste izbrisali objekt iz multimedijalne poruke, izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Opcije slanja multimedijalnih poruka

Izaberite **Opcije** > **Opcije slanja** i neku od sledećih opcija:

- **Prijem izveštaja** — Izaberite **Da** ako želite da primite obaveštenje kada je poruka uspešno dostavljena primaocu. Primanje izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka koje su poslate na neku adresu e-pošte možda nije moguće.

Poruke

- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko će dugo centar za poruke pokušavati da pošalje poruku. Ako primalac poruke nije dostupan u tom vremenskom periodu, poruka se uklanja iz centra za razmenu multimedijalnih poruka. Mreža mora da podržava ovu funkciju. **Maksimalno vr.** je maksimalni vremenski period koji mreža dopušta.

Kreiranje prezentacija

Izaberite **Nova poruka** > **Multimed. poruka**.

1. U polju **Za** pritisnite navigacijski taster da biste izabrali primaoca iz **Kontakti** ili ručno unesite brojeve mobilnih telefona primalaca ili adrese e-pošte.

2. Izaberite **Opcije** > **Kreiraj prezent.** i šablon prezentacije.

Savet: Šablon može definisati koje medija objekte možete uključiti u prezentaciju, gde će se pojaviti kao i prikazane efekte između slika i slajdova.

3. Dodajte do oblasti teksta i unesite tekst.

4. Da biste u prezentaciju ubacili slike, zvuk, video ili napomene, dodajte do odgovarajuće oblasti objekta i izaberite **Opcije** > **Ubaci**.

Savet: Da biste se premeštali između oblasti objekta, pomerajte se gore i dole.

5. Da biste dodali slajdove, izaberite **Ubaci** > **Novi slajd**.

6. Izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Pogledaj** — Pogledajte kako izgleda vaša multimedijalna prezentacija kada je otvorena. Multimedijalne prezentacije se mogu prikazati samo na kompatibilnim uređajima koji podržavaju prezentacije. One se na različitim uređajima mogu različito pojaviti.
- **Podešav. pozadine** — Izaberite boju pozadine za prezentaciju i pozadinske slike za različite slajdove.
- **Podešav. efekata** — Izaberite efekte između slika ili slajdova.

Kreiranje multimedijalnih prezentacija nije moguće ako **Režim kreiranja MMS-a** je **Ograničeno**. Da biste promenili **Režim kreiranja MMS-a**, izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **MMS poruka**.

Raspoloživost opcija može varirati.

Da biste poslali multimedijalnu prezentaciju, pritisnite navigacijski taster.

Savet: Da biste sačuvali poruku u **Nacrti** a da je ne pošaljete, izaberite **Urađeno**.

Primanje i odgovaranje na multimedijalne poruke

Važno: Poruke otvarajte obazrivo. Objekti multimedija poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetni za uređaj ili PC računar.

Da biste mogli da šaljete i primete multimedijalne poruke na svom aparatu, morate definisati podešavanja multimedijalnih poruka. Vaš aparat je možda prepoznao dobavljača SIM kartice i automatski konfigurisan podešavanja multimedijalne poruke. Ako nije, obratite se svom dobavljaču usluga. [Vidite "Podešavanja multimedijalnih poruka", str. 33.](#)

Ako primete multimedijalne poruke koje sadrže objekte koje ne podržava vaš aparat, ne možete ih otvoriti.

1. Da biste odgovorili na multimedijalnu poruku, otvorite je iz **Primljeno** i izaberite **Opcije** > **Odgovori**.

2. Izaberite **Opcije** > **Pošiljaocu** da biste multimedijalnom porukom odgovorili pošiljaocu ili **Opcije** > **Kao tekst. poruka** da biste tekstualnom porukom odgovorili pošiljaocu.

Savet: Da biste primaoca dodali svom odgovoru, izaberite **Opcije** > **Dodaj primaoca** da biste izabrali primaoca poruke sa liste kontakata ili ručno unesite brojeve telefona primaoca ili adrese e-pošte u polje **Za**.

3. Unesite tekst poruke i pritisnite navigacijski taster da biste je poslali.

Prikaz prezentacija

Otvorite **Primljeno**, dodajte do multimedijalne poruke koja sadrži prezentaciju i pritisnite navigacijski taster. Dodajte do prezentacije i pritisnite navigacijski taster.

Da biste privremeno zaustavili prezentaciju, pritisnite jedan od tastera za biranje ispod ekrana.

Nakon što privremeno zaustavite prezentaciju ili se reprodukcija završi, izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Otvori link** — Otvorite Web vezu i pretražite Web stranicu.
- **Aktiviraj prelistav.** — Pomerite tekst ili slike koje su prevelike da bi stale na ekran.
- **Nastavi** — Nastavite reprodukciju prezentacije.
- **Pusti** — Ponovo reprodukujte prezentaciju od početka.
- **Nađi** — Pronađite brojeve telefona, adrese e-pošte ili Web adrese koje prezentacija možda sadrži. Ove brojeve i adrese možete koristiti npr. da biste telefonirali, slali poruke ili kreirali markere.

Raspoloživost opcija može varirati.

Prikaz medija objekata

Otvorite [Primljeno](#), dođite do primljene multimedijalne poruke i pritisnite navigacijski taster. Izaberite [Opcije](#) > [Objekti](#).

Da biste prikazali ili reprodukovali medija objekt, dođite do njega i pritisnite navigacijski taster.

Medija objekti i prilozi poruka mogu sadržati viruse ili drugi štetni softver. Ne otvarajte objekte ni priloge poruka ako niste sigurni u pouzdanost pošiljaoca.

Da biste sačuvali medija objekt u odgovarajućoj aplikaciji, dođite do objekta i izaberite [Opcije](#) > [Sačuvaj](#).

Da biste poslali medija objekt na kompatibilne uređaje, dođite do objekta i izaberite [Opcije](#) > [Pošalji](#).

Savet: Ako primite multimedijalne poruke koje sadrže medija objekte koji na vašem telefonu ne mogu da se otvore, moći ćete da pošaljete ove objekte na drugi uređaj npr. računar.

Prikazivanje i memorisanje multimedijalnih priloga

Da biste multimedijalne poruke prikazali kao kompletne prezentacije, otvorite poruku i izaberite [Opcije](#) > [Pusti prezentaciju](#).

Savet: Ako ste izabrali multimedijalni objekt u multimedijalnoj poruci, moći ćete da ga prikazete ili reprodukujete ako izaberete [Vidi sliku](#), [Slušaj snimak](#) ili [Prikaži video snim](#).

Da biste videli ime i veličinu priloga, otvorite poruku i izaberite [Opcije](#) > [Objekti](#).

Da biste sačuvali multimedijalni objekt, izaberite [Opcije](#) > [Objekti](#), objekt i [Opcije](#) > [Sačuvaj](#).

■ Časkanje

Izaberite [Meni](#) > [Poveziv](#) > [Časkanje](#).

Časkanje (mrežna usluga) vam omogućava komunikaciju sa drugim osobama pomoću trenutne razmene poruka, kao i uključivanje u diskusione grupe (grupe za časkanje) na određene teme. Razni dobavljači usluga nude čet servere na koje se možete prijavljivati nakon što se registrujete za neki čet servis. Dobavljači usluga se mogu razlikovati u podršci opcijama.

Ako časkanje nije dostupno od strane dobavljača usluga bežične telefonije, neće se pojaviti u meniju aparata. Kontaktirajte dobavljača usluga za više informacija o prijavljivanju za usluge časkanja i troškove usluga. Za više informacija o raspoloživosti podešavanja za časkanje, kontaktirajte operatera mreže, dobavljača usluga ili prodavca.

Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od operatera mreže ili od dobavljača usluga koji nudi čet servis. Morate sačuvati podešavanja za pristup usluzi koju želite da koristite. Podešavanja možete uneti i ručno.

Povezivanje na čet server

Da biste razgovarali sa čet korisnikom ili korisnicima i da biste prikazali i izmenili svoje čet kontakte, morate se prijaviti na čet server. Otvorite [Časkanje](#) i izaberite [Opcije](#) > [Prijava](#). Unesite svoj identifikator korisnika i lozinku i pritisnite navigacijski taster. Identifikator korisnika, lozinku i ostala podešavanja za prijavljivanje možete dobiti od svog dobavljača usluga kada se registrujete za uslugu.

Savet: Da bi se prilikom pokretanja aplikacije čet usluga automatski povezivala na server, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Podešavanja servera](#) > [Tip prijave za čask](#) > [Pri pokretanju](#).

Pretraživanje čet korisnika ili čet grupa

Da biste pretraživali čet korisnike i identifikatore korisnika, izaberite [Čet kontakti](#) > [Opcije](#) > [Novi čet kontakt](#) > [Traži](#). Možete pretraživati po [Korisničko ime](#), [Identifikator kor.](#), [Telefonski broj](#) i [E-mail adresa](#).

Da biste pretraživali čet grupe i identifikatore grupa, izaberite [Čet grupe](#) > [Opcije](#) > [Traži](#). Možete pretraživati po [Ime grupe](#), [Tema](#) i [Članovi](#) (identifikator korisnika).

Dođite do pronađenog čet korisnika ili grupe i izaberite [Opcije](#) i nešto od sledećeg:

- [Nova pretraga](#) — Započnite novu pretragu.
- [Još rezultata](#) — Pregledajte preostale pronađene čet korisnike ili grupe, ako ih ima.
- [Prethodni rezultati](#) — Pregledajte čet korisnike ili grupe koje su pronađene u prethodnoj pretrazi.
- [Otvori konverzaciju](#) — Započnite konverzaciju sa korisnikom ako je na mreži.
- [Dodaj u čet kontak](#) — Sačuvajte korisnika na nekoj od lista čet kontakata.
- [Pošalji pozivnicu](#) — Pozovite čet korisnika u čet grupu.
- [Opcije blokiranja](#) — Sprečite ili omogućite prijem poruka od čet korisnika.
- [Pridruži se](#) — Pridružite se čet grupi.
- [Sačuvaj](#) — Sačuvajte grupu.

Konverzacije sa jednim čet korisnikom

Prikaz **Konverzacije** daje listu pojedinačnih učesnika konverzacije sa kojim imate otvorenu konverzaciju. Otvorene konverzacije se automatski zatvaraju kada izađete iz modula „Časkanje“.

Da biste videli konverzaciju, dođite do učesnika i pritisnite navigacijski taster.

Da biste nastavili konverzaciju, unesite svoju poruku i pritisnite navigacijski taster.

Da biste se vratili na listu konverzacija a da pri tom ne zatvorite konverzaciju, izaberite **Nazad**. Da biste zatvorili konverzaciju, izaberite **Opcije** > **Završi konverzaciju**.

Da biste započeli novu konverzaciju, izaberite **Opcije** > **Nova konverzacija**. Možete započeti novu konverzaciju sa različitim kontaktom dok se nalazite u drugoj aktivnoj konverzaciji. Međutim, ne možete imati dve aktivne konverzacije sa istim kontaktom.

Da biste ubacili sliku u čet poruku, izaberite **Opcije** > **Pošalji sliku**, i izaberite sliku koju želite da pošaljete.

Da biste sačuvali učesnika konverzacije u čet kontaktima, izaberite **Opcije** > **Dodaj u čet kontak.**

Da biste sačuvali konverzaciju, dok ste u prikazu konverzacije, izaberite **Opcije** > **Snimi časkanje**. Konverzacija je sačuvana kao tekstualna datoteka koja se može otvoriti i prikazati u aplikaciji **Beleške**.

Da biste slali automatske odgovore na dolazne poruke, izaberite **Opcije** > **Uključi aut. odgovor**. Poruke još uvek možete da primate.

Čet grupe

Prikaz **Čet grupe** daje listu čet grupa koje ste sačuvali ili ste im se trenutno priključili.

Čet grupe je raspoloživa ako ste prilikom otvaranja čet aplikacije prijavljeni na čet server i ako server podržava čet grupe.

Da biste kreirali čet grupu, izaberite **Opcije** > **Kreiraj novu grupu**.

Da biste se priključili nekoj čet grupi ili nastavili grupnu konverzaciju, dođite do grupe i pritisnite navigacijski taster. Unesite poruku i pritisnite pozivni taster da biste je poslali.

Da biste se priključili čet grupi koja nije na listi ali za koju znate identifikator grupe, izaberite **Opcije** > **Prik. se novoj grupi**.

Da biste napustili čet grupu, izaberite **Opcije** > **Napusti čet grupu**.

Takođe, možete izabrati **Opcije** i iz sledećeg:

- **Grupa** — Izaberite **Sačuvaj** da biste sačuvali grupu u svoje čet grupe, **Vidi učesnike** da biste videli trenutne članove grupe ili **Podešavanja** da biste izmenili podešavanja grupe. Ovu opciju možete izabrati jedino ako imate uređivačka prava za tu grupu.
- **Prijava** — Povežite se na čet server ako se niste prijavili prilikom pokretanja aplikacije.
- **Odjava** — Raskinite vezu sa čet serverom.
- **Podešavanja** — Izmenite aplikaciju za časkanje ili podešavanja servera.

Da biste uklonili čet grupu, pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Grupne konverzacije

Da biste se priključili konverzaciji, izaberite grupu.

Izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Ubaci smešak** — Dodajte smešak u poruku.
- **Pošalji privatnu po.** — Pošaljite privatnu poruku jednom članu čet grupe ili više njih, ali ne svima.
- **Odgovori** — Pošaljite poruku samo pošiljaocu otvorene poruke.
- **Proslediti** — Prosledite otvorenu poruku drugoj čet grupi ili kontaktu.
- **Pošalji pozivnicu** — Pozovite čet korisnika da se priključi grupi.
- **Napusti čet grupu** — Završite časkanje u grupi.
- **Grupa** — Izaberite **Sačuvaj** da biste sačuvali grupu u svoje čet grupe, **Vidi učesnike** da biste videli trenutne članove grupe ili **Podešavanja** da biste izmenili podešavanja grupe. Ovu opciju možete izabrati jedino ako imate uređivačka prava za tu grupu.
- **Snimi časkanje** — Sačuvajte kopiju grupne konverzacije.

Da biste poslali poruku, unesite tekst poruke i pritisnite pozivni taster.

Podešavanja čet grupe

Izaberite **Čet grupe** > **Opcije** > **Grupa** > **Podešavanja**.

Podešavanja čet grupe možete menjati samo ako imate uređivačka prava za tu grupu.

Izaberite neko od sledećih podešavanja:

- **Ime grupe:** — Unesite ime za čet grupu.
- **Identifikator grupe** — Identifikator grupe se automatski kreira i ne može biti dodat niti promenjen.
- **Tema grupe** — Unesite temu za grupnu konverzaciju.

- **Dobrodošlica** — Unesite belešku koja pozdravlja čet korisnike kada se priključe grupi.
- **Veličina grupe** — Unesite maksimalan broj čet korisnika koji se mogu priključiti grupi.
- **Dopusti pretragu** — Izaberite da li želite da dozvolite čet korisnicima da pronađu grupu prilikom pretrage.
- **Urednička prava** — Da biste ostalim članovima grupe dodelili uređivačka prava za tu grupu, izaberite **Izabrano** > **Opcije** > **Dodaj urednika**. Čet korisnici sa uređivačkim pravima mogu menjati podešavanja grupe i pozivati ostale korisnike da se priključe grupi ili im to zabranjivati.
- **Članovi grupe** — Da biste zatvorili grupu i dozvolili samo izabranim čet korisnicima da se priključe, izaberite **Samo izabrani** > **Opcije** > **Dodaj člana**.
- **Lista zabranjenih** — Da biste sprečili neke čet korisnike da se priključe grupi, izaberite **Opcije** > **Dodaj u zabranjene**.
- **Dopusti privatne por.** — Da biste sprečili članove grupe da razmenjuju privatne poruke, izaberite **Ne**.

Izmena prava grupe

Da biste uređivačka prava dodali članovima čet grupe ili im ta prava oduzeli, dođite do čet grupe i izaberite **Opcije** > **Grupa** > **Podešavanja** > **Urednička prava** > **Izabrano**.

Savet: Čet korisnici sa uređivačkim pravima mogu menjati podešavanja grupe i pozivati ostale korisnike da se priključe grupi ili im to zabranjivati.

Da biste članovima dodelili uređivačka prava za grupu, izaberite **Opcije** > **Dodaj urednika** i nešto od sledećeg:

- **Iz čet kontakata** — Dodajte jedan ili nekoliko vaših čet kontakata.
- **Unesi ident. korisnika** — Unesite identifikator čet korisnika.

Da biste članu grupe oduzeli uređivačka prava, izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Zabranjen pristup grupi

Dođite do čet grupe i izaberite **Opcije** > **Grupa** > **Podešavanja** > **Lista zabranjenih**.

Da biste sprečili čet korisnike da se priključe grupi, izaberite **Opcije** > **Dodaj u zabranjene** i nešto od sledećeg:

- **Iz čet kontakata** — Zabranite pristup jednom ili nekoliko vaših čet kontakata.
- **Unesi ident. korisnika** — Unesite identifikator čet korisnika.

Da biste dozvolili zabranjenom korisniku da se priključi grupi, izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Čet kontakti

Kada je prijavljivanje na čet servis dovršeno, vaša lista kontakata za dobavljača usluga se automatski preuzima. Ako vaša lista kontakata nije raspoloživa, sačekajte nekoliko minuta i pokušajte ručno da je preuzmete.

Savet: Status na mreži vaših čet kontakata je označen indikatorom pored imena kontakta.

Da biste kreirali čet kontakt karticu, izaberite **Opcije** > **Novi čet kontakt**. Unesite identifikator korisnika i nadimak i izaberite **Urađeno**. Identifikator korisnika može imati do 50 znakova a čet dobavljač usluga može zatražiti da identifikator korisnika bude u formatu korisničkoime@domen.com. Nadimak nije obavezan.

Da biste prikazali različitu listu vaših čet kontakata, izaberite **Opcije** > **Promeni listu kont.**

Dođite do čet korisnika i izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Otvori konverzaciju** — Započnite ili nastavite časkanje sa kontaktom.
- **Detalji kontakta** — Pregledajte kontakt karticu.
- **Opcije izmena** — Izmene ili izbrišite kontakt karticu, premestite je na drugu kontakt listu ili primite obaveštenje kada se promeni kontaktov status na mreži.
- **Pripada grupama** — Vidite čet grupe kojima se kontakt priključio.
- **Nova kontakt lista** — Kreirajte listu kontakata za posebnu grupu čet kontakata.
- **Ažuriraj dostupnost uć.** — Ažurirajte status na mreži vaših čet kontakata.
- **Opcije blokiranja** — Sprečite ili omogućite prijem poruka od kontakta.
- **Prijava** — Povežite se na čet server ako se niste prijavili prilikom pokretanja aplikacije.
- **Odjava** — Raskinite vezu sa čet serverom.
- **Podešavanja** — Izmene aplikaciju za časkanje ili podešavanja servera.

Raspoloživost opcija može varirati.

Da biste izbrisali čet kontakt, pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Blokirani kontakti

Izaberite **Čet kontakti** > **Opcije** > **Opcije blokiranja** > **Vidi listu blokiranih**.

Da biste pronašli blokiranog čet korisnika, unesite prva slova njegovog imena. Odgovarajuće ime se pojavljuje na listi.

Da biste omogućili primanje poruka od blokiranog čet korisnika, izaberite **Opcije** > **Deblokiraj**.

Da biste sprečili prijem poruka od ostalih čet korisnika, izaberite **Opcije** > **Blokiraj nove kontakte**. Izaberite čet korisnika iz vaših čet kontakata ili unesite identifikator korisnika.

Pregled poziva

Izaberite **Konverzacije**. Dodite do poziva i pritisnite navigacijski taster.

Izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Priključi se** — Priključite se čet grupi.
- **Odbaci** — Odbijte poziv i pošaljite poruku pošiljaocu.
- **Obriši** — Izbrišite poziv.
- **Opcije blokiranja** — Sprečite prijem poziva od ovog pošiljaoca.

Snimljena ćaskanja

Da biste pregledali snimljenu konverzaciju, izaberite **Snimljena ćask.**, dodite do konverzacije i pritisnite navigacijski taster.

Takođe, možete doći do snimljene konverzacije i izabrati **Opcije** i izabrati nešto od sledećeg:

- **Pošalji** — Pošaljite čet sesiju na kompatibilan aparat.
- **Prijava** — Povežite se na čet server ako se niste prijavili prilikom pokretanja aplikacije. Da biste raskinuli vezu, izaberite **Odjava**.
- **Podešavanja** — Izmenite aplikaciju za ćaskanje ili podešavanja servera.

Da biste izbrisali čet konverzaciju, pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Podešavanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Podešav. ćaskanja**.

Izaberite neko od sledećih podešavanja:

- **Korisnički nadimak** — Da biste promenili ime koje vas identifikuje u čet grupama, izaberite **Da**.
- **Dopusti poruke od:** — Izaberite da li želite da primete čet poruke od svih čet korisnika, samo od vaših čet kontakata ili da uopšte ne primete poruke.
- **Dopusti pozivnice od:** — Izaberite da li želite da primete pozive za čet grupe od svih čet korisnika, samo od vaših čet kontakata ili da uopšte ne primete pozive.
- **Interval dol. poruka** — Da biste smanjili ili povećali brzinu prikazivanja novih poruka, pomerite se levo ili desno.
- **Razvrstaj čet kont.** — Izaberite prikazivanje čet kontakata po abecednom redu ili po njihovom statusu na mreži.
- **Osvežavanje dostup.** — Da biste automatski ažurirali status na mreži čet kontakata, izaberite **Automatsko**.
- **Oflajn kontakti** — Izaberite da li će se čet kontakti koji imaju status van mreže prikazivati na listi čet kontakata.

Dostupna podešavanja za uređivanje mogu se razlikovati. Obratite se svom dobavljaču usluga za detaljnije informacije.

Podešavanja čet servera

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Podešavanja servera**.

Dodite do sledećih opcija i pritisnite navigacijski taster da biste konfigurisali čet server:

- **Serveri** — Dodajte nove, izmenite ili izbrišite servere.
- **Primarni server** — Promenite server na koji se vaš aparat automatski prijavljuje, dodite do željenog servera i pritisnite navigacijski taster.
- **Tip prijave za ćask.** — Da biste automatski uspostavili vezu između aparata i podrazumevanog servera, izaberite **Automatska**. Izaberite **Auto. u matičnoj** da biste automatizovali vezu kada ste u matičnoj mreži. Izaberite **Pri pokretanju** da biste se povezali sa serverom kada otvorite aplikaciju za ćaskanje. Izaberite **Ručna** da biste se ručno povezali sa serverom u bilo koje doba.

■ Posebne poruke

Vaš aparat može primati mnogo vrsta poruka koje sadrže podatke:

- **Logo operatora** — Da biste sačuvali logotip, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj**.
- **Ton zvona** — Da biste sačuvali ton zvona, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj**.
- **Konfiguraciona poruka** — U konfiguracionoj poruci, možete primiti podešavanja od svog operatera mreže, dobavljača usluga ili informatičke službe svoje firme. Da biste prihvatili podešavanja, otvorite poruku i izaberite **Opcije** > **Sačuvaj sve**.
- **Obaveštenje o e-mailu** — Napomena vas obaveštava koliko novih e-poruka imate u svom udaljenom sandučetu. Prošireno obaveštenje može da sadrži i detaljnije informacije.

Slanje servisnih zahteva

Pošaljite svom dobavljaču usluga poruku sa servisnim zahtevom i zatražite aktiviranje određenih mrežnih usluga.

Da biste poslali servisni zahtev svom dobavljaču usluga, izaberite **Opcije** > **Servisni zahtev**. Unesite servisni zahtev kao tekst poruke i izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Info servis (mrežna usluga)

Pomoću info servisa možete primati poruke o različitim temama od dobavljača usluga, kao što su izveštaji o vremenu ili saobraćaju u određenom regionu. Za podatke o dostupnim temama i odgovarajućim brojevima tema, obratite se dobavljaču usluga.

Info poruke se ne mogu primati unutar UMTS mreža.

Info poruke se ne mogu primati kada se uređaj nalazi u **Režim eksterni SIM**. Veza za paketski prenos podataka (GPRS) može da onemogućei prijem info poruka.

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Info servis**.

Da biste primali info poruke morate uključiti opciju prijema info poruka. Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Prijem** > **Da**.

Za pregled poruka vezanih za određenu temu dođite do teme, a zatim pritisnite navigacijski taster.

Za primanje poruka vezanih za određenu temu, dođite do teme i izaberite **Opcije** > **Pretplati se**.

Savet: Važne teme možete označiti kao „vruće“ teme. Dođite do teme i izaberite **Opcije** > **Označi kao "vruće"**. Kada se telefon nalazi u pasivnom režimu, dobićete obaveštenje kada primite poruku vezanu za „vruće“ teme.

Da biste obustavili prijem info poruka, izaberite jezik primljenih poruka i izaberite da automatski otkrijete nove teme info servisa, a zatim izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Za dodavanje, izmenu ili brisanje tema izaberite **Opcije** > **Tema**, i izaberite **Dodaj ručno**, **Dodaj iz indeksa**, **Izmeni**, **Obriši** ili **Obriši sve**.

Da biste sačuvali info poruke u memoriji aparata, izaberite poruku i **Opcije** > **Sačuvaj**. U memoriji aparata možete sačuvati do 50 poruka.

Za pronalaženje brojeva i adresa koje info poruka može da sadrži, izaberite **Opcije** > **Nađi i Telefonski broj**, **E-mail adresa** ili **Web adresa**. Tada ćete moći da upućujete pozive i šaljete poruke, otvarate stranice pretraživača ili kreirate markere i kontakt kartice.

Da biste izbrisali poruku, pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

■ Podešavanja poruka

Popunite sva polja označena sa **Mora biti definis** ili crvenom zvezdicom.

Vaša aparat može prepoznati dobavljača SIM kartice i automatski konfigurisati ispravna podešavanja za tekstualne poruke, multimedijalne poruke i za GPRS. U suprotnom, za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu servisa, poručite podešavanja od Vašeg provajdera servisa u vidu konfiguracione poruke ili koristite aplikaciju Čarobnjak za podešavanja.

Podešavanja tekstualne poruke

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Tekstualna poruka**.

Definišite sledeće:

- **Centri za poruke** — Pregledajte raspoložive centre za poruke za vaš aparat.
- **Akt. centar za por.** — Izaberite centar za poruke da biste poslali poruku.
- **Kodni raspored** — Izaberite **Redukovana podrška** da biste koristili automatsku konverziju znakova u drugi kodni sistem kada je to moguće.
- **Prijem izveštaja** — Izaberite **Da** ako želite da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi poruka (mrežna usluga).
- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko dugo vremena će centar za poruke nastojati da Vam prosledi Vašu poruku ako prvi pokušaj ne uspe (mrežna usluga). Ako primalac nije dostupan u vremenskom periodu trajnosti poruke, poruka se briše iz centra za poruke.
- **Poruka poslata kao** — Konvertujte poruku u drugi format, kao što je **Tekst**, **Faks**, **Pejdžing** ili **E-mail**. Promenite ovu opciju jedino ako ste sigurni da centar za poruke može da vrši konverziju tekstualnih poruka u ove druge formate. Obratite se mrežnom operateru.
- **Preferentna veza** — Izaberite preferentni način veze za slanje tekstualnih poruka sa aparata.
- **Od. preko ist. centra** — Izaberite da li želite da za slanje odgovora na poruku bude korišćen isti centar za tekstualne poruke (mrežna usluga).

Podešavanja multimedijalnih poruka

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **MMS poruka**.

Definišite sledeća podešavanja:

- **Veličina slike** — Izaberite **Mala** ili **Velika** da biste poredali po veličini slike u multimedijalnim porukama. Izaberite **Original** da biste zadržali originalnu veličinu slike multimedijalnih poruka.
- **Režim kreiranja MMS-a** — Izaberite **Ograničeno** da bi Vas aparat sprečio da uključite sadržaj u multimedijalne poruke koje ne mogu biti podržane od strane mreže ili prijemnog uređaja. Da biste dobili upozorenja o uključivanju takvog sadržaja, izaberite **Sa upozorenjima**. Da biste kreirali multimedijalne poruke bez ograničenja u prilogu, izaberite **Slobodno**. If you select **Ograničeno**, creating multimedia presentations is not possible.
- **Aktivna prist. tačka** — Izaberite podrazumevanu pristupnu tačku da biste se povezali na centar za multimedijalne poruke. Nećete moći da promenite podrazumevanu pristupnu tačku ukoliko ju je na vaš telefon postavio dobavljač usluga.
- **Preuzimanje MMS po.** — Izaberite **Uvek automatski** da biste uvek automatski primali multimedijalne poruke, **Auto. u matičnoj mr.** da biste primili obaveštenje o novoj multimedijalnoj poruci koju možete preuzeti iz centra za poruke (npr. kada otputujete u inostranstvo i nalazite se van matične mreže), **Ručno** da ručno preuzimate multimedijalne poruke iz centra za poruke ili **Isključeno** da sprečite prijem bilo kakvih multimedijalnih poruka.
- **Dopusti anonimne po.** — Izaberite da li želite da primete poruke od nepoznatih pošiljalaca.
- **Prijem reklama** — Izaberite da li želite da primete poruke koje su definisane kao reklamne poruke.
- **Prijem izveštaja** — Izaberite **Da** da bi status poslate poruke bio prikazan u dnevniku (mrežna usluga). Primanje izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka koje su poslate na neku adresu e-pošte možda nije moguće.
- **Bez slanja izveštaja** — Izaberite **Da** da se sa Vašeg aparata ne bi slali izveštaji o dostavi za primljene multimedijalne poruke.
- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko dugo vremena će centar za poruke nastojati da Vam prosledi Vašu poruku ako prvi pokušaj ne uspe (mrežna usluga). Ako primalac poruke nije dostupan u tom vremenskom periodu, poruka se uklanja iz centra za razmenu multimedijalnih poruka. **Maksimalno vr.** je maksimalni vremenski period koji mreža dopušta.

Podešavanje naloga e-pošte

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **E-mail**.

Ukoliko još niste definisali svoje poštansko sanduče, izaberite **Aktivno poštansko s.** i pritisnite navigacijski taster. Otvoriće se uputstvo za poštansko sanduče i pomoći Vam da podesite svoj e-mail nalog.

Ukoliko te definisali svoje poštansko sanduče, izaberite ga i pritisnite navigacijski taster da biste uredili njegova podešavanja.

Podešavanja dostupna za uređivanje mogu se razlikovati. Neke postavke mogu biti unapred podešene od strane dobavljača usluga.

Podešavanja za primljenu e-poštu

Izaberite **Dolazna pošta** i neko od sledećih podešavanja:

- **Korisničko ime** — Unesite korisničko ime za servis e-pošte.
- **Lozinka** — Unesite lozinku za servis e-pošte.
- **Server za prijem** — Unesite IP adresu ili ime servera koji prima vaše e-poruke.
- **Aktivna prist. tačka** — Izaberite Internet pristupnu tačku koju uređaj koristi za preuzimanje e-poruka koje primete.
- **Ime poš. sandučeta** — Unesite ime za poštansko sanduče.
- **Tip poš. sandučeta** — Izaberite protokol poštanskog sandučeta koji preporučuje dobavljač usluga vašeg udaljenog poštanskog sandučeta. Opcije su **POP3** i **IMAP4**. Ova podešavanja se biraju samo jednom i ne mogu se promeniti ako ste sačuvali podešavanja poštanskog sandučeta ili izašli iz njih. Ako koristite POP3 protokol, e-poruke se ne ažuriraju automatski kada ste u režimu rada na mreži. Ako želite da vidite najnovije e-poruke, potrebno je da raskinete vezu pa da se ponovo povežete na svoje poštansko sanduče.
- **Bezbednost (portovi)** — Izaberite bezbednosnu opciju koja se koristi za povećanje bezbednosti veze.
- **Port** — Definišite port za vezu.
- **Bezbedna prijava** (samo za POP3) — Koristite POP3 protokol da biste prilikom povezivanja sa poštanskim sandučetom šifrovali slanje lozinki na udaljeni server e-pošte.

Podešavanja za poslatu e-poštu

Izaberite **Odlazna pošta** i neko od sledećih podešavanja:

- **Moja e-mail adresa** — Unesite adresu e-pošte koju ste dobili od svog dobavljača usluga. Odgovori na vašu poruku se šalju na ovu adresu.
- **Korisničko ime** — Unesite korisničko ime za servis e-pošte.
- **Lozinka** — Unesite lozinku za servis e-pošte.
- **Server za slanje** — Unesite IP adresu ili ime servera pošte koji šalje e-poruke. Možete koristiti samo server za odlaznu poštu svog mrežnog operatora. Obratite se svom dobavljaču usluga za detaljnije informacije.
- **Aktivna prist. tačka** — Izaberite Internet pristupnu tačku koju uređaj koristi za preuzimanje e-poruka koje šaljete.
- **Bezbednost (portovi)** — Izaberite bezbednosnu opciju koja se koristi za obezbeđivanje veze sa udaljenim poštanskim sandučetom.
- **Port** — Definišite port za vezu.

Korisnička podešavanja

Izaberite **Korisnička podešav.** i neko od sledećih podešavanja:

- **Moje ime** — Unesite ime koje će se pojaviti pre e-adrese prilikom slanja e-poruka.

- **Odgovor za** — Izaberite da li želite da odgovori budu preusmereni na neku drugu adresu. Izaberite **Uključeno** i unesite adresu e-pošte na koju želite da usmerite odgovore. Možete uneti samo jednu adresu.
- **Brisanje e-maila iz** — Izaberite da li želite da se e-poruke brišu samo sa aparata ili sa aparata i sa servera. Izaberite **Uvek pitaj** ako želite da potvrdite mesto odakle se e-poruke brišu svaki put kada izbrišete e-poruku.
- **Pošalji poruku** — Izaberite da e-poruku pošaljete što je pre moguće, da je pošaljete sledeći put kada budete primali e-poruke ili da sačuvate e-poruku u folderu „Za slanje“, odakle je možete poslati kasnije.
- **Pošalji kopiju i sebi** — Izaberite da li želite da sačuvate kopiju e-poruke u udaljenom poštanskom sandučetu i na adresi definisanoj u **Moja e-mail adresa** u podešavanjima za **Odlazna pošta**.
- **Sa potpisom** — Izaberite da li u svoje e-poruke želite da uključite i potpis.
- **Obav. o nov. e-mailu** — Izaberite da li želite da primete obaveštenje u obliku zvučnog signala ili teksta, kada u vaše poštansko sanduče stigne nova e-poruka.
- **Treperi pri nov. e-mail.** — Izaberite koliko dugo želite da indikator e-pošte treperi kada primite novu e-poruku i da li želite da uopšte treperi ili ne.

Podešavanja preuzimanja

Izaberite **Podeš. preuzimanja** i neko od sledećih podešavanja:

- **Preuzimanje e-maila** (samo za POP3 poštanske sandučice) — Izaberite da li želite da primete samo informacije iz zaglavlja e-poruka, kao što su pošiljalac, naslov i datum poruke, same e-poruke ili e-poruke sa priložima.
- **Obim preuzimanja** — Izaberite broj e-poruka koje želite da preuzmete sa udaljenog servera u svoje poštansko sanduče.
- **Putanja IMAP4 foldera** (samo za IMAP4 poštanske sandučice) — Definišite putanju foldera za foldere na koje ćete se pretplatiti.
- **Pretplate foldera** (samo za IMAP4 poštanske sandučice) — Pretplatite se na druge foldere u udaljenom poštanskom sandučetu i preuzmite sadržaj iz ovih foldera.

Podešavanja automatskog preuzimanja

Izaberite **Auto. preuzimanje** i neko od sledećih podešavanja:

- **Preuzim. zaglavlja** — Izaberite da li želite da primete obaveštenja kada nova e-poruka stigne u vaše udaljeno poštansko sanduče. Izaberite **Uvek omogućeno** da biste uvek automatski preuzeli nove e-poruke iz udaljenog poštanskog sandučeta ili **Samo u matičnoj** da biste automatski preuzeli nove e-poruke iz udaljenog poštanskog sandučeta samo kada se nalazite u matičnoj mreži i niste npr. na putovanju.
- **Dani za preuzimanje** — Izaberite dane kojima se e-poruke preuzimaju na vaš aparat.
- **Sati za preuzimanje** — Definišite sate u okviru kojih se preuzimaju e-poruke.
- **Interval za preuzim.** — Izaberite vremenski interval u okviru koga će se preuzimati nove e-poruke.

Podešavanja info servisa

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Info servis**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Prijem** — Izaberite **Da** za prijem info poruka.
- **Jezik** — Izaberite jezik na kojem želite da primete info poruke.
- **Otkrivanje tema** — Izaberite **Uključeno** za prikazivanje novih tema na listi tema info servisa.

Ostala podešavanja

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Ostalo**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Sačuvaj poslate por.** — Izaberite da li želite da sačuvate poslate poruke u folder **Poslato**.
- **Broj sačuvanih por.** — Unesite broj poslatih poruka koje želite da sačuvate. Kada se ono dostigne, briše se najstarija poruka.
- **Prikaz foldera** — Definišite da li želite da lista poruka u folderima bude prikazana u jednom ili dva reda.
- **Aktivna memorija** — Izaberite gde želite da sačuvate primljene poruke. Poruke možete sačuvati na memorijskoj kartici ako memorijska kartica ubačena.

Dostupna podešavanja za uređivanje mogu se razlikovati.

5. Telefon

Kada je uređaj zaključan, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Da biste upućivali i primali pozive (mrežni servis), telefon mora da bude uključen, aparat mora imati instaliranu važeću SIM karticu i morate se nalaziti u zoni pokrivanja mobilne komunikacione mreže. GPRS veza je na čekanju tokom govornih poziva osim ako mreža podržava dvostruki prenos podataka ili kao imate USIM karticu i ako ste pokriveni UMTS komunikacionom mrežom.

■ Upućivanje poziva

Važno: Ako je uređaj zaključan, unesite šifru blokade da aktivirate telefonsku funkciju. Kada je uređaj zaključan, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće. Da bi se mogao uputiti hitni poziv kada je u uređaju postavljen "oflajn" način rada, ili kada je uređaj zaključan, neophodno je da uređaj taj broj prepozna kao zvanični broj za hitne pozive. Preporučuje se da se pre upućivanja hitnog poziva u uređaju promeni način rada ili da se uređaj otključa unošenjem šifre blokade.

Unesite broj telefona, uključujući i lokalni pozivni broj i pritisnite pozivni taster. Ako unesete neispravan znak, pritisnite taster „Briši“ (povratnica). Za međunarodne pozive unesite znak + koji zamenjuje izlazni broj za međunarodne pozive i unesite pozivni broj zemlje, lokalni pozivni broj (izostavite 0 na početku ako je potrebno) i telefonski broj. Da biste završili poziv ili otkazali pozivanje, pritisnite taster „Kraj“.

Da biste uputili poziv koristeći snimljene kontakte, pritisnite taster „Kontakti“. Unesite prva slova imena, dodite do imena i pritisnite taster „Pozovi“. [Vidite "Kontakti", str. 44.](#)

Pritisnite pozivni taster da biste pregledali do 20 brojeva koje ste poslednje pozvali ili pokušali da ih pozovete. Dodite do željenog broja ili imena i pritisnite taster "Pozovi" da pozovete taj broj. [Vidite "Dnevnik", str. 43.](#)

Koristite tastere za jačinu zvuka da biste podesili jačinu zvuka aktivnog poziva.

Da biste pozvali govornu poštu (mrežna usluga) dok ste u pasivnom režimu, pritisnite i zadržite taster **1** ili pritisnite taster **1**, pa taster „Pozovi“.

■ Brzo biranje

Brzo biranje omogućuje da poziv uputite tako da držite pritisnuti numerički taster.

Pre korišćenja brzog biranja izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Poziv** > **Brzo biranje** > **Uključeno**.

Da biste dodelili numerički taster telefonskom broju, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Brzo bir..** Dodite do željenog numeričkog tastera (2 - 9) na ekranu, a zatim izaberite **Opcije** > **Dodeli**. Izaberite željeni broj iz imenika **Kontakti**.

Da biste uklonili telefonski broj dodeljen numeričkom tasteru, dodite do tastera za brzo biranje i izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Da biste promenili telefonski broj dodeljen numeričkom tasteru, dodite do tastera za brzo biranje i izaberite **Opcije** > **Promeni**.

■ Odgovaranje na poziv

Da biste odgovorili na poziv, pritisnite taster "Pozovi".

Da biste odbacili poziv, pritisnite taster „Kraj“.

Da biste isključili ton zvona umesto da odgovorite na poziv, izaberite **Tišina**.

Da biste odgovorili na novi poziv u toku razgovora, kada je uključena funkcija **Poziv na čekanju**, pritisnite pozivni taster. Prvi poziv se stavlja na čekanje. Da biste završili aktivan poziv, pritisnite taster „Kraj“.

■ Opcije u toku razgovora

Izaberite **Opcije** za sledeće opcije u toku razgovora:

- **Isključi zvuk** — Dok slušate aktivnu konverzaciju Vaš glas ne čuju ostali učesnici u razgovoru.
- **Uključi zvuk** — Vaš glas ponovo mogu čuti ostali učesnici u razgovoru.
- **Isključi učesnika** — Izbacujete drugu stranu iz aktivnog poziva.
- **Završi aktivni poziv** — Završavate trenutno aktivan poziv.
- **Meni** — Prikazujete meni aplikacija vašeg aparata.
- **Zadrži** — Stavlja aktivan poziv na čekanje.
- **Preuzmi** — Uklanjate aktivan poziv sa čekanja.
- **Novi poziv** — Postavljate novi poziv tokom trajanja poziva ako je dostupan konferencijski poziv (mrežna usluga).
- **Odgovori** — Odgovarate na dolazni poziv tokom poziva ako je aktiviran **Poziv na čekanju**.
- **Odbaci** — Odbacujete dolazni poziv tokom poziva ako je aktiviran **Poziv na čekanju**.

- **Blokiraj tastaturu** — Zaključavate tastaturu aparata dok traje razgovor.
- **Konferencija** — Spojite jedan aktivan poziv i jedan poziv na čekanju u konferencijski poziv (mrežna usluga).
- **Privatno** — Razgovarajte u privatnosti sa izabranim sagovornikom u toku konferencijskog poziva (mrežna usluga).
- **Prebaci** — Prebacujte se između aktivnog poziva i poziva na čekanju (mrežna usluga).
- **Pošalji DTMF** — Šaljite nizove DTMF (dvofrekventnih) tonova, na primer lozinke. Unesite DTMF niz ili dođite do njega u **Kontakti** i izaberite **DTMF**.
- **Spoj** — Povežite poziv na čekanju sa aktivnim pozivom i isključite se iz daljeg razgovora (mrežna usluga).

Raspoloživost opcija može varirati.

■ Preusmeravanje poziva

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Preusmerenje**.

Dolazne pozive možete da preusmerite na govornu poštu ili na neki drugi telefonski broj. Za detalje se obratite svom provajderu servisa.

1. Izaberite vrstu poziva između sledećih mogućnosti:

- **Govorne pozive** — Dolazni govorni pozivi.
- **Data i video pozive** — Dolazni data i video pozivi.
- **Faks pozive** — Dolazni faks pozivi.

2. Izaberite neku od sledećih opcija preusmeravanja:

- **Sve govorne pozive, Sve data i video pozive** ili **Sve faks pozive**. — Preusmerava sve dolazne govorne, data i video ili faks pozive.
- **Ako je zauzeto** — Preusmerava dolazne pozive samo dok razgovarate.
- **Ako nema odgovora** — Preusmerava dolazne pozive tek nakon što aparat zazvoni određeni broj puta. U polju **Vreme kašnjenja**: možete definisati koliko će puta aparat zazvoniti pre nego što se poziv preusmeri.
- **Ako je van dometa** — Preusmerava pozive kada je aparat isključen ili izvan pokrivanja komunikacione mreže.
- **Ako nije dostupan** — Aktivira tri poslednja podešavanja u isto vreme. Ova opcija preusmerava pozive ako je aparat zauzet, ako se ne odgovori ili ako je izvan dometa komunikacione mreže.

3. Izaberite **Aktiviraj**.

Da biste proverili trenutni status preusmeravanja, dođite do opcije preusmeravanja i izaberite **Opcije** > **Proveri status**.

Da biste zaustavili preusmeravanje govornih poziva, dođite do opcije preusmeravanja i izaberite **Opcije** > **Poništi**.

■ Zabrana poziva

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

Kada su pozivi zabranjeni, pozivanje određenih zvaničnih brojeva službe pomoći može biti moguće.

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Zabrana poz.**

Možete da zabranite pozive koji se mogu upućivati ili primiti sa ovim aparatom (mrežna usluga). Da biste promenili podešavanja, od dobavljača usluga morate da dobijete lozinku za zabranu poziva. Zabrana poziva odnosi se na sve pozive, uključujući i data pozive.

Da biste zabranili pozive, izaberite **Zabrana ćelijskog p.**, a zatim neku od sledećih opcija:

- **Odlazni pozivi** — Sprečite upućivanje govornih poziva preko aparata.
- **Dolazni pozivi** — Zabranite dolazne pozive.
- **Međunarodni pozivi** — Sprečite pozive u inostranstvo.
- **Dolazni poz. u inostr.** — Zabranite dolazne pozive kada se nalazite izvan svoje matične zemlje.
- **Međunarodni pozivi osim u matičnu zem.** — Sprečite pozive u inostranstvo, ali omogućite pozive svojoj matičnoj zemlji.

Da biste proverili status zabrane govornih poziva, dođite do opcije zabrane i izaberite **Opcije** > **Proveri status**.

Da biste zaustavili sve zabrane govornih poziva, dođite do opcije zabrane i izaberite **Opcije** > **Poništi sve zabrane**.

Zabrana Internet poziva

Da biste zabranili Internet pozive, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Zabrana poz.** > **Zabrana Internet poziva**.

Da biste odbili Internet pozive od anonimnih pozivalaca, izaberite **Anonimni pozivi** > **Uključeno**.

■ Slanje DTMF tonova

Možete da šaljete dvotonske višefrekventne tonove (DTMF) u toku aktivnog poziva radi kontrole svoje govorne pošte ili drugih automatizovanih telefonskih servisa.

Da biste poslali DTMF tonski niz, uputite poziv i sačekajte odgovor pozvane strane. Izaberite **Meni** > **Opcije** > **Pošalji DTMF**. Unesite DTMF tonski niz ili izaberite unapred definisani niz.

Za pridruživanje DTMF tonskih nizova karticama kontakata, pritisnite taster "Kontakti". Otvorite kontakt i izaberite **Opcije** > **Izmeni** > **Opcije** > **Dodaj podatak** > **DTMF**. Unesite tonski niz. Pritisnite * tri puta da biste ubacili p, pauzu od približno 2 sekunde pre ili između DTMF tonova. Izaberite **Urađeno**. Da biste podesili aparat za slanje DTMF tonova tek nakon što izaberete **Pošalji DTMF** tokom poziva, četiri puta pritisnite * da biste ubacili w.

■ Video pozivi

Da biste mogli da uputite video poziv, morate biti pokriveni nekom UMTS komunikacionom mrežom. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge video poziva, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa. Prilikom razgovora možete poslati video zapis u realnom vremenu na kompatibilni telefon primaoca i pogledati video zapis u realnom vremenu koji je poslao primalac, ako on ima kompatibilni mobilni telefon sa video kamerom. Video poziv se može uspostavljati između samo dva učesnika.

Upozorenje: Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste uputili video poziv, unesite broj ili izaberite primaoca poziva iz **Kontakti** i izaberite **Opcije** > **Pozovi** > **Video poziv**. Video poziv ne možete konvertovati u običan govorni poziv.

Da biste odgovorili na poziv, pritisnite taster "Pozovi". Ako se na ekranu prikaže **Dopustiti slanje video slike pozivaocu?**, izaberite **Da** da biste poslali video zapis pozivaocu ili **Ne** da biste onemogućili slanje video zapisa.

Savet: Ukoliko ne želite da šaljete video zapis tokom video poziva, umesto njega možete poslati fotografiju. Izaberite sliku koju želite da pošaljete u **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Poziv** > **Slika u video pozivu** > **Koristi odabranu**.

U toku poziva izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Audio** — Razgovarajte sa primaocem poziva.
- **Ko. video** — Gledajte video bez zvuka.
- **Zvučnik** — Izaberite da koristite zvučnik za prijem tona.
- **Slušalica** — Isključite ton zvučnika i koristite slušalicu.

■ Voki-toki

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Voki-toki**.

Voki-toki (mrežni servis) obezbeđuje direktnu komunikaciju glasom koja se uspostavlja pritiskom na taster. Uz pomoć voki-toki opcije, možete koristiti svoj aparat kao što biste koristili voki-toki.

Voki-toki opciju možete koristiti za razgovor sa jednom osobom, grupom ljudi ili za priključivanje na kanal. Kanal je sličan sobi za ćaskanje: možete pozvati kanal da vidite da li je neko na mreži. Poziv kanala ne obaveštava ostale korisnike; učesnici se samo priključuju na kanal i počinju da razgovaraju jedni sa drugima.

Tokom voki-toki komunikacije, jedna osoba priča, dok ostali slušaju preko ugrađenog zvučnika. Govornici naizmenično odgovaraju jedni drugima. Budući da samo jedan govornik može da priča u datom trenutku, maksimalno trajanje govora je ograničeno. Za više detalja o trajanju govora u Vašoj mreži, obratite se svom operateru komunikacione mreže ili provajderu servisa.

Ne zaboravite da držite aparat ispred sebe tokom voki-toki poziva kako biste videli ekran. Govorite u pravcu mikrofona i nemojte prekrivati zvučnik rukama.

Telefonski pozivi uvek imaju prioritet u odnosu na voki-toki.

Da biste mogli da koristite voki-toki opciju, morate definisati pristupnu tačku za voki-toki kao i voki-toki podešavanja. Ova podešavanja možete dobiti u posebnoj tekstualnoj poruci od provajdera servisa koji nudi voki-toki servis.

Korisnička podešavanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Korisnička podešavanja**.

Definišite sledeće:

- **Dolazni voki-toki pozivi** — Izaberite **Obaveštavaj** ako želite da vidite obaveštenje o dolaznim pozivima. Izaberite **Automatski prihvati** ako želite automatski odgovor na voki-toki pozive. Izaberite **Nije dopušteno** ako želite automatsko odbijanje voki-toki poziva.
- **Ton upoz. V-T poziva** — Izaberite **Definisano profilom** ako želite da podešavanje obaveštenja o dolaznim pozivima za voki-toki odgovaraju podešavanjima Vašeg profila. Ako ste izabrali profil „Bez zvona“, nećete biti drugima na raspolaganju, osim za zahteve za povratni poziv.
- **Ton zah. za pov. poz.** — Definišite ton zvona za zahteve za povratni poziv.
- **Startovanje aplikacije** — Izaberite ako želite da se prijavite na voki-toki servis kada uključite aparat.
- **Podrazumev. nadimak** — Unesite svoj podrazumevani nadimak (najviše 20 znakova) koji će se prikazati drugim korisnicima.
- **Prikaži moju V-T adresu** — Definišite da li želite da pozivaoci vide Vašu voki-toki adresu. Možete dozvoliti da svi pozivaoci vide adresu, prikazati adresu samo pozivaocima „1-na-1“ ili učesnicima kanala ili sakriti adresu od svih pozivaoca.
- **Prikazuj moj status** — Definišite da li se Vaše prijavljivanje na voki-toki server prikazuje drugim korisnicima ili je sakriveno.

Podešavanja veze

Izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Podešavanja veze](#).

Definišite sledeće:

- **Domen** — Unesite ime domena koje ste dobili od svog provajdera servisa.
- **Ime pristupne tačke** — Izaberite pristupnu tačku za voki-toki.
- **Adresa servera** — Unesite IP adresu ili ime domena voki-toki servera koje ste dobili od svog provajdera servisa.
- **Korisničko ime** — Unesite svoje korisničko ime koje ste dobili od svog provajdera servisa.
- **Lozinka** — Ako je potrebno, unesite lozinku da biste se prijavili na voki-toki servis. Lozinku najčešće obezbeđuje provajder servisa.

Prijavljivanje na voki-toki servis

Ako ste podesili [Startovanje aplikacije](#) u [Korisnička podešavanja](#), voki-toki se prilikom pokretanja automatski prijavljuje na taj servis. Ako niste, morate se prijaviti ručno.

Da biste se prijavili na voki-toki servis, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Podešavanja veze](#) i unesite Vašu [Korisničko ime](#), [Lozinka](#), [Domen](#), [Adresa servera](#) i [Ime pristupne tačke](#). Izaberite [Opcije](#) > [Uključi Voki-toki](#).

Kada je podešavanje [Tip zvona](#) Vašeg aparata podešeno na [Jedan pisak](#) ili [Bez zvona](#), ili je u toku telefonski poziv, ne možete uputiti ili primiti voki-toki pozive.

Voki-toki pozivi

Upozorenje: Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Izaberite [Opcije](#) > [Voki-toki kontakti](#).

Da biste uputili voki-toki poziv, izaberite jedan ili više kontakata i pritisnite glasovni taster. Ne zaboravite da držite aparat ispred sebe tokom voki-toki poziva kako biste videli ekran. Na ekranu se nalazi informacija kada je vaš red da govorite. Govorite u pravcu mikrofona i nemojte prekrivati zvučnik rukama. Pritisnite i držite glasovni taster sve vreme dok govorite. Kada završite pričanje, otpustite taster.

Da biste završili voki-toki poziv, pritisnite taster „Kraj“.

kada primite voki-toki poziv, pritisnite taster „Pozovi“ ili taster „Kraj“ da biste odbili poziv.

Zahtevi za povratni poziv

Da biste uputili zahtev za povratni poziv, izaberite [Opcije](#) > [Voki-toki kontakti](#), dodite do željenog kontakta i izaberite [Opcije](#) > [Traži povratni poziv](#).

Da biste odgovorili na zahtev za povratni poziv, izaberite [Prikaži](#) da biste otvorili zahtev za povratni poziv. Da biste uputili voki-toki poziv pošiljaocu, pritisnite glasovni taster.

Prikaz kontakata

Da biste pregledali, dodali, izmenili, izbrisali ili pozvali kontakte, izaberite [Opcije](#) > [Voki-toki kontakti](#). Prikazuje se lista imena iz aplikacije [Kontakti](#) aparata sa informacijama o njihovom statusu prijavljivanja.

Da biste pozvali izabrani kontakt, izaberite [Opcije](#) > [Razgovaraj 1-na-1](#). Da biste uputili grupni poziv, izaberite [Opcije](#) > [Uputi grupni V-T poziv](#).

Da biste poslali zahtev kontaktu da Vas pozove, izaberite [Opcije](#) > [Traži povratni poziv](#).

Kreiranje kanala

Kanal je sličan sobi za ćaskanje: možete pozvati kanal da vidite da li je neko na mreži. Poziv kanala ne obaveštava ostale korisnike; učesnici se samo priključuju na kanal i počinju da razgovaraju jedni sa drugima.

Da biste kreirali kanal, izaberite [Opcije](#) > [Novi kanal](#) > [Kreiraj novi](#).

Izaberite [Opcije](#) i definišite sledeće:

- **Ime kanala** — Upišite ime kanala.
- **Privatnost kanala** — Izaberite [Privatni](#) ili [Javni](#).
- **Nadimak u kanalu** — Unesite svoj nadimak (najviše 20 znakova) koji će se prikazati ostalim korisnicima.
- **Sličica kanala** — Ubacite sliku koja opisuje kanal.

Da biste izbrisali kanal, pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Kada se prijavite na voki-toki servis, voki-toki se automatski prijavljuje na kanale koji su bili aktivni u trenutku kada je aplikacija poslednji put zatvorena.

Registrowanje PTT kanala

Da biste registrovali kanal za voki-toki servis, izaberite [Opcije](#) > [Registruj](#).

Da biste izmenili detalje o kanalu, izaberite [Opcije](#) > [Izmeni](#).

Detalji o učesniku

Da biste pregledali trenutno aktivne učesnike kanala, izaberite [Opcije](#) > [Aktivni članovi](#).

Da biste videli dodatne informacije o izabranom učesniku, izaberite [Opcije](#) > [Kontakt detalji](#).

Da biste pozvali izabrani kontakt, izaberite [Opcije](#) > [Razgovaraj 1-na-1](#). Da biste uputili grupni poziv, izaberite [Opcije](#) > [Uputi grupni V-T poziv](#).

Da biste poslali zahtev kontaktu da vas pozove, izaberite [Opcije](#) > [Traži povratni poziv](#).

Da biste dodali kontakt u [Kontakti](#), izaberite [Opcije](#) > [Dodaj u Kontakte](#).

Priključivanje na kanal

Da biste se priključili na kanal, izaberite [Opcije](#) > [Voki-toki kanali](#). Izaberite kanal u kojem želite da razgovarate i pritisnite glasovni taster. Ne zaboravite da držite aparat ispred sebe tokom voki-toki poziva kako biste videli ekran. Na ekranu se nalazi informacija kada je Vaš red da govorite. Govorite u pravcu mikrofona i nemojte prekrivati zvučnik rukama. Pritisnite i držite glasovni taster sve vreme dok govorite. Kada završite pričanje, otpustite taster.

Da biste se prebacivali između kanala tokom nekoliko istovremenih poziva, izaberite [Prebaci](#). Aktivni kanal je istaknut.

Da biste pregledali trenutno aktivne učesnike kanala, izaberite [Opcije](#) > [Aktivni članovi](#).

Da biste pozvali drugog učesnika na kanal, izaberite [Opcije](#) > [Pošalji pozivnicu](#).

Voki-toki dnevnik

Da biste otvorili voki-toki dnevnik, izaberite [Opcije](#) > [V-T dnevnik](#). Dnevnik prikazuje datum, vreme, trajanje i druge detalje voki-toki poziva.

Savet: Da biste započeli poziv „1-na-1“ iz [V-T dnevnik](#), izaberite željeni događaj u dnevniku i pritisnite glasovni taster.

Napuštanje voki-toki režima

Izaberite [Opcije](#) > [Izađi](#). Izaberite [Da](#) da biste se odjavili i zatvorili servis. Pritisnite [Ne](#) ako želite da aplikacija ostane aktivna u pozadini.

Internet pozivi

Servis Internet poziva (mrežni servis) omogućuje upućivanje i primanje poziva putem Interneta.

Vaš uređaj podržava govorne pozive preko Interneta (mrežni pozivi). Vaš uređaj pokušava upućivanje hitnih poziva prvenstveno preko celularnih telekomunikacionih mreža. Ukoliko upućivanje hitnog poziva ne uspe preko celularne telekomunikacione mreže, Vaš uređaj pokušava upućivanje hitnog poziva preko Vašeg provajdera mrežnog poziva (mrežne telefonije). Zbog razvijenosti i prirode celularne telefonije, trebalo bi, ako je to moguće, da koristite celularne mreže za upućivanje hitnih poziva. Ako postoji pokrivanje celularnom mrežom, pre upućivanja hitnog poziva, uverite se da je Vaš celularni telefon uključen i da je spreman za upućivanje poziva. Mogućnost upućivanja hitnog poziva korišćenjem Internet telefonije zavisi od raspoloživosti WLAN mreže i od toga da li je Vaš provajder mrežnog poziva (telefonije) implementirao funkcionalne mogućnosti hitnih poziva. Obratite se svom provajderu mrežnog poziva (telefonije) da proverite mogućnost upućivanja hitnog poziva putem Internet telefonije.

VoIP tehnologija (Voice over Internet Protocol - glas preko Internet protokola) je skup protokola pomoću kojih se obavljaju telefonski pozivi putem IP mreže, kao što je Internet. VoIP telefonski pozivi se mogu uspostaviti između računara, mobilnih telefona i između VoIP uređaja i tradicionalnog telefona. Da biste uputili ili primili VoIP poziv, vaš aparat npr. mora biti u dometu WLAN mreže.

Raspoloživost servisa Internet poziva može varirati zavisno od zemlje ili prodajnog regiona.

Definisanje podešavanja Internet poziva

Pre nego ćete moći da upućujete Internet pozive, morate da definišete podešavanja Internet poziva. Nakon što definišete podešavanja Internet poziva prema ovom uputstvu, uređaj će automatski da se prijavljuje na servis Internet poziva ako izaberete [Meni](#) > [Poveziv](#) > [Internet tel.](#)

Prvo: definišite SIP profil

1. Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [SIP podešavanja](#) > [Opcije](#) > [Dodaj novi](#), a zatim unesite potrebne informacije. [Vidite "Izmena SIP profila", str. 84](#). Morate da definišete sva dostupna SIP podešavanja, ali proverite da li je [Registracija](#) podešeno na [Uvek pitaj](#). Za ispravne informacije obratite se svom provajderu Internet poziva.

2. Izaberite **Proksi server** i podesite **Tip transporta** na **Automatski**.
3. Izaberite **Nazad** dok se ne vratite u meni **Veza**.

Drugo: definišite profil Internet poziva

1. Izaberite **Podešav. Int. telef.** > **Opcije** > **Novi profil**. Unesite ime profila, a zatim izaberite SIP profil koji ste upravo kreirali.
2. Izaberite **Nazad** dok se ne vratite u glavni meni.

Treće: izaberite preferentni profil Internet poziva (nije obavezno)

Ukoliko izaberete preferentni profil Internet poziva, **Internet tel.** će automatski da koristi taj profil da se poveže na servis Internet poziva.

1. Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Mrežni tel.**
2. Izaberite **Preferentni profil**, a zatim profil Internet poziva koji ste kreirali.
3. Izaberite **Nazad** dok se ne vratite u glavni meni.

Savet: Na servis Internet poziva možete da se povezujete i ručno. Sledite ista uputstva za podešavanje kao i za automatsko prijavljivanje, samo opciju **Registracija** podesite na **Po potrebi**, a **Tip transporta** na **UDP** ili **TCP**. Kod ručnog prijavljivanja moraćete ručno da izaberete mrežu koja se koristi za servis Internet poziva.

Povezivanje na servis Internet poziva

Da biste upućivali i primali Internet pozive, Vaš uređaj mora da bude povezan na servis Internet poziva. Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Internet tel.**

Ukoliko ste izabrali automatsko prijavljivanje, uređaj će se automatski povezati na servis Internet poziva. Ukoliko ste izabrali da se ručno prijavljujete na servis, na listi izaberite raspoloživu mrežu za povezivanje i pritisnite **Izaberi** da biste se povezali na servis Internet poziva. Sačuvane mreže označene ikonicom zvezdice biće prikazane na vrhu liste. Ako želite da prekinete uspostavljanje veze, izaberite **Obustavi**.

Select **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Poveži se sa servisom** — da biste uspostavili vezu sa servisom, ukoliko postoji servis Internet poziva i prikladna mreža za povezivanje.
- **Raskini vezu sa serv.** — da biste prekinuli vezu sa servisom Internet poziva.
- **Promeni servis** — da biste izabrali servis Internet poziva za odlazne pozive, ako je uređaj povezan na više servisa. Ova opcija prikazuje se samo ako postoji više podešenih servisa.
- **Konfiguriši servis** — da biste podesili nove servise. Ova opcija prikazuje se samo ako postoje servisi koji nisu podešeni.
- **Sačuvaj prist. tačku** — da biste sačuvali mrežu na koju ste trenutno povezani. Prethodno sačuvane mreže označene su ikonicom zvezdice na listi mreža za povezivanje. Ova opcija prikazuje se samo ako ste povezani na nesačuvatu bežičnu LAN mrežu.
- **Koristi skrivenu mrežu** — da biste se povezali na servis Internet poziva koristeći sakrivenu bežičnu LAN mrežu.
- **Osveži** — da biste ručno osvežili listu mreža za povezivanje. Ovu opciju koristite ako vaša bežična LAN mreža nije prikazana na listi. Lista se takođe automatski osvežava svakih 15 sekundi.

Raspoloživost opcija može varirati.

Vaš uređaj istovremeno može da bude povezan samo na jednu pristupnu tačku bežične LAN mreže. Ako koristite dva ili više servisa Internet poziva koji koriste istu pristupnu tačku, uređaj može istovremeno da bude povezan na više servisa. Servis koji se koristi za odlazne Internet pozive prikazan je u prikazu gde su navedene mreže za povezivanje, a možete ga promeniti tako da izaberete **Promeni servis**.

Kada se uspešno povežete na servis, korišćenu bežičnu LAN mrežu možete da sačuvate kao poznatu pristupnu tačku.

Povezivanje preko prečica

U dopunjenom pasivnom režimu možete da imate prečicu za **Internet tel.** ili je možete da dodate sami, ukoliko ne postoji. [Vidite "Podešavanja pasivnog režima rada", str. 82.](#) Kada koristite prečicu, možete da se ručno prijavljujete ukoliko imate servis Internet poziva i pristupnu tačku. Ukoliko ste već povezani na servis Internet poziva, uređaj će pitati da li želite da prekinete vezu sa tim servisom.

Upućivanje Internet poziva

Ako opciju **Internet poziv** podesite kao preferentni tip poziva, a uređaj je povezan na servis Internet poziva, svi pozivi će se podrazumevano upućivati kao Internet pozivi.

Da biste podesili preferentni tip poziva za odlazne pozive, izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Internet tel.** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Prefer. tip poziva** > **Glasovni** ili **Internet poziv**.

Internet poziv možete da uputite iz svih aplikacije iz kojih upućujete normalne glasovne pozive.

Da biste uputili Internet poziv iz pasivnog režima, ukucajte broj telefona ili Internet adresu i pritisnite pozivni taster.

Da biste uputili Internet poziv sa adrese koja ne počinje cifrom, pritisnite bilo koji numerički taster dok je aparat u pasivnom režimu, a zatim pritisnite plavi funkcijski taster da obrišete ekran i prebacite aparat sa unosa brojeva na unos slova. Napišite adresu i pritisnite pozivni taster.

Internet poziv možete da uputite i iz **Kontakti** i **Dnevnik**. Da biste uputili poziv iz menija Kontakti, izaberite **Meni** > **Kontakti** i dođite do željenog kontakta. Izaberite **Opcije** > **Pozovi** > **Internet poziv**.

Da biste uputili poziv iz menija Dnevnik, izaberite **Meni** > **Dnevnik** > **Prethodni** i **Propušteni p.**, **Primljeni po.** ili **Birani brojevi** i dođite do željenog kontakta. Izaberite **Opcije** > **Pozovi** > **Internet poziv**.

Podešavanja servisa

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Internet tel.** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Podešav..**

Izaberite **Tip prijave** da biste pogledali ili promenili način na koji se **Internet tel.** povezuje na servis Internet poziva. Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Automatski** — Da biste se automatski prijavili na servis Internet poziva. Kada se pronađe poznata mreža, uređaj se automatski povezuje na servis Internet poziva. Ako koristite automatsko prijavljivanje za bežične LAN mreže, uređaj će povremeno da traži bežične LAN mreže, čime se povećava potrošnja energije baterije i skraćuje njeno trajanje.
- **Ručno** — Ručna prijava na servis Internet poziva.

Izaberite **Sačuvane pris. tač.** da biste pogledali mreže za povezivanje koje ste sačuvali za servis Internet poziva ili mreže za povezivanje koje je prepoznao servis Internet poziva. Te mreže služe za automatsko prijavljivanje i označene su ikonicom zvezdice na listi mreža za povezivanje. Da biste iz servisa uklonili mrežu za povezivanje, izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Izaberite **Izmeni podeš. servisa** da biste otvorili podešavanja za servis. Ova opcija raspoloživa je samo ako je u uređaju instaliran softverski dodatak za servis.

■ Glasovne komande

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Glas. kom..**

Koristite glasovne komande za upućivanje poziva i za pokretanje aplikacija, profila ili drugih funkcija na aparatu.

Aparat kreira glasovnu komandu za stavke u listi kontakata i za funkcije označene u aplikaciji **Glas. kom..** Kada se glasovna komanda izgovori, aparat upoređuje izgovorene reči sa glasovnom komandom u aparatu.

Glasovne komande nisu zavisne od glasa govornika; međutim, prepoznavanje glasa u aparatu se prilagođava glasu glavnog korisnika radi boljeg prepoznavanja glasovnih komandi.

Upućivanje poziva

Glasovna komanda za kontakt je ime ili nadimak sačuvan na kartici kontakta u **Kontakti**. Da biste preslušali glasovnu komandu, otvorite karticu kontakta i izaberite **Opcije** > **Pusti glas. komandu**.

1. Da biste uputili poziv korišćenjem glasovne komande, pritisnite i držite glasovni taster.
2. Kada čujete ton ili vidite prikaz, jasno izgovorite ime sačuvano na kartici kontakta.
3. Aparat će reprodukovati sintetizovanu glasovnu komandu za prepoznati kontakt na jeziku izabranom za aparat i prikazati njegovo ime i broj. Posle isteka vremena aparat bira broj. Ako je prepoznati kontakt pogrešan, izaberite **Sledeće** da biste videli listu ostalih pogodaka ili **Prekini** da biste otkazali biranje.

Ako je u kontaktu sačuvano više brojeva, aparat bira primarni broj, ukoliko je podešen. U suprotnom, aparat bira prvi raspoloživi broj iz sledećih polja: **Mobilni**, **Mobilni (kuća)**, **Mobilni (posao)**, **Telefon**, **Telefon (kuća)** i **Telefon (posao)**.

Pokretanje aplikacije

Aparat kreira glasovne komande za aplikacije navedene u listi u aplikaciji **Glas. kom..**

Da biste pokrenuli aplikaciju korišćenjem glasovne komande, pritisnite i držite glasovni taster i jasno izgovorite glasovnu komandu. Ako je prepoznata aplikacija pogrešna, izaberite **Sledeće** da biste videli listu ostalih pogodaka ili **Prekini** da biste otkazali.

Da biste dodali još aplikacija na listu, izaberite **Opcije** > **Nova aplikacija**.

Da biste promenili glasovnu komandu za aplikaciju, dođite do aplikacije i izaberite **Opcije** > **Promeni komandu**. Unesite novu glasovnu komandu i izaberite **OK**.

Promena profila

Aparat kreira glasovnu komandu za svaki profil. Da biste dodatno podesili profili korišćenjem glasovne komande, pritisnite glasovni taster i izgovorite ime profila.

Da biste promenili glasovnu komandu, dođite do željenog profila i izaberite **Profili** > **Opcije** > **Promeni komandu**.

Podešavanja glasovne komande

Da biste isključili sintesajzer koji reprodukuje prepoznate glasovne komande na jeziku izabranom za aparat, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Sintesajzer](#) > [Isključeno](#).

Da biste umeće prepoznavanja glasa vratili u prvobitno stanje kada se glavni korisnik aparata promeni, izaberite [Resetuj mod. za glas](#).

■ Govorna pošta

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Gov. pošta](#).

Prilikom prvog otvaranja aplikacije govorne pošte, od vas se traži da unesete broj govorne pošte. Da biste promenili broj, izaberite [Opcije](#) > [Promeni broj](#). Da biste pozvali broj, izaberite [Opcije](#) > [Pozovi gov. poštu](#).

Savet: Da biste pozvali govornu poštu (mrežni servis) dok ste u pasivnom režimu, pritisnite i zadržite taster **1** ili pritisnite **1**, a zatim taster „Pozovi“.

■ Dnevnik

Izaberite [Meni](#) > [Dnevnik](#).

U [Dnevnik](#), možete videti informacije o komunikacijskoj istoriji aparata.

Da biste primali tačne informacije iz dnevnika, telefon mora da bude uključen, aparat mora imati instaliranu važeću SIM karticu i morate se nalaziti u zoni pokrivanja mobilne komunikacione mreže. GPRS veza je na čekanju tokom govornih poziva osim ako mreža podržava dvostruki prenos podataka ili kao imate USIM karticu i ako ste pokriveni UMTS komunikacionom mrežom.

Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge provajdera može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.

Da biste videli dnevnike nedavnih govornih poziva, njihovo približno trajanje i veze za paketni prenos podataka, izaberite [Prethodni](#), [Trajanje poz.](#), ili [Paketni prenos](#) pritisnite navigacijski taster.

Da biste razvrstali događaje po vrsti ili smeru, pomerite se nadesno da biste otvorili opšti dnevnik, a zatim izaberite [Opcije](#) > [Razdvoji](#). Dodite do vrste filtera i pritisnite navigacijski taster. Izaberite vrstu ili smer, a zatim pritisnite navigacijski taster.

Da biste odredili koliko dugo će komunikacijski događaji ostati zabeleženi u dnevniku, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Trajanje dnevnika](#), pa opciju i [OK](#).

Da biste obrisali propuštene i primljene pozive i birane brojeve, izaberite [Prethodni](#) > [Opcije](#) > [Obriši prethodne](#).

Da biste pozivaocu odgovorili porukom, izaberite [Prethodni](#) > [Propušteni po.](#) > [Opcije](#) > [Kreiraj poruku](#). Možete da šaljete tekstualne i multimedijne poruke.

Da biste pozivaoca ili pošiljaoca poruke dodali u [Kontakti](#), izaberite pozivaoca ili pošiljaoca poruke, a zatim izaberite [Opcije](#) > [Dodaj u Kontakte](#).

Da biste videli količinu poslatih i primljenih podataka putem GPRS-a, izaberite [Paketni prenos](#).

Da biste obrisali GPRS brojače, izaberite [Opcije](#) > [Poništi brojače](#). Unesite šifru blokade i izaberite [OK](#).

Podešavanja dnevnika

Da biste odredili trajanje zapisa svih komunikacijskih događaja u [Dnevnik](#), izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Trajanje dnevnika](#), pa opciju sa liste, a zatim [OK](#).

Da biste videli trajanje poziva dok je on u toku, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Prikaži trajanje poz.](#) > [Da](#).

6. Kontakti

Pritisnite taster "Kontakti".

Upravlajte sa svim informacija o kontaktima, kao što su telefonski brojevi i adrese. Dodajte lične tonove zvona, glasovne komande ili sličice kontaktu. Šaljite informacije o kontaktima kompatibilnim aparatima i primajte informacije o kontaktima u obliku vizitkarti od kompatibilnih aparata koje možete da dodate svojoj listi kontakata.

Da biste dodali kontakt, izaberite **Opcije** > **Novo ime**. Unesite informacije o kontaktu, a zatim izaberite **Urađeno**.

Da biste uredili informacije u kontakt kartici, dodite do kontakta i izaberite **Opcije** > **Izmeni** > **Opcije**. Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Dodaj minijaturu** — Dodajte sličicu koja će biti prikazana kada vas kontakt nazove. Slika pre toga mora biti sačuvana u aparatu ili memorijskoj kartici.
- **Ukloni minijaturu** — Uklonite sliku iz kontakt kartice.
- **Dodaj podatak** — Popunite polja sa informacijama u kontakt kartici, poput **Zvanje**.
- **Obriši podatak** — Obrišite detalje iz kontakt kartice.
- **Izmeni naziv pod.** — Uredite imena polja kontakt kartice.

■ Upravljanje grupama kontakata

Da biste mogli istovremeno slati tekstualne ili e-poruke većem broju primalaca, morate kreirati grupu kontakata.

1. Pomerite se udesno i izaberite **Opcije** > **Nova grupa**.
2. Unesite ime grupe ili koristite podrazumevano ime, a zatim izaberite **OK**.
3. Otvorite grupu, a zatim izaberite **Opcije** > **Dodaj članove**.
4. Dodite do svih kontakata koje želite dodati u grupu i označite ih pritiskanjem navigacijskog tastera.
5. Izaberite **OK** da biste dodali sve označene kontakte u grupu.

Sledeće opcije biće dostupne kada u prikazu grupa kontakata izaberete **Opcije**:

- **Voki-toki opcije** — Uputite voki-toki poziv jednoj osobi ili grupi, ili pošaljite zahtev za povratni poziv.
- **Otvori** — Otvorite grupu kontakata i pogledajte članove grupe.
- **Kreiraj poruku** — Pošaljite poruku.
- **Nova grupa** — Kreirajte novu grupu kontakata.
- **Obriši** — Obrišite grupu kontakata.
- **Preimenuj** — Preimenujte grupu kontakata.
- **Ton zvona** — Dodelite ton zvona grupi kontakata.
- **Podaci o kontaktima** — Pogledajte informacije o grupi kontakata.
- **Podešavanja** — Podesite podešavanja prikaza imena članova grupe kontakata.

Da biste uklonili kontakt iz grupe kontakata, otvorite tu grupu. Dodite do kontakta koji želite ukloniti, a zatim izaberite **Opcije** > **Ukloni iz grupe** > **Da**.

Savet: Da biste proverili kojoj grupi neki kontakt pripada, pritisnite taster "Kontakti". Dodite do kontakta i izaberite **Opcije** > **Pripada grupama**.

Da biste videli ili uredili kontakt iz grupe kontakata, otvorite tu grupu. Dodite do kontakta koji želite videti ili urediti i izaberite **Opcije**. Izaberite neku od sledećih opcija: **Otvori** Otvora kontakt i prikazuje informacije o kontaktu. **Pozovi** Izaberite **Govorni poziv** ili **Video poziv** i pozovite kontakt. **Kreiraj poruku** Kreirajte i kontaktu pošaljite tekstualnu ili multimedijalnu poruku. **Ukloni iz grupe** Uklonite kontakt iz grupe kontakata. **Pripada grupama** Pogledajte sve grupe kontakata kojima kontakt pripada.

■ Upravljanje podrazumevanim informacijama

Kontakt možete dodeliti podrazumevani broj ili adresu tako da posle možete lakše pozvati ili poslati poruku na podrazumevani broj ili adresu, čak i ako je pod kontaktom sačuvano više brojeva i adresa.

Da biste promenili podrazumevane informacije o kontaktu, otvorite kontakt i izaberite **Opcije** > **Primarni**. Izaberite broj ili adresu koju želite postaviti kao podrazumevanu, a zatim izaberite **Dodeli**.

Podrazumevani broj ili adresa biće podvučeni u kontaktu.

■ Kopiranje kontakata između SIM kartice i memorije aparata

Da biste kopirali kontakte sa SIM kartice u memoriju aparata, izaberite **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik** da otvorite SIM imenik. Označite kontakte koje želite kopirati ili izaberite **Markiraj sve** da biste kopirali sve kontakte. Izaberite **Opcije** > **Kopiraj u Kontakte**.

Kontak ti

Da biste kopirali kontakte iz memorije aparata na SIM karticu, izaberite **Opcije** > **Kopiraj u SIM imenik**. Označite kontakte koje želite kopirati ili izaberite **Markiraj sve** da biste kopirali sve kontakte. Izaberite **Opcije** > **Kopiraj u SIM imenik**.

Izaberite **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik** da biste videli imena i brojeve sačuvane na SIM kartici. U SIM imeniku možete da dodajete, uređujete i kopirate brojeve u **Kontakti** i da upućujete pozive.

■ Izbor tonova zvona kontakata

Izaberite ton zvona kontakta ili grupe kontakata. Ako telefonski broj pozivaoca nije skriven za vreme poziva i ako Vaš aparat prepozna broj, oglasiće se ton zvona kada Vas taj kontakt pozove.

Da biste izabrali ton zvona kontakta ili grupe kontakata, otvorite kontakt ili grupu kontakata, a zatim izaberite **Opcije** > **Ton zvona**. Otvoriće se lista tonova zvona. Izaberite ton zvona koji želite da koristite.

Da biste uklonili ton zvona, izaberite **Primarni ton** sa liste tonova zvona.

■ Vizitkarte

Pritisnite taster "Kontakti".

Kontakt kartice možete da šaljete, primete, pregledavate i sačuvate kao vizitkarte u formatu vCard ili Nokia Compact Business Card.

Vizitkarte možete da šaljete kompatibilnim aparatima preko SMS-a, MMS-a, e-pošte, odnosno infracrvene ili Bluetooth veze.

Da biste poslali vizitkartu, sa liste kontakata izaberite kontakt karticu i izaberite **Opcije** > **Pošalji**. Izaberite **Kao SMS**, **Kao MMS**, **Kao e-mail**, **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**. Unesite telefonski broj ili adresu, ili primaoca dodajte sa liste kontakata. Izaberite **Opcije** > **Pošalji**. Ako izaberete kao način slanja SMS, kontakt kartice biće poslate bez slika.

Da biste pregledali primljenu vizitkartu, u prikazanom obaveštenju izaberite **Prikaži** ili otvorite poruku u folderu Primljeno u **Poruke**.

Da biste sačuvali vizitkartu, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj vizitkartu** kada se pojavi obaveštenje o primanju vizitkarte.

Da biste sačuvali primljenu vizitkartu, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj vizitkartu**.

Da biste izbrisali primljenu vizitkartu, izaberite **Opcije** > **Obriši**.

7. Nokia Team suite

Izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Paket za tim**.

Pomoću Nokia Team Suite možete kreirati, uređivati i brisati timove, slati poruke, pregledati web strane timova i istoriju komunikacija, kao i upućivati telefonske pozive timovima – sve to jednim potezom.

Da biste kreirali novi tim, izaberite **Opcije** > **Tim** > **Kreiraj novi**. Dajte naziv timu i unesite podatke servisa za konferencijske pozive, ukoliko je to potrebno. Potom izaberite članove tima.

Da biste izabrali akciju, izaberite tim na koji želite da se akcija primeni, pomerite se desno na akcionu traku i izaberite željenu akciju. Ako ne želite da akciju primenite na sve članove tima, otvorite tim i izaberite željene članove pritiskom na navigacijski taster. Potom izaberite akciju.

Da biste pronašli još akcija pored onih koje su prikazane na akcionoj traci, izaberite **Opcije** > **Akcije**. Na raspolaganju su sledeće akcije:

- **Pozovi** — Uputite telefonski poziv timu ili izabranim članovima tima. Članovi tima se pozivaju jedan po jedan i stavljaju na čekanje dok se svi pozivi ne spoje u konferencijski poziv (mrežni servis). Maksimalni broj učesnika zavisi od mrežnog servisa.
- **Kreiraj poruku** — Pošaljite tekstualnu poruku, multimedijalnu poruku ili e-mail poruku timu ili izabranim članovima tima.
- **Pozovi br. za konf. pozive** — Započnite poziv servisu konferencijskog poziva (mrežni servis) koji je definisan za izabrani tim.
- **Dnevnik komunikacije** — Pogledajte komunikacioni dnevnik za tim ili za izabrane članove tima.
- **Pretraga tima** — Potražite sadržaj koji je vezan za tim ili članove tima.
- **Voki-toki** — Komuniciranje putem voki-toki servisa (mrežni servis) sa timom ili izabranim članovima tima.
- **Web obeleživači tima** — Otvorite folder sa markerima koji sadrži web stranice tima.

Da biste izabrali akcije koje želite da budu prikazane u akcionoj traci, kao i njihov redosled, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Ikone trake s akcijama**.

■ Uređivanje timova

Da biste dodali članove timu, izaberite **Opcije** > **Članovi** > **Dodaj**.

Da biste uklonili članove tima, izaberite **Opcije** > **Članovi** > **Ukloni**.

Da biste izmenili detalje o članu, izaberite **Opcije** > **Članovi** > **Izmeni**.

Da biste izabrali želite li da vidite slike članova tima na ekranu ili ne, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Vidi sliku kontakta**.

Da biste videli kojim timovima pripada neki član, izaberite **Opcije** > **Članovi** > **Pripada timovima**.

8. Kalendar

Izaberite **Meni** > **Kalendar**.

Koristeći aplikaciju **Kalendar** možete da kreirate nove ili da vidite već unete događaje i sastanke. Takođe, možete da postavljate tonska upozorenja za stavke kalendara.

Podatke iz kalendara možete da sinhronizujete sa kompatibilnim računarom pomoću paketa Nokia PC Suite. Za informacije o sinhronizaciji, pogledajte uputstvo za paket PC Suite.

■ Kreiranje stavki kalendara

Možete da kreirate četiri tipa stavki kalendara:

- Stavke **Sastanak** imaju definisan datum i vreme.
- Stavke **Podsetnik** se odnose na čitav dan, a ne na određeno vreme. Ove stavke se ne pojavljuju u Prikazu sedmičnog rasporeda vremena.
- Stavke **Godišnjica** vas podsećaju na rođendane i važne datume. One se odnose na određeni dan, a ne na određeno vreme. Stavke tipa godišnjica se ponavljaju svake godine.
- Stavke **Obaveza** vas podsećaju na zadatak koji treba da izvršite u određenom roku, a ne u određeno vreme.

Da biste kreirali stavku kalendara, dođite do datuma i izaberite **Opcije** > **Nova stavka**. Izaberite vrstu stavke. Dostupna podešavanja za stavke tipa sastanak, memo beleška, godišnjica i obaveza mogu varirati.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Predmet** ili **Povod** — Unesite opis stavke.
- **Mesto** — Unesite sve potrebne informacije o lokaciji.
- **Vreme početka** — Unesite vreme početka.
- **Vreme završetka** — Unesite vreme završetka.
- **Datum početka** ili **Datum** — Unesite datum početka ili datum događaja.
- **Datum završetka** — Unesite datum završetka.
- **Alarm** — Postavite alarm za stavke tipa sastanak i godišnjica. Alarm je prikazan u opciji **Dnevni pregled**.
- **Ponavljanje** — Možete odrediti da li želite da se stavka ponavlja i kada. Definišite vrstu ponavljanja, interval ponavljanja i mogući datum završetka.
- **Sinhronizacija** — Ako izaberete **Privatno**, stavku kalendara ćete moći da vidite samo vi, odnosno ona neće biti prikazana ostalima koji imaju pristup na mrežu za pregled kalendara. Ako izaberete **Javno**, stavka kalendara se prikazuje svima koji imaju pristup na mrežu za pregled kalendara. Ako izaberete **Isključeno**, stavka kalendara se neće kopirati na računar pri sinhronizaciji.

Savet: Proverite da li ste izabrali ispravan grad u aplikaciji **Sat**, pošto se vremenski definisane stavke mogu promeniti kada se promeni aktuelni grad, a on se nalazi u drugoj vremenskoj zoni.

Za otvaranje i uređivanje postojeće stavke, dođite do stavke i izaberite **Opcije** > **Otvori**. Izvršite željene izmene detalja u odgovarajućim poljima.

Savet: Kada uređujete ili brišete stavku sa ponavljanjem, izaberite željeni način za aktiviranje izmena. Ako izaberete **Sve stavke Kalendara su obrisane**, sve stavke sa ponavljanjem će se izbrisati. Ako izaberete **Obriši stavku**, izbrisaće se samo trenutna stavka.

■ Obaveze

Možete da kreirate i vodite obavezu ili listu obaveza koje morate izvršiti do određenog dana. Svakoј obavezi možete dodeliti rok i alarm.

Da biste otvorili listu beleški obaveza, izaberite **Opcije** > **Prikaz obaveza**.

Da biste dodali belešku obaveze, izaberite **Opcije** > **Nova stavka** > **Obaveza**. Počnite pisati obavezu u polje **Predmet**. Možete podesiti rok obaveze, kreirati alarm i odrediti prioritet. Ikone prioriteta su (!) **Visok** i (-) **Nizak**. Nema ikone za **Normalan**.

Da biste obavezu označili kao završenu, dođite do obaveze na listi obaveza i izaberite **Opcije** > **Označi kao završ.**

Da biste vratili obavezu, dođite do nje na listi obaveza i izaberite **Opcije** > **Označi kao nezavrš.**

■ Podešavanja kalendara

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** da biste izmenili **Ton al. Kalendara**, **Primarni pregled**, **Sedmica počinje u:** i **Naslov sed. pregleda**.

■ Prikazi kalendara

Za prebacivanje sa jednog prikaza kalendara na drugi, izaberite **Opcije** u bilo kom prikazu. Izaberite tip prikaza sa liste.

Savet: Kada prikazujete aplikaciju **Kalendar** u bilo kom prikazu, pritisnite plavi funkcijski taster i * za brzo prebacivanje u drugi prikaz.

Za postavljanje podrazumevanog prikaza kalendara izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Primarni pregled** > **Mesečni pregled**, **Sedmični pregled**, **Dnevni pregled** ili **Prikaz obaveza**

Za prikaz određenog datuma u prikazu kalendara izaberite **Opcije** > **Idi na datum**. Unesite datum i izaberite **OK**.

U opciji **Mesečni pregled** možete istovremeno da vidite čitav mesec. Svaki red prikazuje jednu sedmicu. Prikazan je tekući mesec, a tekući dan je prikazan kao današnji dan ili kao poslednji dan u prikazu. Današnji dan je obeležen kvadratom u boji. Dani sa planiranim događajima su označeni malim trouglom u donjem desnom uglu. Pomerajte se i prelazite sa dana u mesecu na dnevne stavke.

Savet: Kada prikazujete aplikaciju **Kalendar** u bilo kom prikazu, pritisnite plavi funkcijski taster i * za brzo prebacivanje u drugi prikaz.

Prikaz **Sedmični pregled** daje događaje odabrane sedmice u sedam kućica za dane. Današnji datum je označen obojenim kvadratom. Memo beleške i godišnjice su postavljene pre 8 časova.

Za promenu dana kojim počinje sedmica, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Sedmica počinje u:**.

Prikaz **Dnevni pregled** daje događaje za izabrani dan. Stavke su razvrstane po vremenskim intervalima prema vremenu početka. Da biste videli prethodni ili naredni dan, krećite se levo ili desno.

Prikaz **Prikaz obaveza** daje obaveze za izabrani dan.

■ Slanje stavki kalendara

Da biste stavku kalendara poslali na kompatibilni uređaj, dođite do stavke i izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Kao SMS**, **Kao MMS**, **Kao e-mail**, **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**.

■ Dodavanje u kalendar stavke kalendara koju ste primili

Stavku kalendara možete da dobijete kao prilog multimedijalne ili e-mail poruke.

Da biste u kalendar dodali stavku kalendara koju ste primili, otvorite prilog poruke sa stavkom kalendara i izaberite **Opcije** > **Sačuvaj u Kalendar**. Stavka je dodata u Vaš podrazumevani kalendar.

9. Sat

Izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Sat**.

Savet: Da biste automatski ažurirali datum i vreme (mrežni servis), izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Vreme od oper. mreže** > **Automatsko ažuriranje**.

Da biste promenili vrstu sata, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Vrsta sata** > **Analogni** ili **Digitalni**.

Podešavanje datuma i vremena

Da biste promenili datum i vreme, njihove formate prikaza, ton alarma i da biste definisali da li želite da koristite automatsko ažuriranje vremena, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** i izaberite nešto od sledećeg:

- **Vreme** — Unesite vreme i izaberite **OK**.
- **Vremenska zona** — Unesite vremensku zonu i izaberite **OK**.
- **Datum** — Unesite datum i izaberite **OK**.
- **Format datuma** — Promenite način prikazivanja datuma. Dodite do željenog formata i izaberite **OK**.
- **Separator za datum** — Promenite simbol kojim se razdvajaju dani, meseci i godine. Dodite do željenog simbola i izaberite **OK**.
- **Format vremena** — Izaberite **24-časovni** ili **12-časovni**.
- **Separator za vreme** — Izaberite simbol kojim se razdvajaju sati i minuti.
- **Vrsta sata** — Izaberite **Analogni** ili **Digitalni**.
- **Ton alarma sata** — Izaberite ton koji želite da koristite za alarm sata.
- **Vreme od oper. mreže** — Automatski ažurirajte informacije o vremenu, datumu i vremenskoj zoni (mrežni servis). Za aktiviranje izaberite **Automatsko ažuriranje**. Ovaj servis možda nije raspoloživ na svim mrežama.

Alarm sata

Ako je u vreme podešeno za alarm uređaj isključen, on će se uključiti i oglasiti alarmom. Ako izaberete **Stop**, uređaj pita da li želite da ga aktivirate za telefoniranje. Izaberite **Ne** da uređaj isključite, ili **Da** da biste mogli da pozivate i primite pozive. Ne birajte opciju **Da** kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da biste postavili alarm, izaberite **Opcije** > **Postavi alarm**. Unesite vreme alarma i izaberite **OK**.

Da biste prikazali i promenili alarme, izaberite **Opcije** > **Promeni alarm**.

Da biste uklonili alarm, izaberite **Opcije** > **Ukloni alarm**.

■ Dodavanje i brisanje gradova

Da biste dodali grad, pomerite se desno i izaberite **Opcije** > **Dodaj grad**. Dodite do grada i izaberite **Opcije** > **Izaberi**.

Savet: Da biste pronašli grad na listi **Gradovi**, izaberite **Opcije** > **Dodaj grad** > **Opcije** > **Nađi**. U polje za pretragu unesite ime grada.

Da biste izbrisali grad, pomerite se desno, dodite do grada i izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Promena grada u kojem se nalazite može da dovede do promene opšteg sistemskog vremena aparata.

10. Povezivanje

Vaš aparat nudi nekoliko opcija (mrežne usluge) za povezivanje sa Internetom, poslovnom internom mrežom, ili sa drugim uređajem ili računarom. Bežični metodi uključuju bežičnu LAN, Bluetooth i infracrvenu vezu. Vaš aparat podržava ožičena rešenja sa USB (Universal Serial Bus) kablovskom vezom za paket Nokia PC Suite ili IP prolaz. Aparat Vam omogućava i komunikaciju putem Internet poziva (glas preko IP-a), voki-toki, časkanje i veza zasnovanih na modemu.

■ Paketni podaci (GPRS)

GPRS (general packet radio service - opšti paketni prenos podataka) omogućava mobilnim telefonima bežični pristup mrežama podataka (mrežna usluga). GPRS koristi tehnologiju paketnog prenosa podataka gde se informacije šalju u kratkim nizovima podataka preko mreže mobilne telefonije. Pogodnost slanja podataka u paketima je u tome što je mreža zauzeta samo tokom slanja ili prijema podataka. Pošto GPRS efikasno koristi mrežu, on omogućava brzo uspostavljanje data veze i veliku brzinu prenosa podataka.

Na GPRS uslugu se morate pretplatiti. Za dostupnost i pretplatu na GPRS, obratite se mrežnom operateru ili dobavljaču usluga.

Napredni GPRS (EGPRS) je sličan GPRS-u, ali omogućava brže veze. Za dodatne informacije o dostupnosti EGPRS-a i brzinama prenosa podataka, obratite se mrežnom operateru ili dobavljaču usluga. Imajte na umu da, kada odaberete GPRS kao nosioca podataka, aparat koristi EGPRS umesto GPRS-a ako je on dostupan na mreži.

Tokom govornog poziva ne možete da uspostavite GPRS vezu, a sve postojeće GPRS veze su stavljene na čekanje, osim ako mreža ne podržava dvostruki prenos podataka.

■ UMTS

UMTS (univerzalni sistem mobilnih telekomunikacija) je 3G sistem mobilne komunikacije. Osim glasa i podataka, UMTS omogućava dostavu audio i video sadržaja na bežične uređaje.

Vaš telefon može automatski da pređe iz GSM u UMTS mrežu i obrnuto.

Da biste izabrali mrežu koju ćete koristiti, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Mreža** i mrežu u **Mrežni režim**. Ako želite da aparat automatski prelazi sa jedne mreže na drugu, izaberite **Duo režim**.

GSM mreža se označava , a UMTS mreža sa **3G**.

Kada aparat koristite u GSM i UMTS mrežama, u istom trenutku može biti aktivno više veza za prenos podataka i pristupne tačke mogu da dele vezu. U UMTS mreži, veza za prenos podataka ostaje aktivna tokom govornih poziva. Na primer, možete pregledavati Web brže nego što je to ranije bilo moguće dok u isto vreme obavljate razgovor preko telefona.

■ Kablovska veza

Pre korišćenja kablovske veze, instalirajte upravljački program za USB data kabl u računar. **Prenos podataka** možete da koristite bez instaliranja upravljačkih programa za USB data kabl.

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Data kabl**.

Korišćenjem USB data kabla možete Vaš aparat da povežete sa kompatibilnim računarom. Priključite USB data kabl na donju stranu aparata. Da biste promenili tip aparata, povežite aparat sa data kablom i pritisnite navigacijski taster.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Pitaj pri povezivanju** — Izaberite da li želite da Vam se kod svakog priključivanja data kabla na aparat traži tip aparata.
- **PC Suite** — Sa data kablom možete da povežete PC Suite sa aparatom i da ga koristite kao modem.
- **Prenos podataka** — Možete da otvarate i prenosite podatke, npr. muzičke i datoteke slika, sa računala preko data kabla. Da biste koristili režim **Prenos podataka**, proverite da u podešavanjima rada sa vezama (Manage connections) u paketu Nokia PC Suite niste izabrali USB kao vrstu povezivanja. Umetnite memorijsku karticu u aparat, povežite aparat sa kompatibilnim računarom preko USB data kabla i izaberite **Prenos podataka** kada aparat zatraži da izaberete režim. U tom režimu aparat ima ulogu aparata za masovno čuvanje, a na računaru će biti prikazan kao prenosni čvrsti disk. Aparat će se prebaciti u profil **Ofajln**, ako je on izabran. Prekinite vezu sa računarom (npr. preko čarobnjaka "Unplug or Eject Hardware" u sistemu Windows) da se ne bi oštetila memorijska kartica. Nakon što prekinete vezu, aparat će se vratiti u profil u kojem je bio pre korišćenja režima za prenos podataka.

■ Bluetooth

Ovaj uređaj je usklađen sa Bluetooth specifikacijom 1.2 koja podržava sledeće profile: Generic Access Profile (Opšti pristup), Serial Port Profile (Serijski port), Dial-up Networking Profile (Pristup mreži biranjem priključnog telefonskog broja), Headset Profile (Slušalice), Handsfree Profile (Hendsfri), Generic Object Exchange Profile (Opšta razmena objekata), Object Push Profile (Distribucija objekata), File Transfer Profile (Prenos datoteka), SIM Access Profile (Pristup SIM kartici) i Basic Imaging Profile (Osnovno slikanje). Da biste osigurali saradnju sa drugim uređajima koji podržavaju Bluetooth tehnologiju, koristite proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj model. Proverite sa proizvođačem dotičnog uređaja njegovu kompatibilnost sa ovim uređajem.

Povezivanje

Bluetooth tehnologija omogućava bežično povezivanje elektronskih uređaja u opsegu od 10 m (33 ft). Bluetooth veza se može koristiti za slanje slika, video snimaka, tekstova, vizitkarti, kalendarskih napomena ili za bežično povezivanje sa uređajima koji koriste Bluetooth tehnologiju, npr. sa računarima.

Pošto uređaji koji koriste Bluetooth tehnologiju komuniciraju putem radio-talasa, vaš aparat i ostali uređaji ne moraju biti optički vidljivi. Dva aparata ne smeju da budu udaljena jedan od drugog više od 10 metara, mada vezu mogu ometati prepreke kao što su zidovi ili uticaj drugih elektronskih uređaja.

Početak korišćenja Bluetooth veze

Na nekim lokacijama može da postoji ograničenje upotrebe Bluetooth tehnologije. Proverite sa lokalnim vlastima ili sa provajderom servisa.

Upotreba funkcija koje koriste Bluetooth tehnologiju, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Izaberite [Meni](#) > [Poveziv.](#) > [Bluetooth](#).

Da biste aktivirali Bluetooth, istovremeno pritisnite plavi funkcijski taster i taster "Ctrl". Da biste deaktivirali Bluetooth, ponovo pritisnite plavi funkcijski taster i taster "Ctrl". Ako koristite tu prečicu da biste aktivirali Bluetooth, nećete morati da unesete ime aparata.

1. Kada prvi put aktivirate Bluetooth, biće potrebno da navedete ime svog aparata. Dajte svom aparatu jedinstveno ime da biste ga lakše prepoznali ukoliko u blizini postoji više Bluetooth uređaja.
2. Izaberite [Bluetooth](#) > [Uključeno](#).
3. Izaberite [Prikazivanje mog tel.](#) > [Vidljiv svima](#).

Vaš aparat i ime koje ste uneli sada mogu da vide i drugi korisnici čiji uređaji koriste Bluetooth tehnologiju.

Podešavanja

Definišite sledeća podešavanja:

- **Bluetooth** — Izaberite [Uključeno](#) da biste mogli da se povežete sa drugim kompatibilnim aparatom koji koristi Bluetooth vezu.
- **Prikazivanje mog tel.** — Izaberite [Vidljiv svima](#) da biste omogućili ostalim aparatima koji koriste Bluetooth tehnologiju da pronađu Vaš aparat ako je postavljen na [Bluetooth](#) > [Uključeno](#). Da biste sprečili ostale uređaje da pronađu vaš aparat, izaberite [Skriven](#). Čak i ako izaberete [Skriven](#), upareni uređaji još uvek mogu da otkriju vaš aparat.
- **Ime mog telefona** — Unesite ime svog aparata. Ime mogu da vide ostali uređaji koji traže uređaje korišćenjem Bluetooth tehnologije. Maksimalna dužina imena je 30 znakova.
- **Režim eksterni SIM** — Izaberite [Uključen](#) da biste omogućili drugim uređajima, npr. kompatibilnom kompletu za automobil, da koriste SIM karticu aparata za povezivanje na mrežu. [Vidite "SIM pristup profil", str. 52.](#)

Ako se Bluetooth isključio kao rezultat biranja profila [Ofilajn](#), morate ga ručno aktivirati.

Bezbednosni saveti

Kada ne koristite Bluetooth vezu, izaberite [Bluetooth](#) > [Isključeno](#) ili [Prikazivanje mog tel.](#) > [Skriven](#).

Nemojte se povezivati sa nepoznatim uređajem.

Slanje podataka

Istovremeno može biti aktivno više Bluetooth veza. Na primer, ukoliko ste povezani sa slušalicama, istovremeno možete da prenosite datoteke u neki drugi kompatibilni uređaj.

1. Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi stavka koju želite da pošaljete.
2. Izaberite stavku, a zatim pritisnite [Opcije](#) > [Pošalji](#) > [Preko Bluetooth veze](#). Aparat traži ostale uređaje koji koriste Bluetooth tehnologiju unutar opsega i prikazuje listu.

Savet: Ako ste ranije koristili Bluetooth vezu za slanje podataka, prikazana je lista sa rezultatima prethodne pretrage. Za traženje dodatnih Bluetooth uređaja, izaberite [Još uređaja](#).

3. Izaberite uređaj sa kojim želite da se povežete, a zatim pritisnite navigacijski taster da biste uspostavili vezu. Ako drugi uređaj zahteva uparivanje pre slanja podataka, biće vam zatraženo da unesete lozinku.
4. Kad se veza uspostavi, prikazuje se obaveštenje [Šalju se podaci](#).

Folder [Poslato](#) u opciji [Poruke](#) ne čuva poruke poslate korišćenjem Bluetooth veze.

Ako ste ranije koristili Bluetooth vezu za slanje stavki, prikazana je lista sa rezultatima prethodne pretrage. Za traženje dodatnih Bluetooth uređaja, izaberite [Još uređaja](#).

Da biste koristili Bluetooth audio proširenja, npr. Bluetooth slušalice ili komplet hendsfri, aparat morate upariti sa proširenjem. Za lozinke i dodatne informacije, pogledajte uputstvo za korišćenje proširenja. Za povezivanje sa audio proširenjem, pritisnite

taster za uključivanje/isključivanje da biste uključili proširenje. Neka audio proširenja se automatski povezuju na vaš aparat. U suprotnom, otvorite **Upareni uređaji**, dođite do proširenja i izaberite **Opcije** > **Uspostavi vezu**.

Indikatori Bluetooth povezivanja

 Bluetooth je aktivan.

 Ako ikonica treperi, vaš aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem. Ako ikonica stalno svetli, Bluetooth veza je aktivna.

Uparivanje uređaja

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Bluetooth** i pomerite se desno da biste otvorili stranicu **Upareni uređaji**.

Pre uparivanja kreirajte sopstvenu lozinku (dužine od 1 do 16 cifara) i dogovorite se sa vlasnikom drugog aparata da koristite istu šifru. Aparati koji nemaju korisnički interfejs imaju unapred utvrđenu lozinku. Lozinka vam je potrebna samo pri prvom povezivanju sa aparatima. Nakon uparivanja moguće je autorizovati vezu. [Vidite "Autorizacija uređaja", str. 52.](#) Upravljanje i autorizacija veze ubrzavaju i olakšavaju povezivanje pošto ne morate da prihvatite vezu između uparenih aparata pri svakom uspostavljanju veze.

Lozinka za udaljeni pristup SIM kartici mora imati 16 cifara.

1. Izaberite **Opcije** > **Novi upareni uređaj**. Aparat započinje traženje Bluetooth uređaja unutar opsega.

Savet: Ako ste ranije koristili Bluetooth vezu za slanje podataka, prikazana je lista sa rezultatima prethodne pretrage. Za traženje dodatnih Bluetooth uređaja, izaberite **Još uređaja**.

2. Izaberite uređaj sa kojim želite da se uparate i unesite lozinku. Ista lozinka mora da se unese i na drugom uređaju.

3. Izaberite **Da** za automatsko uspostavljanje veze između vašeg i drugog aparata ili **Ne** za ručno potvrđivanje veze pri svakom pokušaju povezivanja. Nakon uparivanja, uređaj se čuva na stranici „Upareni uređaji“.

Da biste dali nadimak uparenom uređaju koji se prikazuje samo na vašem aparatu, dođite do uređaja sa kojim ste se uparili i izaberite **Opcije** > **Dodeli nadimak**.

Da biste izbrisali uparivanje, izaberite uređaj sa kojim želite da izbrisate uparivanje i **Opcije** > **Obriši**. Za brisanje svih uparivanja, izaberite **Opcije** > **Obriši sve**.

Savet: Ako ste trenutno povezani sa uređajem, a pri tom ste poništili uparivanje sa njim, uparivanje se odmah otkazuje i veza se prekida.

Autorizacija uređaja

Ako je u pitanju poverljivi upareni uređaj, možete da mu omogućite automatsko povezivanje sa vašim aparatom. Možete izabrati neku od sledećih opcija:

- **Post. kao ovlašćen** — Veza između vašeg uređaja i drugog uređaja se može uspostaviti bez vašeg znanja. Nije potrebno posebno odobrenje ili ovlašćenje. Ovaj status koristite za sopstveni uređaj, na primer kompatibilne slušalice ili računar, ili za uređaj koji pripada osobi od poverenja.
- **Post. kao neovlaš.** — Zahtevi za povezivanje sa drugim uređajem moraju biti odobreni svaki put.

Prijem podataka

Ako želite da primete podatke putem Bluetooth veze, izaberite **Bluetooth** > **Uključeno** i **Prikazivanje mog tel.** > **Vidljiv svima**. Kada primete podatke putem Bluetooth veze, čuje se tonski signal i pojavljuje se upit o prihvatanju poruke. Ako je prihvatite, poruka se smešta u folder **Primljeno** u **Poruke**.

Savet: Datotekama na aparatu ili memorijskoj kartici možete pristupiti korišćenjem kompatibilnog pribora koji podržava uslugu File Transfer Profile Client (klijent profila prenosa podataka)(npr. prenosivi računar).

Prekid Bluetooth veze

Bluetooth veza se automatski prekida nakon obavljenog slanja ili prijema podataka. Samo paket Nokia PC Suite i neka proširenja, npr. slušalice, mogu da održe vezu i kada se ona aktivno ne koristi.

SIM pristup profil

Kada se ovaj mobilni uređaj nalazi u režimu eksterne SIM kartice, za upućivanje i za primanje poziva možete da koristite jedino neko povezano kompatibilno proširenje, kao što je automobilski komplet. U ovom režimu se Vašim bežičnim uređajem neće moći upućivati nikakvi pozivi, osim poziva broja službe pomoći koji je programiran u njemu. Da biste svojim uređajem mogli da upućujete pozive, prvo morate da napustite režim eksterne SIM kartice. Ako je uređaj zaključan, prvo ga otključajte tako što ćete uneti šifru blokade.

Koristeći SIM pristup profil možete da pristupate SIM kartici svog aparata korišćenjem kompatibilnog telefonskog kompleta za automobil. Na taj način vam nije neophodna zasebna SIM kartica da biste pristupali podacima SIM kartice i GSM mreži.

Povezivanje

Da biste koristili SIM pristup profil, potrebno je sledeće:

- Kompatibilni telefonski komplet za automobil koji podržava Bluetooth bežičnu tehnologiju
- Važeća SIM kartica u aparatu

Za više informacija o telefonskim kompletima za automobil i kompatibilnosti sa vašim aparatom, pogledajte www.nokia.com i uputstvo za korisnika vašeg kompleta za automobil.

Rad sa SIM pristup profilom

1. Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Bluetooth** da biste aktivirali Bluetooth vezu u Vašem aparatu.
2. Da biste omogućili daljinski SIM pristup, dodite do **Režim eksterni SIM** i pritisnite navigacijski taster.
3. Aktiviranje Bluetooth tehnologije u telefonskom kompletu za automobil.
4. Koristite telefonski komplet za automobil da biste započeli pretragu kompatibilnih aparata. Uputstva potražite u uputstvu za korisnika svog telefonskog kompleta za automobil.
5. Izaberite svoj aparat sa liste kompatibilnih aparata.
6. Da biste uparili aparate, u svoj aparat unesite Bluetooth lozinku prikazanu na ekranu telefonskog kompleta za automobil.
7. Postavite telefonski komplet za automobil za ovlašćeni uređaj. Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Bluetooth** i spustite se do stranice **Upareni uređaji**. Dodite do telefonskog kompleta za automobil i unesite Bluetooth lozinku. Kada vas aparat upita da li da veza bude automatska, izaberite **Da**. Povezivanje Vašeg aparata i telefonskog kompleta za automobil će se sprovesti bez posebnih prihvatanja i autorizacije. Ako izaberete **Ne**, zahtevi za uspostavljanje veze iz tog aparata moraju biti posebno odobreni svaki put.

Savet: Ako ste telefonskim kompletom za automobil već pristupili SIM kartici koristeći trenutno aktivni korisnički profil, telefonski komplet za automobil će automatski tražiti aparat sa SIM karticom. Ako pronađe vaš aparat, a automatska autorizacija se aktivira, telefonski komplet za uređaj se automatski povezuje sa GSM mrežom kada pokrenete motor automobila.

Kada aktivirate daljinski SIM pristup profil, možete koristiti aplikacije na aparatu koje ne zahtevaju mrežne ili SIM usluge.

Da biste prekinuli daljinsku SIM pristup vezu sa vašeg aparata, izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Bluetooth** > **Režim eksterni SIM** > **Isključen**.

■ Infracrvena

Ne usmeravajte snop infracrvenih (IC) zraka nikome u oči, i ne dozvolite da on stvara smetnje drugim IC uređajima. Ovaj uređaj je laserski proizvod klase 1.

Koristite infracrvenu vezu za povezivanje dva aparata i prenos podataka među njima. Sa infracrvenom vezom možete razmenjivati podatke kao što su vizitkarte, napomene iz kalendara, i medijske datoteke sa kompatibilnim aparatom.

Slanje i prijem podataka

1. Uverite se da su infracrveni portovi uređaja okrenuti jedan prema drugom. Pozicioniranje uređaja je važnije od ugla ili rastojanja.
2. Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **IC veza** i pritisnite navigacijski taster da biste uključili infracrvenu vezu na vašem aparatu. Uključite infracrvenu vezu na drugom aparatu.

Savet: Infracrvenu vezu možete uključiti i istovremenim pritiskom na plavi funkcijski taster i na taster "Chr".

3. Sačekajte nekoliko sekundi dok se infracrvena veza ne uspostavi.
4. Da biste mogli da je pošaljete, pronađite željenu datoteku u nekoj od aplikacija ili u menadžeru datoteka i izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Preko IC veze**.

Ukoliko prenos podataka ne počne u roku od 1 minuta od aktiviranja infracrvenog porta, veza se prekida i mora se ponovo uspostaviti.

Sve stavke koje su primljene putem infracrvene veze smeštaju se u folder "Primljeno" u **Poruke**.

Udaljavanjem aparata prekida se veza, ali infracrveni zrak ostaje aktivan u vašem aparatu sve dok ga ne isključite.

■ Modem

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Modem**.

Uz kompatibilni računar, možete koristiti Vaš aparat kao modem za povezivanje na Web.

Da biste svoj aparat mogli da koristite kao modem:

- Morate se pretplatiti na odgovarajuće mrežne usluge kod svog dobavljača usluga ili kod dobavljača Internet usluga.
- Potreban Vam je kompatibilni računar sa mogućnošću infracrvenog povezivanja.
- Na računaru morate imati instaliran paket Nokia PC Suite.

Povezivanje

- Na svom računaru morate imati instalirane odgovarajuće upravljačke programe. Može biti potrebno da instalirate nove ili ažurirane upravljačke programe za infracrveno povezivanje. Nakon instaliranja paketa Nokia PC Suite, sledite uputstva na ekranu računara da biste instalirali upravljačke programe i povezali svoj aparat na računar.

Nakon instaliranja paketa Nokia PC Suite i odgovarajućih upravljačkih programa za kabl, pokrenite Nokia PC Suite na računaru. Izaberite **Connect to the Internet** (Povezivanje na Internet) i sledite uputstva na ekranu računara.

Da biste povezali aparat sa kompatibilnim računarom koristeći infracrvenu vezu, pritisnite navigacijski taster. Uverite se da su infracrveni portovi aparata i računara okrenuti direktno jedan prema drugom i da nema prepreka između njih.

Možda neće biti moguće korišćenje neke druge komunikacione funkcije kada se aparat koristi kao modem.

■ E-mail data roming

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Grupe pristupnih tačaka**.

Vaš aparat omogućuje roming između tehnologija za bežični pristup, kao što su WLAN i GPRS, za e-mail. Na primer, sesiju e-maila možete započeti kod kuće i nastaviti je na putu do posla. Sesija se neometano nastavlja, a prenosivi aparat se prebacuje sa WLAN mreže na GPRS i ponovo na WLAN kada stignete na radno mesto.

Grupe pristupnih tačaka

Za kreiranje nove grupe pristupnih tačaka, izaberite **Grupe pristupnih tačaka** > **Opcije** > **Nova grupa**. U polje **Ime grupe** unesite ime grupe. Definišite u **Prebacivanje veze** polju da li želite da na ekran vašeg uređaja bude prikazan proces prebacivanja veze. Izaberite i izmenite pristupne tačke koje pripadaju ovoj grupi u **Pristupne tačke** odeljku.

Da biste dodali pristupnu tačku izabranoj grupi pristupnih tačaka, izaberite **Pristupne tačke** > **Opcije** > **Dodaj pristupnu tačku**, i izaberite pristupnu tačku koju želite da dodate.

Da biste izmenili pristupnu tačku iz grupe pristupnih tačaka, izaberite pristupnu tačku i **Opcije** > **Izmeni**.

Da biste uklonili pristupnu tačku iz grupe pristupnih tačaka, izaberite pristupnu tačku i **Opcije** > **Ukloni**.

Da biste odredili redosled kojim se pristupne tačke koriste za e-mail data roming, izaberite grupu pristupnih tačaka **Promeni**. Dodite do pristupne tačke i izaberite **Opcije** > **Povećaj prioritet** ili **Smanji prioritet**.

Da biste promenili SMTP podešavanja pristupne tačke, izaberite grupu pristupnih tačaka sa liste, a zatim pritisnite navigacijski taster. Dodite do **Pristupne tačke** i pritisnite navigacijski taster. Izaberite željenu pristupnu tačku sa liste pristupnih tačaka, izaberite **Opcije** > **SMTP podešavanja**, a zatim izaberite nešto od sledećeg:

- Preinači SMTP server** — Obilaženje postojećih podešavanja SMTP servera.
- SMTP server** — Izmenite ime servera ili IP adresu servera.
- Sigurna veza** — Izaberite da li želite da koristite bezbednu vezu.
- Provera identiteta** — Izaberite da li želite da koristite potvrdu verodostojnosti.
- Korisničko ime** — Izmenite svoje korisničko ime za SMTP server.
- Lozinka** — Izmenite svoju lozinku za SMTP server.

Konfigurisanje grupa pristupnih tačaka za poštu i sinhronizaciju

Da biste podesili grupu pristupnih tačaka za poštu, izaberite **Meni** > **Poruke** > **Poštansko sanduče** > **Opcije** > **E-mail podešavanja** > **Podešav. veze** > **Dolazna pošta** > **Aktivna prist. tačka** > **Izbor grupe** i izaberite željenu grupu pristupnih tačaka.

Da biste podesili grupu pristupnih tačaka za sinhronizaciju, izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Sinhronizacija** > **Profil** > **Opcije** > **Izmeni profil sinh.** > **Podešavanja veze** > **Pristupna tačka** > **Izbor grupe** i izaberite željenu grupu pristupnih tačaka.

■ Internet pristupne tačke

Pristupna tačka je mesto na kom se vaš aparat povezuje sa mrežom. Da biste koristili e-mail servise i multimedijalne servise ili da biste se povezali na Internet i pretraživali Web stranice, najpre morate odrediti pristupne tačke za ove servise. Možda ćete morati da postavite nekoliko pristupnih tačaka Internetu, zavisno od lokacija kojima želite da pristupite. Na primer, za pretraživanje Weba može biti potrebna jedna, a za pristup internoj mreži vaše kompanije druga pristupna tačka. Za povezivanje na Internet preko GPRS veze, uređaj može imati unapred definisana, podrazumevana podešavanja Internet pristupne tačke.

Kada po prvi put uključite aparat, pristupne tačke se mogu automatski podesiti na osnovu informacija od provajdera servisa u SIM kartici. Podešavanja pristupnih tačaka možete primiti i u poruci od svog provajdera servisa. Na taj način možete smanjiti broj podešavanja koja morate uneti.

Raspoloživost opcija može varirati. Neke ili sve pristupne tačke za vaš aparat mogu biti unapred podešene od strane provajdera servisa. Možda nećete moći da dodajete, menjate ili brišete pristupne tačke.

Obratite se provajderu servisa i provajderu e-mail servisa za detaljnije informacije o pristupnim tačkama i njihovim podešavanjima.

Vidite "**Podešavanja veze**", str. 83.

Podešavanje Internet pristupne tačke za data pozive

1. Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke.**
2. Izaberite **Opcije** > **Nova pristup. tačka.** Da biste koristili postojeću pristupnu tačku kao osnovu za novu, izaberite **Koristi postojeća pod.** Da biste počeli sa praznom pristupnom tačkom, izaberite **Koristi prim. podeš.**
3. Definišite sledeća podešavanja.
 - **Ime konekcije** — Unesite opisni naziv veze.
 - **Nosilac podataka** — Izaberite **Data poziv** ili **Brzi GSM prenos.**
 - **Pristupni broj** — Unesite telefonski broj modema pristupne tačke. Koristite + ispred međunarodnih brojeva.
 - **Korisničko ime** — Unesite korisničko ime ako to zahteva provajder servisa. Korisnička imena često razlikuju mala i velika slova, a obezbeđuje ih provajder servisa.
 - **Traži lozinku** — Izaberite **Da** da biste uneli lozinku svaku put kada se prijavite na server ili **Ne** da biste sačuvali lozinku u memoriji aparata i automatizovali prijavljivanje.
 - **Lozinka** — Unesite korisničko ime ako to zahteva provajder servisa. Lozinka često razlikuje mala i velika slova i obezbeđuje je provajder servisa.
 - **Autentikacija** — Izaberite **Bezbedna** da biste uvek slali šifrovanu lozinku ili **Normalna** da biste slali šifrovanu lozinku kada je to moguće.
 - **Početna strana** — Unesite Web adresu stranice koju želite da prikazete kao matičnu stranicu kada koristite ovu pristupnu tačku.
 - **Tip data poziva** — Izaberite **Analogno** ili **ISDN.**
 - **Maks. brzina prenosa** — Izaberite maksimalnu brzinu prenosa. Ako izaberete **Automatska**, stopu prenosa podataka određuje mreža, a na nju može uticati saobraćaj na mreži. Neki provajderi servisa mogu naplatiti više za veće stope prenosa podataka.
4. Nakon definisanja osnovnih podešavanja, izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** da biste definisali napredna podešavanja ili **Nazad** da biste sačuvali podešavanja i izašli.

Napredna podešavanja Internet pristupnih tačaka za data pozive

Nakon podešavanja osnovne Internet pristupne tačke za **Data poziv** ili **Brzi GSM prenos**, izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** i definišite sledeća napredna podešavanja.

- **IPv4 podešavanja** — Unesite IP aparata i adrese imena servera za IPv4 Internet protokol.
- **IPv6 podešavanja** — Unesite IP aparata i adrese imena servera za IPv6 Internet protokol.
- **Adresa proksi ser.** — Unesite adresu proksi servera.
- **Br. porta proksi ser.** — Unesite broj porta proksi servera. Proksi serveri su posredni serveri između servisa za pretraživanje i njegovih korisnika koje neki provajderi servisa koriste. Ovi serveri mogu obezbediti dodatnu bezbednost i ubrzati pristup servisu.
- **Koristi povrat. poziv** — Izaberite **Da** ako imate servis koji poziva vaš aparat kada uspostavite Internet vezu.
- **Vrsta povrat. poziva** — Izaberite **Koristi br. serv.** ili **Koristi drugi broj**, u skladu sa uputstvima Vašeg provajdera servisa.
- **Broj za povratni poz.** — Unesite telefonski broj za data pozive Vašeg aparata, koji koristi server za povratne pozive.
- **Koristi PPP kompres.** — Izaberite **Da** da ubrzate prenos podataka, ako to podržava udaljeni PPP server.
- **Koristi prijavnu proc.** — Izaberite **Da**, ako Vaš provajder Internet servisa zahteva skriptu za prijavljivanje ili ako želite da automatizujete prijavljivanje. Skripta za prijavljivanje je niz uputstava koje sistem sledi tokom procesa prijavljivanja.
- **Prijavna procedura** — Unesite skriptu za prijavljivanje. Ovo podešavanje je dostupno samo ako ste izabrali **Koristi prijavnu proc.** > **Da.**
- **Inicijalizacija mod.** — Unesite komandni niz za podešavanje veze, ako to traži Vaš provajder servisa.

Podešavanje Internet pristupne tačke za paketni prenos podataka (GPRS)

Kada uključite aparat, on prepoznaje dobavljača SIM kartice i automatski konfiguriše ispravna podešavanja za tekstualne poruke, multimedijalne poruke, za GPRS i za pristupne tačke.

1. Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke.**
2. Izaberite **Opcije** > **Nova pristup. tačka.** Da biste koristili postojeću pristupnu tačku kao osnovu za novu, izaberite **Koristi postojeća pod.** Da biste počeli sa praznom pristupnom tačkom, izaberite **Koristi prim. podeš.**
3. Definišite sledeća podešavanja.
 - **Ime konekcije** — Unesite opisni naziv veze.
 - **Nosilac podataka** — Izaberite **Paketni prenos.**
 - **Ime pristupne tačke** — Unesite ime pristupne tačke. Ime najčešće obezbeđuje provajder servisa ili operator komunikacione mreže.
 - **Korisničko ime** — Unesite korisničko ime ako to zahteva provajder servisa. Korisnička imena često razlikuju mala i velika slova, a obezbeđuje ih provajder servisa.
 - **Traži lozinku** — Izaberite **Da** da biste uneli lozinku svaku put kada se prijavite na server ili **Ne** da biste sačuvali lozinku u memoriji aparata i automatizovali prijavljivanje.

Povezivanje

- **Lozinka** — Unesite korisničko ime ako to zahteva provajder servisa. Lozinka često razlikuje mala i velika slova i obezbeđuje je provajder servisa.
 - **Autentikacija** — Izaberite **Bezbedna** da biste uvek slali šifrovanu lozinku ili **Normalna** da biste slali šifrovanu lozinku kada je to moguće.
 - **Početna strana** — Unesite Web adresu stranice koju želite da prikazete kao matičnu stranicu kada koristite ovu pristupnu tačku.
4. Nakon definisanja osnovnih podešavanja, izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** da biste definisali napredna podešavanja ili **Nazad** da biste sačuvali podešavanja i izašli.

Napredna podešavanja Internet pristupnih tačaka za paketni prenos podataka (GPRS)

Nakon podešavanja osnovne Internet pristupne tačke za paketni prenos podataka (GPRS), izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** i definišite sledeća napredna podešavanja.

- **Tip mreže** — Izaberite **IPv4** ili **IPv6** za vrstu Internet protokola. Internet protokol definiše način prenosa podataka sa aparata i na njega.
- **IP adresa telefona** — Unos IP adrese aparata. Izaberite **Automatska** da bi mreža obezbedila IP adresu za aparat. Ovo podešavanje se prikazuje samo ako izaberete **Tip mreže** > **IPv4**.
- **DNS adresa** — Unesite IP adrese **Adr. primarnog DNS-a** i **Adresa sekun. DNS-a**, ako to zahteva Vaš provajder servisa ili operator komunikacione mreže. U suprotnom, adrese imena servera se obezbeđuju automatski.
- **Adresa proksi ser.** — Unos adrese proksi servera. Proksi serveri su posredni serveri između servisa za pretraživanje i njegovih korisnika koje neki provajderi servisa koriste. Ovi serveri mogu obezbediti dodatnu bezbednost i ubrzati pristup servisu.

Podešavanje Internet pristupne tačke za bežični LAN

Možete koristiti Čarobnjaka za WLAN da biste kreirali pristupne tačke za Internet za bežični LAN ili ručno definisali pristupnu tačku. [Vidite "Bežična lokalna mreža \(WLAN\)", str. 57.](#)

■ Menadžer veza

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Men. veza.**

Da biste videli status data veza ili da biste prekinuli veze, izaberite **Akt. data veze.**

Da biste potražili dostupne bežične LAN mreže u dometu, izaberite **Raspol. WLAN.**

Prikaz i prekidanje aktivnih veza

Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge provajdera može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.

U prikazu aktivnih veza možete da vidite otvorene data veze: "data" pozive, veze za paketni prenos podataka i veze na bežične LAN mreže.

Da biste videli detalje o mrežnim vezama, izaberite vezu sa liste, a zatim **Opcije** > **Detalji**. Prikazana vrsta detalja zavisi od vrste veze.

Da biste prekinuli mrežnu vezu, izaberite vezu sa liste, a zatim **Opcije** > **Raskini vezu.**

Da biste istovremeno prekinuli sve aktivne mrežne veze, izaberite **Opcije** > **Raskini sve veze.**

Da biste videli detalje o mreži, pritisnite navigacijski taster.

Traženje bežične LAN mreže

Da biste potražili dostupne bežične LAN mreže u dometu, izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Men. veza** > **Raspol. WLAN**. Biće prikazana lista pronađenih mreža.

Prikaz dostupnih bežičnih LAN mreža sadrži listu bežičnih LAN mreža u dometu, njihov mrežni režim (infrastrukturni ili ad-hoc), indikator jačine signala i indikatore šifrovanja mreže kao i to da li je Vaš aparat u aktivnoj vezi sa tom mrežom.

Da biste videli detalje o mreži, pritisnite navigacijski taster.

Da biste kreirali Internet pristupnu tačku na mreži, izaberite **Opcije** > **Definiši prist. tačku.**

11. Bežična lokalna mreža (WLAN)

U nekim zemljama, kao u Francuskoj, postoje ograničenja upotrebe bežične LAN mreže. Za više informacija se obratite svojim lokalnim vlastima.

Ovaj aparat može da otkrije bežičnu lokalnu mrežu (WLAN) i da se poveže sa njom. Da biste koristili bežični LAN, na Vašoj lokaciji mora biti dostupna mreža, a Vaš aparat na nju mora biti povezan.

■ Vidite raspoloživost bežičnog LAN-a

Vaš aparat Vam može pokazati da li je bežični LAN dostupan.

Da bi Vaš aparat prikazivao raspoloživost bežičnog LAN-a, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Bežična LAN mreža** > **Prikaži dostupnost**.

Ako je bežični LAN na raspolaganju, na displeju će se prikazati .

Savet: Takođe možete da potražite mreže unutar opsega.

■ Bežične LAN veze

Važno: Uvek omogućite jednu od raspoloživih metoda kriptovanja kako biste povećali bezbednost svoje bežične LAN veze. Korišćenje kriptovanja umanjuje rizik neovlašćenog pristupa Vašim podacima.

Da biste koristili bežični LAN, morate kreirati pristupnu Internet tačku (IAP) na bežičnom LAN-u. Pristupnu tačku koristite za aplikacije koje moraju biti povezane na Internet. Bežična LAN veza se uspostavlja kada kreirate data vezu koristeći Internet pristupnu tačku za bežični LAN. Aktivna bežična LAN veza se prekida kada prekinete data vezu. Vezu možete prekinuti i ručno. [Vidite "Menadžer veza", str. 56.](#)

Bežični LAN možete koristiti tokom glasovnog poziva ili kada je aktivan paketni prenos podataka. Možete biti povezani na samo jednu pristupnu tačku za LAN u datom trenutku, ali nekoliko aplikacija može koristiti istu pristupnu tačku za Internet.

Kada je aparat u **Ofajn** profilu, Vi i dalje možete koristiti bežični LAN (ukoliko je na raspolaganju). Zapamtite da je potrebno da poštujuete sve primenljive bezbednosne zahteve prilikom uspostavljanja i korišćenja bežične LAN veze.

Ako premestite svoj uređaj na drugo mesto unutar bežične LAN mreže i van dometa neke pristupne tačke bežične LAN mreže, Vaš aparat se putem rominga može automatski povezati sa drugom pristupnom tačkom koja pripada istoj mreži. Sve dok se nalazite u dometu pristupnih tačaka koje pripadaju istoj računarskoj mreži, vaš aparat ostaje povezan na tu mrežu.

Savet: Da biste proverili adresu jedinstvenog medijskog pristupa (MAC) koja identifikuje Vaš uređaj, na primer, da biste konfigurisali MAC adresu za Vaš aparat ka WLAN ruteru, unesite *#62209526# putem tastature aparata. MAC adresa je prikazana na ekranu aparata.

■ Režimi rada

Vaš aparat omogućava različite vrste komunikacija u bežičnoj LAN mreži. Dva režima rada su infrastrukturni i ad hoc.

- Infrastrukturni režim rada omogućava dve vrste komunikacija: međusobnu komunikaciju dva bežična uređaja preko bežične LAN pristupne tačke ili komunikaciju bežičnih uređaja sa ožičenim LAN uređajem preko bežične LAN pristupne tačke. Prednost infrastrukturnog režima rada je mogućnost veće kontrole mrežnih veza zato što one idu preko pristupne tačke. Bežični uređaj može pristupiti uslugama koje su na raspolaganju u standardnoj ožičenoj LAN mreži: baza podataka preduzeća, e-pošta, Internet i ostali mrežni resursi.
- U Ad hoc režimu rada možete slati podatke i primati ih sa drugih aparata uz pomoć podrške kompatibilne bežične LAN mreže, npr. za štampanje sadržaja. Ove funkcije mogu zahtevati da radi aplikacija samostalnih proizvođača. Nije neophodna bežična LAN pristupna tačka. Jednostavno izvršite neophodna konfigurisanja i počnite sa komunikacijom. Ad hoc mrežni rad se jednostavno uspostavlja, ali je komunikacija ograničena samo na uređaje koji se nalaze u dometu i podržavaju kompatibilnu bežičnu LAN tehnologiju.

■ Čarobnjak za WLAN

Čarobnjak za WLAN pomaže Vam da se povežete na bežični LAN.

Čarobnjak za WLAN prikazuje stanje Vaših bežičnih LAN veza i pretrage mreže u dopunjenom pasivnom režimu. Da biste pogledali opcije koje su Vam na raspolaganju, dodite do reda koji prikazuje status i pritisnite navigacijski taster. Zavisno od statusa, možete pokrenuti Internet pregledač pomoću bežične LAN veze, prekinuti vezu sa bežičnom LAN mrežom, potražiti bežične LAN mreže ili podesiti skeniranje mreže na "uključeno" ili "isključeno".

Ukoliko je potraga za bežičnim LAN mrežama isključena, a niste povezani ni na jednu bežičnu LAN mrežu, u dopunjenom pasivnom režimu prikazaće se **WLAN skeniranje je isklj.** Da biste uključili potragu za dostupnim bežičnim LAN mrežama, dodite do statusa i pritisnite navigacijski taster.

Da biste započeli potragu za dostupnim bežičnim LAN mrežama, dodite do statusa, pritisnite navigacijski taster i izaberite **Potraži WLAN**. Da biste isključili potragu za bežičnim LAN mrežama, dodite do statusa, pritisnite navigacijski taster i izaberite **Isključi WLAN sken..**

Kada izaberete **Pokreni pretr. Web**, čarobnjak za WLAN automatski kreira pristupnu tačku za Internet (IAP) za odabranu bežičnu LAN mrežu. IAP se takođe može koristiti i sa drugim aplikacijama koje zahtevaju bežičnu LAN vezu.

Ukoliko izaberete osiguranu bežičnu LAN mrežu, od Vas će se tražiti da unesete potrebne lozinke. Da biste se povezali na skrivenu mrežu, potrebno je da unesete pravilni identifikator seta skrivene usluge (SSID).

Čarobnjak za WLAN možete da pokrenete i odvojeno da biste prikupili više informacija o bežičnim LAN mrežama koje su u dometu. Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **WLAN Čarob..** Prikazana je lista pronađenih mreža.

Dodite do željene mreže, izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Pokreni pretr. Web** ili **Nastavi pretr. Web** — Počnite ili nastavite pregledanje weba pomoću IAP-a bežične LAN mreže.
- **Prekini WLAN vezu** — Prekinite aktivnu vezu sa bežičnom LAN mrežom.
- **Osveži** — Ažurirajte listu dostupnih bežičnih LAN mreža.
- **Detalji** — Pogledajte detalje o bežičnoj LAN mreži.
- **Definiši pristup. tačku** — Kreirajte pristupnu Internet tačku bez pokretanja web preglednika.

Uvek omogućite jednu od raspoloživih metoda kriptovanja kako biste povećali bezbednost svoje bežične LAN veze. Korišćenje kriptovanja umanjuje rizik neovlašćenog pristupa Vašim podacima.

■ Pristupne tačke bežičnom LAN-u

Da biste potražili dostupne bežične LAN mreže u dometu, izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **WLAN Čarob..** Da biste kreirali Internet pristupnu tačku na mreži, izaberite **Opcije** > **Definiši pristup. tačku**. Da biste videli podatke o mreži prikazanoj na listi, izaberite **Opcije** > **Detalji**.

Kada aplikacija od Vas zatraži da izaberete pristupnu tačku, izaberite kreiranu pristupnu tačku. Pristupnu tačku za Internet možete da kreirate i izborom **Traži WLAN mreže**, ili koristite **Men. veza** za kreiranje pristupnih tačaka za Internet. [Vidite "Menadžer veza", str. 56.](#)

■ Ručno podešavanje Internet pristupne tačke za bežični LAN

Ukoliko ne možete da koristite Čarobnjaka za WLAN, pristupne tačke za Internet za bežični LAN možete definisati i ručno.

1. Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**.
2. Izaberite **Opcije** > **Nova pristup. tačka**. Da biste koristili postojeću pristupnu tačku kao osnovu za novu, izaberite **Koristi postojeća pod..** Da biste počeli sa praznom pristupnom tačkom, izaberite **Koristi prim. podeš.**
3. Definišite sledeća podešavanja.
 - **Ime konekcije** — Unesite opisni naziv veze.
 - **Nosilac podataka** — Izaberite **Bežična LAN mreža**.
 - **Ime WLAN mreže** — Da biste uneli identifikator skupa servisa (SSID), odnosno ime koji identifikuje određenu bežičnu LAN mrežu, izaberite **Unesi ručno**. Da biste izabrali mrežu među dostupnim LAN mrežama, izaberite **Traži imena mreže**.
 - **Status mreže** — Izaberite **Skrivena** ako je mreža sa kojom se povezujete sakrivena ili **Javna** ukoliko nije.
 - **Režim WLAN mreže** — Ako izaberete **Infrastruktorna**, aparati mogu da komuniciraju međusobno kao i sa ožičenim uređajima preko bežične LAN pristupne tačke. Ako izaberete **Adhok**, omogućeno je direktno slanje i prijem podataka sa aparata na aparat i nije potrebna pristupna tačka za bežični LAN.
 - **Režim zaštite WLAN-a** — Morate izabrati isti režim bezbednosti koji koristi i bežična LAN pristupna tačka. Ako izaberete WEP (privatnost ekvivalentna privatnosti kod žičanih veza), 802.1x ili WPA2 (Wi-Fi zaštićeni pristup), moraćete da konfigurišete i odgovarajuća dodatna podešavanja.
 - **Podeš. WLAN zaštite** — Izmenite bezbednosna podešavanja za izabrani **Režim zaštite WLAN-a**.
 - **Početna strana** — Unesite Web adresu stranice koju želite da prikazete kao matičnu stranicu kada koristite ovu pristupnu tačku.

Dostupna podešavanja za uređivanje mogu se razlikovati.

■ Napredna podešavanja Internet pristupnih tačaka za data pozive

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**.

Nakon podešavanja osnovne Internet pristupne tačke za bežični LAN, izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** i definišite sledeća napredna podešavanja.

- **IPv4 podešavanja** — Unesite IP aparata i adrese imena servera za IPv4 Internet protokol.
- **IPv6 podešavanja** — Izaberite ili unesite adrese imena servera za IPv6 Internet protokol.
- **Ad hok kanal** — Ako je izabrani režim mreže ad hok, izaberite **Definiše korisnik** da biste ručno uneli broj kanala (od 1 do 11).
- **Adresa proksi ser.** — Unesite adresu proksi servera.
- **Br. porta proksi ser.** — Unesite broj porta proksi servera.

Bežična lokalna mreža (WLAN)

Dostupna podešavanja za uređivanje mogu se razlikovati. Obratite se svom provajderu servisa za detaljne informacije.

■ Podešavanja bežičnog LAN-a

[Vidite "Bežični LAN", str. 85.](#)

12. Web

Izaberite **Meni** > **Web** (mrežni servis).

Web je jedan od dva pretraživača na aparatu. Pomoću **Web**, možete pretraživati obične Web lokacije. Ove stranice koriste proširivi jezik za pravljenje hiperteksta (XHTML) ili jezik za pravljenje hiperteksta (HTML). Ako želite da pretražujete WAP stranice, koristite **Meni** > **Mediji** > **Servisi**. Oba pretraživača koriste svoje sopstvene markere. Veze u primljenim porukama se otvaraju u pretraživaču **Servisi**.

Raspoloživost servisa, cene i naknade proverite kod svog operatora mreže ili provajdera servisa. Provajderi servisa će vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

■ Pristupne tačke

Da biste pretražili Web, morate podesiti podešavanja Internet pristupnih tačaka. Ako koristite data pozive ili GPRS vezu, vaša bežična mreža mora da podržava data pozive ili GPRS, a usluga prenosa podataka mora biti aktivirana za vašu SIM karticu. Vaš aparat je možda automatski podesio podešavanja Internet pristupnih tačaka na osnovu vaše SIM kartice. U suprotnom, za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu servisa.

Savet: Podešavanja Internet pristupnih tačaka možete dobiti od provajdera servisa u obliku posebne tekstualne poruke ili sa Web stranica mrežnog operatora ili provajdera servisa.

Podešavanja Internet pristupnih tačaka možete uneti i ručno. [Vidite "Internet pristupne tačke", str. 54.](#)

■ Pretraživanje Web

Da biste pretražili Web, izaberite marker i pritisnite navigacijski taster. Takođe možete uneti Web adresu i pritisnuti navigacijski taster. Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Savet: Kada počnete da unosite adresu, prikazuju se adrese stranica koje ste ranije posetili, a čiji se naziv podudara sa imenom koje kucate. Da biste otvorili stranicu, dodite do nje i pritisnite navigacijski taster.

Za otvaranje Web veze, dodite do nje i pritisnite navigacijski taster. Na Web stranici, novi linkovi su podvučeni plavom, a već posećeni linkovi ljubičastom bojom. Slike koje služe kao linkovi su uokvirene plavom bojom.

Adrese stranica koje posećujete sačuvane su u folderu **Auto. markeri**.

Prečice na tastaturi:

- Pritisnite **1** za otvaranje **Markeri**.
- pritisnite **2** da biste pronašli.
- Pritisnite **3** za vraćanje na prethodnu stranicu.
- Pritisnite **5** za prebacivanje iz jednog otvorenog prozora pretraživača u drugi.
- Pritisnite **8** da biste otvorili pregled stranice.
- Pritisnite **9** za prelazak na drugu Web stranicu.

■ Markeri

U Vašem uređaju mogu biti već instalirane neke bookmark oznake ili linkovi za pristup sajtovima trećih strana koje nisu povezane sa firmom Nokia. Nokia ne garantuje niti preuzima ikakvu odgovornost za te sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

Za pregled markirane Web stranice, dodite do markera i pritisnite navigacijski taster.

Za pretraživanje drugih Web stranica, izaberite **Opcije** > **Opcije pretraživ.** > **Idi na Web adresu**, unesite adresu stranice i izaberite **Idi na**.

Da biste izbrisali marker, dodite do njega i pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Za dodavanje markera, izaberite **Meni** > **Web** > **Opcije** > **Menadžer markera** > **Dodaj marker**. Dodite do **Ime** za unošenje opisnog imena markera, **Adresa** za unošenje adrese Web stranice, **Pristupna tačka** za promenu pristupne tačke za povezivanje na Web stranicu i **Korisničko ime** ili **Lozinka** za unošenje korisničkog imena i lozinke, ukoliko to zahteva provajder servisa. Da biste sačuvali marker, izaberite **Nazad**.

■ Preuzimanje stavki

Možete preuzimati različite stavke kao što su tonovi zvona, slike, logotipi operatora, teme i video snimci. Za otvaranje stavke, dodite do nje i pritisnite navigacijski taster. Ove stavke možete dobiti besplatno ili ih kupiti. Preuzete stavke se obrađuju u odgovarajućim aplikacijama aparata.

Kad počnete sa preuzimanjem, prikazuje se lista tekućih, privremeno zaustavljenih i dovršenih preuzimanja iz sesije pretraživanja koja je u toku. Da biste videli listu, takođe možete izabrati [Opcije](#) > [Alatke](#) > [Preuzimanja](#). Dođite do stavke u listi i izaberite [Opcije](#) da biste privremeno zaustavili, ponovo pokrenuli ili otkazali tekuća preuzimanja; ili da biste otvorili, sačuvali ili izbrisali dovršena preuzimanja.

Da biste kupili stavke:

1. Da biste preuzeli stavku, dođite do veze i pritisnite navigacijski taster.
2. Izaberite odgovarajuću opciju za kupovinu stavke.
3. Pažljivo pročitajte sve informacije. Da biste nastavili preuzimanje, izaberite [Prihvati](#). Da biste otkazali preuzimanje, izaberite [Obustavi](#).

■ Prekid veze

Da biste prekinuli vezu i pregledali stranicu pretraživača van mreže, izaberite [Opcije](#) > [Napredne opcije](#) > [Raskini vezu](#); ili da biste prekinuli vezu i zatvorili pretraživač, izaberite [Opcije](#) > [Izađi](#).

Brisanje keš memorije

Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos lozinke, ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Podaci ili servisi kojima ste pristupali su upisani u keš memoriju.

Za brisanje keš memorije izaberite [Opcije](#) > [Napredne opcije](#) > [Obriši keš](#).

■ Najnoviji članci sa novostima i mrežni dnevnik

Izaberite [Meni](#) > [Web](#) > [Web izvodi](#).

Članci sa novostima su xml datoteke na raznim Web stranicama koje obično sadrže naslove i članke vezane za najnovije vesti ili druge teme. Na Web stranicama se možete pretplatiti na interesantne članke sa novostima. Izaberite [Opcije](#) > [Pretplata](#).

Savet: Mrežni dnevnik (blog) je skraćenica od Weblog, a to je Web dnevnik koji se neprestano ažurira. Važan faktor mrežnog dnevnika je često sâm autor.

Za preuzimanje članka sa novostima ili mrežnog dnevnika, dođite do njega i pritisnite navigacijski taster.

Za dodavanje članka sa novostima ili mrežnog dnevnika, izaberite [Opcije](#) > [Organizuj izvod](#) > [Novi izvod](#) i unesite informacije.

Da biste izmenili članak sa novostima ili mrežni dnevnik, dođite do članka, izaberite [Opcije](#) > [Organizuj izvod](#) > [Izmeni](#) i izmenite informacije.

■ Web podešavanja

Izaberite [Meni](#) > [Web](#) > [Opcije](#) > [Podešavanja](#).

Definišite sledeća podešavanja:

- **Pristupna tačka** — Dođite do pristupne tačke za povezivanje na Web stranice i pritisnite navigacijski taster.
- **Prikaži slike i objekte** — Za brže učitavanje stranica kada pri pretraživanju ne učitavate slike, izaberite [Ne](#).
- **Prim. kodni raspored** — Izaberite ispravan kodni raspored za svoj jezik.
- **Automatski markeri** — Izaberite [Uključeno](#) da biste automatski sačuvali adrese Web stranica koje posetite u folderu [Auto markeri](#). Da biste sakrili folder, izaberite [Sakrij folder](#).
- **Veličina ekrana** — Za korišćenje celog ekrana pri pregledu Web stranica, izaberite [Pun ekran](#). Možete da pritisnete levi selekциони taster da biste otvorili [Opcije](#) i koristili dostupne opcije pri pretraživanju u režimu punog ekrana.
- **Početna strana** — Izaberite stranicu za koju želite da se pojavi kao Vaša početna stranica. Izaberite [Primarna](#) da biste koristili početnu stranicu pristupne tačke, [Definiše korisnik](#) da biste uneli adresu početne stranice, ili [Koristi trenutnu str.](#) da biste koristili trenutno otvorenu Web stranicu.
- **Mini mapa** — Izaberite da li želite da vidite pregled stranice u vidu minijature na vrhu stranice koju prikazujete.
- **Lista istorije** — Izaberite da li želite da vidite minijature stranica koje ste posetili kada se vratite u istoriju pretraživanja.
- **Kolačići** — Izaberite opciju omogućavanja ili odbijanja slanja i primanja kolačića. Kolačići su informacije o vašim posetama raznim Web stranicama koje prikuplja mrežni server. Oni su neophodni za kupovinu na Webu (npr. za zadržavanje stavki koje kupujete dok ne pređete na stranicu za plaćanje). Međutim, te informacije mogu biti zloupotrebene (npr. možete primati neželjene reklame na aparat).
- **Java/ECMA skript** — Pojedine Web stranice mogu da sadrže komande za programe koje utiču na pojavljivanje stranice ili na međusobno delovanje stranica i pretraživača. Za onemogućavanje korišćenja takvih skripti, izaberite [Onemogućeno](#) (npr. ako imate problema sa preuzimanjem).
- **Sigurnosna upozor.** — Izaberite [Prikaži](#) ili [Sakrij](#) da biste prikazali ili sakrili bezbednosna upozorenja koja možete da dobijete tokom pretraživanja.

W e b

- **Blokiraj iskačuve** — Izaberite da li želite da omogućite iskačuve prozore. Neki iskačući prozori mogu da budu neophodni, (npr. manji prozori u koje upisujete e-poruke u sistemima razmene pošte zasnovanim na Webu), ali i oni mogu da sadrže neželjene reklame.

■ Servisi

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Servisi** (mrežni servis).

Servisi je jedan od dva pretraživača na aparatu. Sa **Servisi** možete pretraživati WAP stranice koje su specijalno namenjene za mobilne aparate. Na primer, operatori mogu nuditi WAP stranice za mobilne aparate. Da biste pretraživati normalne Web stranice, koristite drugi pretraživač u **Meni** > **Web**.

Raspoloživost servisa, cene i naknade proverite kod svog operatora mreže ili provajdera servisa. Provajderi servisa će vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

Savet: Da biste započeli vezu, u pasivnom režimu pritisnite i izadržite taster **0**.

13. Kancelarija aplikacije

Kancelarija folder sadrži alate koje Vam olakšavaju organizaciju i upravljanje detaljima o različitim događajima u Vašem ličnom i poslovnom životu.

Neke od kancelarijskih aplikacija u folderu **Kancelarija** nisu dostupne na svim jezicima.

Otvaranje velike datoteke nije moguće ili će potrajati neko vreme.

■ Menadžer datoteka

Pomoću **Men. dat.** možete da organizujete sadržaje i karakteristike datoteka i foldera. Možete da otvarate, kreirate, premeštate, kopirate, tražite i menjate ime datotekama i folderima. Zbog zaštite autorskih prava možda nećete moći da pošaljete neke datoteke.

Upravljanje datotekama

Da biste otvorili datoteku, dođite do nje i pritisnite navigacijski taster.

Savet: Da biste izabrali više datoteka, dođite do svake od njih i istovremeno pritisnite taster „Shift“ i navigacijski taster da biste je označili. Nakon što označite sve željene datoteke, izaberite **Opcije** i željenu komandu.

Da biste poslali datoteku, dođite do nje i izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Da biste obrisali datoteku, dođite do nje i izaberite **Opcije** > **Obriši**.

Da biste organizovali datoteke ili foldere, dođite do datoteke ili foldera i izaberite **Opcije** > **Premesti u folder**. Podrazumevani folderi, kao što su audio snimci u galeriji, ne mogu se premestiti niti izbrisati.

Savet: Da biste kopirali datoteku ili folder u neki drugi folder, izaberite **Opcije** > **Kopiraj u folder**. Da biste kreirali novi folder i organizovali datoteke, izaberite **Opcije** > **Novi folder**.

Da biste preimenovali datoteku ili folder, dođite do željene datoteke ili foldera, a zatim izaberite **Opcije** > **Preimenuj**. Unesite novo ime i izaberite **OK**.

Da biste primili datoteku putem infracrvene veze, izaberite **Opcije** > **Primi preko IC**.

Da biste videli informacije o datotekama, dođite do željene datoteke i izaberite **Opcije** > **Vidi detalje**.

Da biste proverili zauzetost memorije u memoriji telefona ili na memorijskoj kartici, izaberite **Opcije** > **Detalji o memoriji**.

Traženje datoteka

1. Da biste tražili datoteke, izaberite **Opcije** > **Nadi**.
2. Izaberite memoriju koju želite da pretražite.
3. Unesite tekst za pretragu i pritisnite navigacijski taster. Prikazane su datoteke i folderi čija imena sadrže tekst za pretragu.
4. Izaberite **Opcije** > **Nadi** da biste započeli novu pretragu.

■ Quickoffice

Da biste koristili aplikacije **Quickoffice**, izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Quickoffice**. Otvara se lista datoteka u formatima datoteka .doc, .xls, .ppt i .txt memorisanih na Vašem aparatu ili na memorijskoj kartici.

Da biste otvorili datoteku u njenoj aplikaciji, pritisnite navigacijski taster.

Da biste uredili datoteku, otvorite je i pritisnite navigacijski taster.

Da biste razvrstali datoteke, izaberite **Opcije** > **Razvrstaj po**.

Da biste otvorili **Quickword**, **Quicksheet** ili **Quickpoint**, dođite do željene kartice pomoću navigacijskog tastera.

Nisu podržani svi formati datoteka i funkcije.

Za više informacija pogledajte pomoć za aparat.

Quickword

Pomoću **Quickword** možete pregledati i uređivati Microsoft Word dokumente na ekranu Vašeg aparata. **Quickword** podržava boju teksta, masna slova i podvlačenje.

Quickword podržava pregledanje i uređivanje dokumenata memorisanih u .doc formatu u Microsoft Word 97, 2000 i XP. Nisu podržane sve varijante funkcija pomenutih formata datoteka.

Za kretanje po dokumentu koristite navigacijski taster.

Da biste potražili neki tekst u dokumentu, izaberite **Opcije** > **Opcije pretrage**.

Takođe možete i da izaberete **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Idi na** — Pomeranje na početak, kraj ili izabrano mesto u dokumentu.
- **Zum** — Približavanje ili udaljavanje zumom.
- **Počni autom. listanje** — Započnite automatsko kretanje kroz dokument. Da biste prekinuli kretanje, izaberite **Opcije** > **Prekini autom. listanje**.

Za uređivanje dokumenta pritisnite navigacijski taster. Izaberite **Izmeni** i neku od raspoloživih opcija. Možete, na primer, da pomerite tekst uz neku od margina, promenite vrstu i boju slova, dodate znakove za nabranje i uvlačenja teksta.

Quicksheet

Pomoću **Quicksheet**, možete čitati i uređivati Microsoft Excel dokumente na ekranu Vašeg aparata.

Quicksheet podržava pregledanje i uređivanje tabelarnih datoteka memorisanih u .xls formatu u Microsoft Excel 97, 2000 i XP. Nisu podržane sve varijante funkcija pomenutih formata datoteka.

Za kretanje po tabelarnoj listi koristite navigacijski taster.

Da biste prešli sa jedne na drugu tabelarnu listu i obratno, izaberite **Opcije** > **Radni list**.

Da biste potražili tekst, vrednost ili formulu u tabelarnoj listi, izaberite **Opcije** > **Opcije pretrage**.

Da biste promenili izgled tabelarne liste, izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Panorama** — Krećite se po trenutno otvorenim tabelarnim listama u blokovima. Blok sadrži kolone i redove prikazane jednim prikazom na ekranu. Da biste prikazali kolone i redove, dođite do bloka i izaberite **OK**.
- **Promeni dimenzije** — Prilagodite veličinu kolona i redova.
- **Zum** — Približavanje ili udaljavanje zumom
- **Zamrzni okna** — Održavajte izabrane red, kolonu ili oba vidljivima dok se krećete po tabelarnoj listi.

Da biste uredili tabelarnu listu, pritisnite navigacijski taster. Izaberite **Izmeni** i neku od raspoloživih opcija. Možete, na primer, formatirati tekst i ćelije, umetnuti matematičke operande i funkcije tabelarnih lista i promeniti boju pozadine.

Quickpoint

Pomoću **Quickpoint**, možete pregledati i uređivati Microsoft PowerPoint prezentacije na ekranu Vašeg aparata.

Quickpoint podržava pregledanje i uređivanje prezentacija kreiranih u .ppt formatu u Microsoft PowerPoint 2000 i XP. Nisu podržane sve varijante funkcija pomenutih formata datoteka.

Da biste se kretali kroz prikaze u vidu slajdova, prikaza i beleški, dođite do željene kartice pomoću navigacijskog tastera.

Da biste prešli na sledeći ili prethodni slajd prezentacije, pomerite prikaz nagore ili nadole pomoću navigacijskog tastera.

Da biste pogledali prezentaciju na celom ekranu, izaberite **Opcije** > **Puni ekran**.

Da biste pogledali stavke prezentacije u pregledu prikaza, izaberite **Opcije** > **Proširi**.

Da biste uredili prezentaciju, pritisnite navigacijski taster. Izaberite **Izadi** i neku od raspoloživih opcija. Možete, na primer, da pomerite tekst uz neku od margina, promenite vrstu i boju slova, dodate znakove za nabranje i uvlačenja teksta.

■ Štampanje

Možete odštampati poruku ili datoteku sa aparata, pregledati izgled pre štampanja, definisati opcije izgleda stranice, izabrati štampač ili odštampati u datoteku. Možda nećete moći štampati sve poruke, npr. multimedijске ili druge specijalne vrste poruka.

Da biste konfigurisali štampač za Vaš aparat, izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Štampači** > **Opcije** > **Dodaj**. Da biste postavili štampač za podrazumevani štampač, izaberite **Opcije** > **Postavi za primarni**.

Pre štampanja proverite da li je aparat ispravno spojen sa računarom.

Da biste odštampali poruku ili datoteku, izaberite **Opcije** > **Odštapaj**.

Da biste štampali u datoteku, izaberite **Opcije** > **Opcije štampanja** > **Odštapaj u datoteku** i odredite lokaciju datoteke.

Da biste izmenili opcije štampanja, izaberite **Opcije** > **Opcije štampanja**. Možete izabrati štampač koji želite da koristite, broj primeraka i opseg strana koje želite da štampate.

Da biste promenili izgled stranice pre štampanja, izaberite **Opcije** > **Opcije štampanja** > **Podešavanje stranice**. Možete promeniti veličinu papira, usmerenje, definisati margine i umetnuti zaglavlje ili podnožje. Maksimalna dužina zaglavlja i podnožja može biti 128 znakova.

Da biste pregledali datoteku ili poruku pre nego što je štampate, izaberite **Opcije** > **Opcije štampanja** > **Prikaži**.

■ Beleške

Izaberite [Meni](#) > [Kancelarija](#) > [Beleške](#).

Možete da kreirate i šaljete beleške drugim kompatibilnim aparatima i da sačuvate obične tekstualne datoteke (u .txt formatu) koje primite u [Beleške](#).

Da biste napisali belešku, izaberite [Opcije](#) > [Nova beleška](#), upišite tekst i pritisnite [Urađeno](#).

U glavnom prikazu [Beleške](#) dostupne su sledeće opcije:

- [Otvori](#) — Otvorite izabranu belešku.
- [Pošalji](#) — Da biste poslali izabranu belešku, izaberite jedan od ponuđenih načina slanja.
- [Nova beleška](#) — Kreiranje nove beleške.
- [Obriši](#) — Izbrišite izabranu belešku.
- [Markiraj/Demarkiraj](#) — Izaberite jednu ili više beleški i primenite isto pravilo na njih.
- [Sinhronizacija](#) — Izaberite [Počni](#) da biste pokrenuli sinhroniziranje ili [Podešavanja](#) da biste definisali podešavanja sinhroniziranja beleške.

Dok pregledavate belešku, izaberite [Opcije](#) > [Nađi](#) da biste u njoj potražili telefonski broj, Internet telefonsku adresu, e-adresu ili Web adresu.

■ Kalkulator

Napomena: Preciznost ovog kalkulatora je ograničena i on je namenjen samo za jednostavne proračune.

Izaberite [Meni](#) > [Kancelarija](#) > [Kalkulator](#).

Da nešto izračunate, unesite prvi član računске operacije. Dodajte do funkcije, kao što je sabiranje ili oduzimanje, i izaberite je sa liste funkcija. Unesite drugi član računске operacije i izaberite [=](#). Decimalnu tačku unosite putem tastature.

Kalkulator izvršava računске operacije redosledom kojim su unete. Rezultat izračunavanja ostaje u polju editora i može da se koristi kao prvi broj nove računске operacije.

Za čuvanje rezultata računске operacije, izaberite [Opcije](#) > [Memorija](#) > [Sačuvaj](#). Sačuvani rezultat zamenjuje prethodno sačuvani broj u memoriji.

Da biste rezultate računске operacije preuzeli iz memorije i koristili ih u računskoj operaciji, izaberite [Opcije](#) > [Memorija](#) > [Preuzmi](#).

Da biste prikazali poslednji sačuvani rezultat, izaberite [Opcije](#) > [Poslednji rezultat](#).

Napuštanje aplikacije kalkulator ili isključivanje aparata ne briše memoriju. Sledeći put kada otvorite aplikaciju kalkulator, iz memorije možete da preuzmete poslednji sačuvani rezultat.

■ Konvertor

Izaberite [Meni](#) > [Kancelarija](#) > [Konvertor](#).

Konvertor ima ograničenu preciznost i stoga može doći do grešaka u zaokruživanju.

Konvertovanje mera

1. Dodajte do polja [Vrsta](#) i izaberite [Opcije](#) > [Vrsta konverzije](#) da biste otvorili listu mera. Dodajte do mere koju želite da koristite i izaberite [OK](#).
2. Dodajte do prvog polja [Jedinica](#) i izaberite [Opcije](#) > [Promeni valutu](#). Izaberite jedinicu koju želite da konvertujete i izaberite [OK](#). Dodajte do sledećeg polja [Jedinica](#) i izaberite jedinicu u koju želite da konvertujete.
3. Dodajte do prvog polja [Količina](#) i unesite vrednost koju želite da konvertujete. Drugo polje [Količina](#) se automatski menja da prikaže konvertovanu vrednost.

Postavite osnovnu valutu i kurs valute

Napomena: Kada promenite osnovnu valutu, morate da unesete nove kurseve valuta pošto se svi prethodno uneti poništavaju.

Da biste mogli da izvršite konverziju valute, morate izabrati osnovnu valutu i dodati kurseve valuta. Kurs osnovne valute je uvek 1. Osnovna valuta određuje kurs ostalih valuta.

1. Da biste odredili kurs valute za jedinicu valute, dodajte do polja [Vrsta](#) i izaberite [Opcije](#) > [Kursevi valuta](#).
2. Otvoriće se lista valuta, a trenutnu osnovnu valutu ćete videti na vrhu. Dodajte to vrste valute i unesite kurs valute koji želite da postavite po pojedinačnoj jedinici valute.
3. Da biste promenili osnovnu valutu, dodajte do date valute i izaberite [Opcije](#) > [Post. za osnovnu v..](#)
4. Izaberite [Urađeno](#) > [Da](#) da biste sačuvali podešavanja.

Kada podesite sve potrebne kurseve valuta, možete vršiti konverziju valuta.

■ Prenos sadržaja ekrana

Ekran svog aparata možete da prikazete široj publici preko kompatibilnog digitalnog projektoru ili drugog kompatibilnog sistema za projekciju. Sadržaj ekrana se prebacuje u digitalni projektor npr. korišćenjem Bluetooth veze.

Izaberite [Meni](#) > [Kancelarija](#) > [Izvoz ekrana](#).

Da biste mogli da prikazujete sadržaj ekrana na kompatibilnom projektoru, neophodno je da instalirate odgovarajuće upravljačke programe za projektor. Za dodatne informacije obratite se proizvođaču projektoru ili njegovom zastupniku.

Ovu funkciju ne podržavaju sve aplikacije. Spoljni prikazivač može da se pokrene na dva načina: iz foldera [Kancelarija](#) ili aplikacije koja ga podržava.

Prikazivanje sadržaja ekrana

Za prikazivanje sadržaja ekrana preko digitalnog projektoru, otvorite aplikaciju za prenos sadržaja ekrana i izaberite [Opcije](#) > [Izaberi uređaj](#). Na listi dostupnih uređaja dodite do uređaja koji želite da koristite i izaberite [OK](#). Izaberite [Opcije](#) > [Omogući](#) da biste prikazali sadržaj ekrana.

Da biste sakrili sadržaj ekrana, izaberite [Opcije](#) > [Sakrij](#). Aplikacija za prenos sadržaja ekrana je pomerena u pozadinu.

Za prekid prikazivanja sadržaja ekrana izaberite [Opcije](#) > [Onemogući](#).

14. Upravljanje podacima i softverom

■ Menadžer aplikacija

Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

Izaberite [Meni](#) > [Instalacije](#) > [Men. aplik.](#)

Kada otvorite menadžer aplikacija, možete videti sve instalirane softverske pakete, njihov naziv, broj verzije, tip i veličinu. Možete pregledati detalje instaliranih aplikacija, uklonite ih sa aparata i odredite podešavanja instalacije.

Instalacija aplikacija i softvera

Na aparat možete instalirati dve vrste aplikacija i softvera:

- Aplikacije i softver posebno namenjene za Vaš aparat ili kompatibilne sa operativnim sistemom Symbian. Ove datoteke za instalaciju softvera imaju oznaku tipa datoteke .sis.
- J2ME™ aplikacije kompatibilne sa operativnim sistemom Symbian. Datoteke za instalaciju Java aplikacija imaju oznake tipa datoteke .jad ili .jar.

Instalacione datoteke se mogu preneti na vaš aparat sa kompatibilnog računara, preuzeti tokom pretraživanja ili poslati u multimedijalnoj poruci, kao prilog e-poruke ili putem Bluetooth veze. Ako koristite Nokia PC Suite paket za prenos datoteke na aparat, sačuvajte datoteku u folderu `C:\nokia\installs`.

Tokom instalacije, aparat proverava ispravnost paketa koji će biti instaliran. Aparat prikazuje informacije o izvršenim proverama, a vi imate mogućnost da nastavite sa instalacijom ili da odustanete.

Ako instalirate aplikacije koje zahtevaju mrežnu vezu, imajte na umu da će energetska utrošak vašeg uređaja biti veći kada koristite te aplikacije.

Pregled i uklanjanje softvera

Možete videti detalje o instaliranim aplikacijama ili ih ukloniti iz vašeg aparata.

Da biste videli detalje o instaliranom softverskom paketu, izaberite aplikaciju i [Opcije](#) > [Vidi detalje](#).

Da biste uklonili softver, otvorite menadžer aplikacija i izaberite [Opcije](#) > [Ukloni](#).

Ako uklonite softver, možete ponovno ga ponovo instalirati samo ako koristite originalni softverski paket ili ako vršite vraćanje sistema pomoću rezervne kopije koja sadrži uklonjeni softverski paket. Ako uklonite softverski paket, možda više nećete moći da otvarate datoteke kreirane pomoću tog softvera. Ako se neki drugi softverski paket oslanja na softverski paket koji ste uklonili, taj drugi softverski paket može prestati da radi. Za detalje pogledajte dokumentaciju o instaliranom softverskom paketu.

Pregled dnevnika instalacije

Za pregled dnevnika instalacije, izaberite [Opcije](#) > [Vidi protokol](#). Na listi je dat naziv instaliranog ili uklonjenog softvera, kao i datum instalacije ili uklanjanja. Ako nakon instalacije nekog softverskog paketa budete imali problema sa aparatom, možete upotrebiti ovu listu da biste otkrili koji softverski paket bi mogao da bude uzrok tog problema. Informacije na ovoj listi mogu da pomognu i oko utvrđivanja problema izazvanih međusobnom nekompatibilnošću softverskih paketa.

Podešavanja

Da biste izmenili podešavanja instalacije, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) i nešto od sledećeg:

- [Instalacija softvera](#) — Izaberite da instalirate samo potpisane aplikacije ili sve aplikacije.
- [Onlajn provera sert.](#) — Da biste proverili valjanost sertifikata nakon instaliranja aplikacije, izaberite [Uključeno](#).
- [Primarna Web adresa](#) — Valjanost sertifikata proverava se na podrazumevanoj adresi ako sertifikat ne sadržava svoju sopstvenu Web adresu.

Određivanje bezbednosnih podešavanja Java aplikacija

Za određivanje bezbednosnih podešavanja Java aplikacije, izaberite [Opcije](#) > [Podešav. paketa](#).

Možete definisati funkcije kojima Java aplikacija može da pristupi. Vrednost koju možete da postavite za svaku funkcionalnost zavisi od domena zaštite softverskog paketa.

- [Pristup mreži](#) — Kreiranje data veze ka mreži.
- [Poruke](#) — Slanje poruka.
- [Autostart aplikacija](#) — Automatsko otvaranje aplikacija.
- [Povezivanje](#) — Aktiviranje lokalne data veze, kao što je Bluetooth veza.
- [Multimedija](#) — Snimanje fotografija ili video i zvučnih zapisa.

- **Učitaj korisničke p.** — Čitanje stavki kalendara, kontakata ili drugih ličnih podataka
- **Izmeni koris. podatke** — Dodavanje ličnih podataka, npr. stavki u adresar.

Možete odrediti način na koji ćete biti upitani za potvrdu pristupa Java aplikacije funkcijama uređaja. Izaberite jednu od sledećih vrednosti:

- **Uvek pitaj** — Zahtevajte da Java aplikacija zatraži vašu potvrdu za svako korišćenje ove funkcionalnosti.
- **Pitaj prvi put** — Zahtevajte da Java aplikacija zatraži početnu potvrdu za korišćenje ove funkcionalnosti.
- **Uvek dopušten** — Omogućite da Java aplikacija koristi ovu funkcionalnost bez vaše potvrde.
- **Nije dopušten** — Sprečite Java aplikaciju da koristi ovu funkcionalnost.

Bezbednosna podešavanja pomažu u zaštiti vašeg aparata od štetnih Java aplikacija koje mogu da koriste funkcije aparata bez vaše dozvole. Izaberite samo **Uvek dopušten** ako poznajete dobavljača i ako ste sigurni u pouzdanost aplikacije.

■ Mrežni servis konfiguracije na daljinu

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Men. uređ.**

Možete se povezati sa serverom i primati konfiguraciona podešavanja za vaš aparat. Od operatora komunikacione mreže, provajdera servisa i odseka za upravljanje informacijama u vašoj firmi možete primiti profile servera i razna druga konfiguraciona podešavanja. Konfiguraciona podešavanja mogu sadržavati podešavanja veze i druga podešavanja koja koriste aplikacije u vašem aparatu. Raspoloživost opcija može varirati.

Vežu za konfiguraciju na daljinu najčešće uspostavlja server kada je potrebno ažurirati podešavanja aparata.

Podešavanja konfiguracije na daljinu

U glavnom prikazu **Men. uređ.** izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Počni konfiguraciju** — Da biste se povezali sa serverom i primali konfiguraciona podešavanja za Vaš aparat.
- **Novi profil servera** — Da biste kreirali novi profil servera.
- **Izmeni profil** — Da biste promenili podešavanja profila.
- **Obriši** — Da biste uklonili izabrani profil.
- **Omogući konfig.** — Da biste izabrali primanje konfiguracionih podešavanja sa servera za koje imate profil servera i da bi konfiguracija bila omogućena.
- **Onemogući konfig.** — Da biste prekinuli primanje konfiguracionih podešavanja sa svih servera za koje imate profil servera.
- **Vidi dnevnik** — Da biste pogledali dnevnik o konfiguraciji odabranog profila.

Kreiranje profila konfiguracije

Da biste kreirali novi profil servera konfiguracije, izaberite **Opcije** > **Novi profil servera** i izaberite neku od sledećih podešavanja. Za ispravne vrednosti obratite se svom provajderu servisa.

- **Ime servera** — Unesite ime servera konfiguracije.
- **Identifikator servera** — Unesite jedinstveni ID koji identifikuje server konfiguracije.
- **Lozinka servera** — Unesite lozinku koja identifikuje Vaš aparat na serveru.
- **Sesija** — Izaberite primarnu vrstu veze.
- **Pristupna tačka** — Da biste izabrali pristupnu tačku koja će se koristiti za vezu ili da biste kreirali novu pristupnu tačku. Možete zadati i da se kod svakog pokretanja veze traži izbor pristupne tačke.
- **Adresa domaćina** — Unesite Web adresu servera konfiguracije.
- **Port** — Unesite broj porta servera konfiguracije.
- **Korisničko ime** — Unesite vaše korisničko ime za server konfiguracije.
- **Lozinka** — Unesite lozinku za server konfiguracije.
- **Dopusti konfiguraciju** — Izaberite **Da** da biste dopustili da server pokreće konfiguraciju.
- **Aut. prihvati sve zah.** — Izaberite **Da** ukoliko ne želite da server traži dopuštenje pre pokretanja konfiguracije.
- **Mrežna autentifikacija** — Da biste proverili autentičnost aparata na mreži pre sinhronizacije, izaberite **Da**. Ukucajte Vaš **Mrežno koris. ime** i **Mrežna lozinka**.

■ Sinhronizacija podataka

Meni > **Poveziv.** > **Sinhroniz.**

Pomoću **Sinhroniz.** možete da sinhronizujete (mrežni servis) kontakte, kalendar i beleške sa odgovarajućim aplikacijama na kompatibilnom računaru ili udaljenom Internet serveru. Podešavanja sinhronizacije sačuvana su u profilu sinhronizacije. Aplikacija koristi tehnologiju SyncML za udaljenu sinhronizaciju. Informacije o kompatibilnosti sa SyncML-om možete da doznate od provajdera aplikacija sa kojima želite da sinhronizujete uređaj.

Raspoložive aplikacije sa kojima možete da se sinhronizujete mogu varirati. Obratite se svom provajderu servisa za detaljne informacije.

Savet: Podešavanja sinhronizacije možete da primite i kao poruku od provajdera servisa.

Kreiranje profila sinhronizacije

Da biste kreirali profil, izaberite **Opcije** > **Novi profil sinhroniz.**, a zatim neku od sledećih opcija:

- **Ime profila sinh.** — Unesite ime profila.
- **Aplikacije** — Izaberite aplikacije koje želite da sinhronizujete sa profilom.
- **Podešavanja veze** — Definišite potrebna podešavanja veze. Obratite se svom provajderu servisa za informacije.

Da biste izmenili postojeći profil, izaberite **Opcije** > **Izmeni profil sinh.**

Profili sinhronizacije

U glavnom prikazu **Sinhroniz.** izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Sinhronizuj** — Da biste sinhronizovali podatke u izabranom profilu sa udaljenom bazom podataka.
- **Novi profil sinhroniz.** — Da biste kreirali profil sinhronizacije. Možete da kreirate više profila sinhronizacije za svaku aplikaciju i da promenite nosača podataka ili udaljenu bazu podataka sa kojom želite da sinhronizujete uređaj.
- **Vidi dnevnik** — Da biste pregledali, ažurirali i obrisali stavke iz poslednje sinhronizacije sa profilom.
- **Obriši** — Da biste uklonili izabrani profil.

Podešavanja veze za sinhronizaciju

Da biste kreirali podešavanja veze novog profila, izaberite **Opcije** > **Novi profil sinhroniz.** > **Podešavanja veze** a zatim neku od sledećih opcija:

- **Verzija servera** — Izaberite verziju SyncML-a koju možete da koristite sa serverom.
- **ID servera** — Unesite identifikacionu oznaku servera. Ovo podešavanje raspoloživo je samo ako je SyncML verzije 1.2.
- **Nosilac podataka** — Izaberite nosač podataka sa kojim ćete se povezati na udaljenu bazu podataka kod sinhronizacije.
- **Pristupna tačka** — Da biste izabrali pristupnu tačku koja će se koristiti za vezu za sinhronizaciju ili da biste kreirali novu pristupnu tačku. Možete zadati i da se kod svakog pokretanja sinhronizacije traži izbor pristupne tačke.
- **Adresa domaćina** — Unesite Web adresu servera na kojem se nalazi baza podataka sa kojom želite da sinhronizujete uređaj.
- **Port** — Unesite broj porta servera udaljene baze podataka.
- **Korisničko ime** — Unesite vaše korisničko ime koje identifikuje Vaš aparat na serveru.
- **Lozinka** — Unesite Vašu lozinku koja identifikuje Vaš aparat na serveru.
- **Dopusti sinh. zahtev** — Da biste dopustili da sinhronizacija počne na udaljenom serveru sa bazom podataka, izaberite **Da**.
- **Prihvataj sve s. zaht.** — Da bi Vam uređaj tražio potvrdu pre prihvatanja sinhronizacije sa servera, izaberite **Ne**.
- **Mrežna autentikacija** — Da biste proverili autentičnost aparata na mreži pre sinhronizacije, izaberite **Da**. Unesite Vaše mrežno korisničko ime i lozinku.

Definisanje podešavanja sinhronizacije za Kontakti

Da biste definisali podešavanja sinhronizacije za aplikaciju **Kontakti** dođite do željenog profila i izaberite **Opcije** > **Izmeni profil sinh.** > **Aplikacije** > **Kontakti** a zatim izaberite neku od sledećih opcija:

- **Uključi u sinhronizaciju** — Izaberite ukoliko želite u ovom profilu sinhronizacije da sinhronizujete direktorij sa kontaktima.
- **Udaljena baza pod.** — Unesite put do baze podataka sa kojom želite da sinhronizujete vaš direktorij sa kontaktima.
- **Lokalna baza podataka** — Ukoliko imate više direktorija sa kontaktima na uređaju, izaberite onaj koji želite da sinhronizujete sa ovim profilom sinhronizacije.
- **Tip sinhronizacije** — Izaberite pravac sinhronizacije. Dođite do **Normalni** da biste sinhronizovali podatke na uređaju sa udaljenom bazom podataka i obrnuto, **Sinhron. samo telefona** da biste sinhronizovali podatke na udaljenoj bazi podataka sa uređajem ili **Sinhron. samo servera** da biste sinhronizovali podatke na uređaju sa udaljenom bazom podataka.

Definisanje podešavanja sinhronizacije za Kalendar

Da biste definisali podešavanja sinhronizacije za aplikaciju **Kalendar**, dođite do željenog profila i izaberite **Opcije** > **Izmeni profil sinh.** > **Aplikacije** > **Kalendar**, a zatim izaberite neku od sledećih opcija:

- **Uključi u sinhronizaciju** — Izaberite ukoliko želite u ovom profilu sinhronizacije da sinhronizujete kalendar.
- **Udaljena baza pod.** — Unesite put do baze podataka sa kojom želite da sinhronizujete vaš kalendar.
- **Lokalna baza podataka** — Ukoliko imate više kalendara na uređaju, izaberite onaj koji želite da sinhronizujete sa ovim profilom sinhronizacije.
- **Tip sinhronizacije** — Izaberite pravac sinhronizacije. Dođite do **Normalni** da biste sinhronizovali podatke na uređaju sa udaljenom bazom podataka i obrnuto, **Sinhron. samo telefona** da biste sinhronizovali podatke na udaljenoj bazi podataka sa uređajem ili **Sinhron. samo servera** da biste sinhronizovali podatke na uređaju sa udaljenom bazom podataka.

Definisanje podešavanja sinhronizacije za Beleške

Da biste definisali podešavanja sinhronizacije za aplikaciju **Beleške**, dođite do željenog profila i izaberite **Opcije** > **Izmeni profil sinh.** > **Aplikacije** > **Beleške**, a zatim izaberite neku od sledećih opcija:

- **Uključi u sinhronizaciju** — Izaberite ukoliko želite u ovom profilu sinhronizacije da sinhronizujete beleške.
- **Udaljena baza pod.** — Unesite put do baze podataka sa kojom želite da sinhronizujete vaše beleške.
- **Lokalna baza podataka** — Ukoliko imate više aplikacija **Beleške** na uređaju, izaberite onu koju želite da sinhronizujete sa ovim profilom sinhronizacije.
- **Tip sinhronizacije** — Izaberite pravac sinhronizacije. Dođite do **Normalni** da biste sinhronizovali podatke na uređaju sa udaljenom bazom podataka i obrnuto, **Sinhron. samo telefona** da biste sinhronizovali podatke na udaljenoj bazi podataka sa uređajem ili **Sinhron. samo servera** da biste sinhronizovali podatke na uređaju sa udaljenom bazom podataka.

■ Download!

Izaberite **Meni** > **Preuzimanje!**.

Download! (mrežni servis) je mobilna prodavnica sadržaja raspoloživa na vašem aparatu. Možete pregledati, preuzimati ili instalirati stavke, kao što su najnovije aplikacije i s njima povezani dokumenti, sa Weba na Vaš aparat.

Stavke su razvrstane u kataloge i foldere koje obezbeđuje Nokia ili nezavisni provajder servisa. Neke stavke se mogu naplaćivati, ali ih obično možete pregledati besplatno.

Instalirajte i koristite aplikacije i druge softvere samo iz izvora u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Ako Download! nije dostupan kod provajdera servisa bežične telefonije, on se neće pojaviti u meniju aparata. Za više informacija o raspoloživosti aplikacije Download!, kontaktirajte operatera mreže, dobavljača usluga ili prodavca.

Izaberite kataloge, foldere i stavke

Download! koristi mrežne servise da bi pristupila najviše ažuriranom sadržaju. Za informacije o dodatnim stavkama dostupnim putem Download!, obratite se mrežnom operatoru ili provajderu servisa, ili dobavljaču ili proizvođaču stavke.

Da biste otvorili folder ili pogledali sadržaj foldera ili kataloga, dođite do njega i pritisnite navigacijski taster.

Izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Osveži listu** — Ažurirajte sadržaj u Download!
- **Sakrij** — Sakrijte folder ili katalog da biste, na primer, videli samo one stavke koje često koristite.
- **Prikaži sve** — Učinite sve skrivene stavke vidljivim.
- **Kupi** — Kupite izabranu stavku. Otvoriće se podmeni u kojem možete izabrati verziju stavke i videti podatke o ceni.
- **Uzmi** — Preuzmite besplatnu stavku.
- **Vidi detalje** — Pogledajte detalje o izabranoj stavci.
- **Podešavanja** — Podesite Download! podešavanja.
- **Početna strana** — Vratite se na glavni nivo Download!

Raspoložive opcije se mogu razlikovati zavisno od Vašeg provajdera servisa, izabrane stavke i pregleda u kojem ste.

Download! podešavanja

Da biste odabrali pristupnu tačku koju ćete koristiti za povezivanje na server provajdera servisa, kao i to da li želite da Vas aparat pita za pristupnu tačku svaki put kada koristite Download!, izaberite **Pristupna tačka**.

Da biste definisali da li želite da se preuzeta stavka ili aplikacija automatski otvore nakon preuzimanja, izaberite **Automatsko otvaranje**.

Da biste definisali da li želite da se upit za potvrdu prikaza prikaže pre prikazivanja neke stavke, izaberite **Potvrda pre prikaza**.

Da biste definisali da li želite da se upit za potvrdu kupovine prikaže pre kupovine neke stavke, izaberite **Potvrda pre kupovine**.

■ Čarobnjak za podešavanja

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Čarob. pod.**.

Čarobnjak za podešavanja konfiguriše vaš aparat za operatora (MMS, GPRS i Internet) i podešavanja e-maila zavisno od informacija vašeg operatora.

Da biste koristili te servise, možda ćete morati kontaktirati vašeg operatora komunikacione mreže ili provajdera servisa da biste aktivirali data vezu ili druge servise.

Ako Čarobnjak za podešavanja nije dostupan od strane dobavljača usluga bežične telefonije, on se neće pojaviti u meniju aparata. Za više informacija o raspoloživosti Čarobnjaka za podešavanja, kontaktirajte operatera mreže, dobavljača usluga ili prodavca.

Dostupnost različitih podešavanja u Čarobnjaku za podešavanja zavisi od funkcija uređaja, SIM kartice, davatelja usluge bežične telefonije i od dostupnosti podataka u bazi podataka Čarobnjaka za podešavanja.

Kada prvi put koristite čarobnjaka, bićete vođeni kroz proces konfiguracije podešavanja. Da biste pokrenuli čarobnjaka, izaberite **Start**.

Upravljanje podacima i softverom

Ako nije umetnuta SIM kartica, aparat će zatražiti da izaberete matičnu zemlju vašeg davatelja usluga bežične telefonije i vašeg provajdera servisa. Ako zemlja ili provajder servisa koje predloži čarobnjak nisu pravilne, na listi izaberite pravilne.

Da biste ušli u glavni prikaz Čarobnjaka za podešavanja nakon šta čarobnjak završi sa konfiguracijom podešavanja, izaberite **OK**.

Ako prekinete proces konfiguracije podešavanja, podešavanja neće da budu definisana. Nakon zatvaranja čarobnjaka možete da počnete koristiti konfigurisane aplikacije.

Da biste konfigurisali podešavanja specifična za operatera, npr. podešavanja MMS-a, Interneta, WAP-a i striminga, izaberite **Opcije > Operator**.

Da biste konfigurisali podešavanja e-pošte, izaberite **Opcije > E-mail**.

Ako ne možete koristiti **Čarob. pod.**, posetite Web sajt sa podešavanjima za Nokia telefone na adresi www.nokia.com.

15. Kamera

Možete snimati fotografije ili video snimke pomoću ugrađene kamere. Objektiv kamere se nalazi na zadnjoj strani aparata, a ekran telefona služi kao tražilo. Kamera stvara slike u .jpeg formatu, a video snimke u .3gpp formatu.

■ Snimanje fotografije

1. Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Kamera**.

Vaš uređaj podržava pravljenje snimaka u rezoluciji od 1600 x 1200 piksela.

2. Koristite ekran kao tražilo, usmerite kameru prema objektu snimanja i pritisnite navigacijski taster. Aparat memoriše fotografiju u podrazumevanom folderu ili u folderu koji ste definisali.

Savet: Da uvećate ili umanjite prikaz pre snimanja fotografije, pritisnite taster za pomeranje gore ili dole.

3. Ako ne želite da sačuvate snimljenu fotografiju, izaberite **Opcije** > **Obriši**. Izaberite **Nazad** da biste se vratili na tražilo radi snimanja još jedne fotografije. Izaberite **Opcije** > **Idi u Galeriju** za prikaz fotografije u **Galeriji**.

Ako je svetlo prigušeno, izaberite **Opcije** > **Noćni režim** nakon što ste otvorili **Kamera** ali pre snimanja fotografije.

Da biste podesili sliku, izaberite **Opcije** > **Podesi** > **Balans bele** ili **Ton boje**.

Za snimanje više uzastopnih fotografija izaberite **Opcije** > **Redni režim**. Kamera snima šest slika zaredom.

Za snimanje vremenski definisanih fotografija izaberite **Opcije** > **Samookidač**, izaberite željeno vreme i pritisnite **Aktiviraj**. Kamera snima fotografiju nakon isteka tog vremena.

Savet: Fotografije možete pregledati u **Meni** > **Mediji** > **Galerija** > **Slike**.

■ Snimanje video snimka

Izaberite **Kamera** i pomerite prikaz udesno da biste aktivirali video rekorder. Da biste započeli snimanje video snimka, pritisnite navigacijski taster. Preostalo vreme snimanja se prikazuje na vrhu ekrana. Da biste privremeno zaustavili snimanje izaberite **Pauza**; da biste nastavili snimanje, izaberite **Nastavi**. Da biste prekinuli snimanje, izaberite **Stop**. Aparat čuva snimak u podrazumevanom folderu ili u folderu koji ste odredili. Ako ne želite da sačuvate snimljeni video snimak, izaberite **Opcije** > **Obriši**. Izaberite **Nazad** za vraćanje na tražilo i snimanje još jednog video snimka. Izaberite **Opcije** > **Pusti** da biste pregledali video snimak u aplikaciji **RealPlayer**.

■ Ubacivanje slika u poruke

Prilikom kreiranja nove multimedijalne poruke možete otvoriti kameru da biste ubacili novu sliku u poruku.

Da biste ubacili sliku u multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije** > **Ubaci novo** > **Sliku**. Tražilo prikazuje sliku koja će biti snimljena. Da biste snimili fotografiju, pritisnite navigacijski taster. Da biste ubacili sliku u poruku, pritisnite navigacijski taster.

■ Ubacivanje video snimaka u poruke

Prilikom kreiranja nove multimedijalne poruke možete otvoriti kameru da biste ubacili novi video snimak u poruku.

Da biste ubacili video snimak u multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije** > **Ubaci novo** > **Video snimak**. Da biste započeli snimanje, pritisnite navigacijski taster. Da biste ubacili video snimak u poruku, izaberite **Opcije** > **Izaberi**.

■ Podešavanja

Da biste izmenili podešavanja slike, izaberite **Meni** > **Mediji** > **Kamera** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Slika**, i definišite sledeće:

- **Kvalitet slike** — Definišite koliko će se fotografija kompresovati prilikom memorisanja. **Visoki** omogućava najbolji kvalitet slike, ali zauzima više memorije. **Normalni** je podrazumevana postavka za kvalitet. **Osnovni** zauzima najmanju količinu memorije.
- **Prikaži naprav. sliku** — Izaberite da li želite da snimljena fotografija bude prikazana nakon što se snimi.
- **Rezolucija slike** — Izaberite rezoluciju slika koje snimate.
- **Primarno ime slike** — Izaberite **Datum** ili **Tekst** za podrazumevani naziv dodeljen slici. **Datum** dodeljuje datum snimanja kao naslov. **Tekst** dodeljuje naziv koji Vi odredite i broj slike.
- **Aktivna memorija** — Izaberite memoriju koju ćete koristiti za čuvanje slika: **Memorija telefona** ili **Memorijska kartica**.

Da biste izmenili podešavanja video snimaka, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Video**, i definišite sledeće:

- **Dužina** — Izaberite dužinu video snimaka koje snimate. Maksimalna dužina video snimka zavisi od dostupne memorije.
- **Video rezolucija** — Izaberite rezoluciju koju ćete koristiti tokom snimanja video snimka. Podrazumevano podešavanje za rezoluciju je uvek najniže podešavanje.

K a m e r a

- **Prim. ime video snim.** — Izaberite **Datum** ili **Tekst** za podrazumevani naziv dodeljen video snimku. **Datum** dodeljuje datum snimanja kao naslov. **Tekst** dodeljuje naslov koji vi odredite i broj video snimka.
- **Aktivna memorija** — Izaberite memoriju koju ćete koristiti za čuvanje video snimaka: **Memorija telefona** ili **Memorijska kartica**.

16. Medija aplikacije

Izaberite **Meni** > **Mediji**.

Mediji sadrže različite medija aplikacije koje Vam omogućavaju čuvanje i prikazivanje slika, snimanje zvukova i reprodukovanje audio snimaka.

■ Galerija

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Galerija**.

Koristite **Galerija** za pristup i korišćenje različitih vrsta medija, uključujući slike, video snimke, muziku i zvukove. Sve prikazane slike i video snimci, kao i sva primljena muzika i zvukovi, automatski će biti sačuvani u **Galerija**. Možete pretraživati, otvoriti i kreirati foldere; kao i da označavate, kopirate i premeštate stavke u foldere. Audio snimci se otvaraju u Muzičkom centru, a video snimci i veze za strimovanje se otvaraju u aplikaciji RealPlayer.

Da biste otvorili datoteku ili folder, pritisnite navigacijski taster. Slike se otvaraju u prikazivaču slika.

Da biste preuzeli datoteke u **Galerija** u jedan od glavnih foldera koristeći pretraživač, izaberite **Preuz. grafika**, **Preuzim. videa**, **Preuz. numera** ili **Pr. zvukova**. Pretraživač je otvoren, i sada možete da izaberete marker ili da unesete adresu lokacije sa koje želite da preuzmete podatke.

Da biste potražili datoteku, izaberite **Opcije** > **Nađi**. Počnite da unosite kriterijum za pretraživanje (na primer, ime ili datum datoteke koju tražite). Datoteke koje odgovaraju kriterijumu pretrage biće prikazane.

Slike

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Galerija** > **Slike**.

Slike se sastoji od dva prikaza:

- U prikazu pretraživača slika možete da šaljete, organizujete, brišete ili preimenujete slike koje su sačuvane na Vašem aparatu ili memorijskoj kartici.
- U prikazivaču slika koji se otvara kada izaberete neku sliku u prikazu pretraživača slika možete da prikazete i pošaljete pojedinačne slike. Slike možete postaviti kao pozadinu na Vašem ekranu.

Podržani su sledeći formati datoteka: JPEG, BMP, PNG i GIF 87a/89a. Aparat možda ne podržava i sve varijante pomenutih formata datoteka.

Da biste otvorili neku sliku radi prikazivanja, izaberite je u prikazu pretraživača slika i izaberite **Opcije** > **Otvori**. Slika se otvara u prikazivaču slika.

Da biste otvorili sledeću ili prethodnu sliku radi prikazivanja, krećite se levo ili desno u prikazivaču slika.

Da biste uvećali prikazanu sliku na ekranu, izaberite **Opcije** > **Uvećaj** ili pritisnite **5** ili **7**. Da biste umanjili sliku prikazanu na ekranu, izaberite **Umanji** ili pritisnite **0**.

Da biste prikazali sliku u punom ekranu, izaberite **Opcije** > **Pun ekran** ili dva puta pritisnite **7**. Da biste se vratili na normalan prikaz, izaberite **Opcije** > **Normalni ekran**.

Da biste rotirali sliku, izaberite je i **Opcije** > **Rotiraj**. Izaberite **Desno** da biste rotirali sliku u smeru kazaljke sata za 90 stepeni ili izaberite **Levo** da biste rotirali sliku u suprotnom smeru za 90 stepeni.

Rad sa datotekama slika

Da biste prikazali detaljnije informacije o slici, izaberite je i **Opcije** > **Vidi detalje**. Prikazuju se veličina i format datoteke; vreme i datum poslednje izmene datoteke, kao i rezolucija slike u pikselima.

Da biste poslali sliku, izaberite je **Opcije** > **Pošalji** i izaberite način slanja.

Da biste preimenovali sliku, izaberite je i **Opcije** > **Preimenuj**. Unesite novo ime i izaberite **OK**.

Da biste postavili sliku za pozadinu, izaberite je i **Opcije** > **Postavi za tapet**.

Da biste sliku dodali kontakt kartici, izaberite sliku i **Opcije** > **Dodaj imenu**. Otvoren je prikaz kontakata i sada možete da izaberete kontakt za tu sliku.

Organizovanje slika

Da biste kreirali foldere i organizovali slike, izaberite **Opcije** > **Organizuj** > **Novi folder**. Unesite ime foldera i izaberite **OK**.

Da biste kopirali ili premestili datoteke, izaberite datoteku i **Opcije** > **Organizuj** > **Premesti u folder**, **Novi folder**, **Premesti u mem. kar.**, **Kopiraj u mem. kart.**, **Kopiraj u mem. tel.** ili **Premesti u mem. tel.**

■ RealPlayer

Izaberite [Meni](#) > [Mediji](#) > [RealPlayer](#).

RealPlayer može da reprodukuje video snimke i audio datoteke koje se nalaze u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici, a koje su prenete na aparat putem e-mail poruke ili iz kompatibilnog računara, ili koje se strimuju u Vaš aparat sa Interneta.

Formati koje podržava **RealPlayer** su MPEG-4, MP4 (ne strimovani), 3GP, RV, RA, AAC, AMR i Midi. **RealPlayer** ne podržava sve varijante formata medijske datoteke.

Savet: Strimovanje audio i video datoteka znači reprodukovanje direktno sa Interneta, bez prethodnog preuzimanja na telefon.

Reprodukovanje video snimaka i veza za strimovanje

Upozorenje: Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste izabrali audio i video datoteke za reprodukovanje pomoću **RealPlayer**, izaberite [Opcije](#) > [Otvori](#) i dođite do medija snimka na aparatu ili na memorijskoj kartici.

Da biste reprodukovali strimovane medije, izaberite Web vezu koja ukazuje na medija snimak i izaberite [Pusti](#); ili se povežite sa Internetom, potražite video snimak ili audio datoteku i izaberite [Pusti](#). **RealPlayer** prepoznaje dve vrste veza: URL adrese tipa `rtsp://` i `http://` koje upućuju na RAM datoteku. Pre početka strimovanja sadržaja, vaš mobilni aparat se mora povezati na Web lokaciju i baferovati sadržaj. Ako dođe do greške u reprodukciji usled problema na mrežnoj vezi, **RealPlayer** će automatski pokušati da se ponovo poveže na Internet pristupnu tačku.

Da biste reprodukovali audio i video datoteke sačuvane u vašem aparatu ili na memorijskoj kartici, izaberite datoteku i [Pusti](#).

Da biste prekinuli reprodukovanje ili strimovanje, izaberite [Stop](#). Prekida se baferovanje podataka ili povezivanje na odgovarajuću lokaciju za strimovanje sadržaja, prekida se reprodukovanje snimka i snimak se vraća na početak.

Da biste video snimak prikazali u punom ekranu, izaberite [Opcije](#) > [Prikaži u punom ek.](#). Veličina video zone se menja u normalnu ili u puni ekran. Pun ekran povećava veličinu video snimka do maksimalne površine video zone zadržavajući razmere slike.

Da biste sačuvali medija snimak, izaberite [Opcije](#) > [Sačuvaj](#), dođite do fascikle u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici i izaberite [Sačuvaj](#). Da biste sačuvali vezu u medijsku datoteku na Webu, izaberite [Sačuvaj link](#).

Da biste tokom reprodukovanja brzo premotali unapred ili premotali unazad, pomerite se gore ili dole.

Savet: Da biste tokom reprodukovanja brzo premotali unapred, pomerite se nagore i držite navigator. Da biste tokom reprodukovanja premotali unazad, pomerite se nadole i držite navigator.

Da biste tokom reprodukovanja povećali ili smanjili jačinu zvuka, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

Slanje audio datoteka i video snimaka

Medija snimak možete preneti na drugi uređaj ili ga priložiti multimedijalnoj poruci, dokumentu ili slajd prezentaciji.

Da biste preneli medija snimak putem infracrvene ili Bluetooth veze, izaberite snimak i [Opcije](#) > [Pošalji](#). Izaberite način za slanje snimka na drugi uređaj.

Da biste poslali medija snimak u okviru poruke, kreirajte multimedijalnu poruku, izaberite snimak koji želite da priložite i [Ubaci objekat](#) > [Video snimak](#) ili [Audio snimak](#).

Da biste uklonili ubačeni video snimak, izaberite [Opcije](#) > [Ukloni](#) > [Da](#).

Prijem video snimaka

Izaberite [Meni](#) > [Poruke](#). Otvorite poruku koja sadrži video snimak. Dođite do snimka i pritisnite navigacijski taster.

Izaberite [Pauza](#) ili [Stop](#), izaberite [Opcije](#) i:

- [Pusti](#) — Reprodukuje snimak od početka.
- [Prikaži u punom ek.](#) — Reprodukuje snimak u režimu punog ekrana. Snimci u prikazu Landscape biće rotirani za 90 stepeni. Da biste se vratili na normalan prikaz, pritisnite bilo koji taster.
- [Nastavi](#) — Nastavite reprodukovanje snimka.
- [Nastavi u punom ek.](#) — Nastavite sa reprodukovanjem snimka u režimu punog ekrana.
- [Bez zvuka](#) — Isključite zvuk video snimka. Da biste ponovo uključili zvuk, pomerite se desno.
- [Sačuvaj link](#) — Sačuvajte Web vezu do snimka.
- [Detalji o snimku](#) — Pregledajte informacije kao što su trajanje i veličina snimka.
- [Podešavanja](#) — Promenite video podešavanja ili podešavanja veze.

Raspoloživost opcija može varirati.

Prikaz informacija o medija snimku

Da biste pregledali karakteristike video snimka, audio datoteke ili Internet veze, izaberite snimak i izaberite [Opcije](#) > [Detalji o snimku](#). Informacije mogu uključiti brzinu protoka ili Internet vezu strimovane datoteke.

Podešavanja

Izaberite [Meni](#) > [Mediji](#) > [RealPlayer](#) > [Opcije](#) > [Podešavanja](#).

Podešavanja video snimaka

Izaberite [Ponavljanje](#) > [Da](#), ako želite da automatski reprodukujete video snimke nakon završetka reprodukcije.

Podešavanja veze

Izaberite [Veza](#), dođite do sledećih podešavanja i pritisnite navigacijski taster da biste izvršili izmene:

- [Proksi server](#) — Izaberite da li želite da koristite proxy server i da ukucate IP adresu proxy servera i broj porta.
- [Mreža](#) — Promenite pristupnu tačku da biste se povezali na Internet i da biste postavili opseg portova koji se koristi prilikom povezivanja.

Podešavanja proxy servera

Proxy serveri su posrednički serveri između medija servera i korisnika. Neki provajderi servisa ih koriste za dodatnu sigurnost ili za ubrzavanje pristupa Web stranicama koje sadrže medijske datoteke.

Za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu servisa.

Izaberite [Veza](#) > [Proksi server](#), dođite do sledećih podešavanja i pritisnite navigacijski taster da biste izvršili izmene:

- [Koristi proksi server](#) — Izaberite [Da](#) da biste koristili proxy server.
- [Adresa proksi ser.](#) — Unesite IP adresu proxy servera. Ovo podešavanje je raspoloživo jedino ako izaberete korišćenje proxy servera.
- [Br. porta proksi ser.](#) — Unesite broj porta proksi servera. Ovo podešavanje je raspoloživo jedino ako izaberete korišćenje proxy servera.

Podešavanja mreže

Za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu servisa.

Izaberite [Veza](#) > [Mreža](#), dođite do sledećih podešavanja i pritisnite navigacijski taster da biste izvršili izmene:

- [Prim. pristupna tačka](#) — Dođite do pristupne tačke za povezivanje na Internet i pritisnite taster za pretragu.
- [Vreme na vezi](#) — Podesite vreme za koje se [RealPlayer](#) isključuje sa mreže kada privremeno zaustavite medija snimak koji se reprodukuje preko mrežne veze. Izaberite [Definiše korisnik](#) i pritisnite navigacijski taster. Unesite vreme i izaberite [OK](#).
- [Najniži UDP port](#) — Unesite najmanji broj porta za opseg portova servera. Minimalna vrednost je 1024.
- [Najviši UDP port](#) — Unesite najveći broj porta za opseg portova servera. Maksimalna vrednost je 65535.

Napredna podešavanja mreže

Da biste izmenili vrednosti opsega za različite mreže, izaberite [Veza](#) > [Mreža](#) > [Opcije](#) > [Napredna podešav..](#)

Da biste izabrali vrednosti opsega za bilo koju mrežu datu na listi, dođite do njenih podešavanja i pritisnite navigacijski taster. Dođite do željene vrednosti i izaberite [OK](#).

Da biste sami uneli vrednost opsega, izaberite [Definiše korisnik](#).

Za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu servisa.

Da biste sačuvali podešavanja, izaberite [Nazad](#).

■ Muzički centar

Upozorenje: Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Izaberite [Meni](#) > [Mediji](#) > [Muzički cent.](#)

Sa muzičkim centrom možete reprodukovati muzičke datoteke i kreirati i slušati spiskove numera. Muzički centar podržava formate zvuka kao što su MP3 i AAC.

Slušanje muzike

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno. Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh.

Da biste izabrali muzičku numeru, izaberite [Opcije](#) > [Fonoteka](#). [Sve numere](#) izlistava sve muzičke numere na Vašem aparatu. Da biste pregledali razvrstane pesme, izaberite [Albumi](#), [Izvođači](#), [Žanrovi](#) ili [Kompozitori](#). Da biste reprodukovali numeru, dođite do nje i izaberite [Opcije](#) > [Pusti](#). Kada se numera reprodukuje, da biste reprodukovali ili privremeno zaustavili numeru, pritisnite [▶](#) i [||](#). Da biste prekinuli reprodukciju, pritisnite [■](#).

Nakon dodavanja ili uklanjanja muzičkih datoteka sa aparata, ažurirajte [Fonoteka](#). Izaberite [Opcije](#) > [Ažuriraj Fonoteku](#). Plejer pretražuje memoriju aparata da bi našao muzičke datoteke i ažurira ih u [Fonoteka](#).

Da biste izabrali prethodnu ili narednu numeru, krećite se navigacijskim tasterom nagore ili nadole.

Da biste iznova reprodukovali muzičke numere, izaberite **Opcije** > **Ponavljjanje**. Izaberite **Sve** za ponavljanje svih numera u trenutnom folderu, **Jedan** za ponavljanje izabrane numere ili **Isključeno** da biste isključili ponavljanje.

Da biste reprodukovali muziku po slučajnom izboru, izaberite folder i **Opcije** > **Slučajni izbor**.

Da biste videli informacije o muzičkoj numeri, dođite do željene numere i izaberite **Opcije** > **Vidi detalje**.

Prečice na tastaturi:

- Da biste prekinuli reprodukovanje, pritisnite **5**.
- Da biste se vratili na prethodnu numeru, pritisnite **4**. Da biste se vratili na prethodnu numeru, pritisnite taster u roku od dve sekunde nakon početka numere. Pritisnite i držite taster da biste premotali numeru.
- Da biste prešli na sledeću numeru, pritisnite **6**. Pritisnite i držite taster da biste premotali numeru unapred.
- Pritisnite **8** da biste prekinuli reprodukovanje numere.

Podešavanje jačine zvuka muzike

Da biste kontrolisali jačinu zvuka muzike, pritisnite tastere za jačinu zvuka. Da biste isključili jačinu zvuka, pritisnite donji taster za jačinu zvuka dok potpuno ne utištate zvuk.

Spiskovi numera

Možete kreirati novi spisak numera i dodati mu numere ili izabrati sačuvani spisak numera.

Da biste kreirali novi spisak numera, izaberite **Opcije** > **Fonoteka** > **Lista numera** > **Opcije** > **Nova lista numera**. Upišite ime novog spiska numera i izaberite **OK**.

Da biste pesmu dodali na spisak numera, otvorite spisak numera i izaberite **Opcije** > **Dodaj numere**.

Ekvilajzer

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Muzički cent.** > **Opcije** > **Ekvilajzer**.

Zvuk muzičkih datoteka možete da personalizujete koristeći **Ekvilajzer**. Možete koristiti unapred postavljena podešavanja frekvencija koja se zasnivaju na stilovima muzike, kao što je klasična ili rok muzika. Takođe možete napraviti specijalna podešavanja koja se zasnivaju na vašim željama slušanja.

Ne možete koristiti druge funkcije opcije **Muzički cent.** dok je otvoren **Ekvilajzer**.

Koristeći **Ekvilajzer** možete da pojačate ili smanjite frekvencije za vreme reprodukovanja muzike i izmenite zvuk muzike. U aparatu postoje unapred postavljena podešavanja frekvencija, na primer **Rok**.

Da biste koristili unapred postavljeno podešavanje frekvencije kod reprodukovanja muzike, dođite do podešavanja frekvencije koje želite da koristite i izaberite **Opcije** > **Aktiviraj**.

Kreiranje sopstvenog podešavanja frekvencije

1. Da biste kreirali sopstveno podešavanje frekvencije, izaberite **Opcije** > **Novi skup**.
2. Unesite ime unapred postavljenog podešavanja frekvencije i izaberite **OK**.
3. Pomerajte se gore ili dole da biste se kretali kroz frekvencijska područja i podesite frekvenciju na svakom od njih. Da biste se kretali kroz područja, pomerajte se na levo i na desno.
4. Izaberite **Nazad** da biste sačuvali novo podešavanje frekvencije ili **Opcije** > **Vrati podrazumev.** da biste podesili područja na neutralnu frekvenciju i počeli nanovo.

Da biste uredili unapred postavljeno podešavanje frekvencije, izaberite **Opcije** > **Novi skup** ili **Opcije** > **Izmeni**.

Da biste izmenili frekvenciju unapred postavljenog podešavanja, dođite do frekvencijskih područja i pomerajte se gore ili dole da biste povećali odnosno smanjili vrednost. Podešavanje frekvencije odmah ćete čuti u reprodukovanju.

Da biste vratili sva frekvencijska područja na početne vrednosti, izaberite **Opcije** > **Vrati podrazumev..**

Da biste sačuvali nova ili izmenjena podešavanja, izaberite **Nazad**.

■ Diktafon

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Diktafon**.

Pomoću **Diktafon**, možete snimiti do 60 sekundi govorne beleške, sačuvati snimak glasa kao audio snimak i reprodukovati audio snimak. **Diktafon** podržava AMR format.

Pritisnite glasovni taster za aktiviranje **Diktafon**. Ako ste se prijavili na voki-toki, glasovni taster funkcioniše kao voki-toki taster i ne aktivira se **Diktafon**.

Da biste snimili govornu belešku, izaberite **Opcije** > **Snimi audio snimak**. Izaberite **Pauza** da biste privremeno zaustavili snimanje i **Snimaj** da biste nastavili snimanje. Kada završite snimanje, izaberite **Stop**. Audio snimak je automatski sačuvan.

Maksimalna dužina snimka govora je 60 sekundi, ali ona zavisi i od prostora za memorisanje raspoloživog u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici.

Reprodukovanje snimka govora

Da biste slušali snimak govora koji ste upravo snimili, izaberite ikonu za reprodukovanje (▶). Izaberite **Stop** da biste otkazali reprodukovanje. Indikator napredovanja prikazuje dužinu reprodukovanja, položaj i dužinu snimka govora.

Da biste privremeno zaustavili snimak govora, izaberite **Pauza**. Reprodukovanje se nastavlja kada izaberete **Pusti**.

Snimci govora koje primite ili napravite su privremene datoteke. Morate sačuvati one datoteke koje želite da zadržite.

■ Flash player

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Flash Player**.

Pomoću **Flash Player** možete pregledati, reprodukovati i raditi sa flash datotekama za mobilne uređaje.

Da biste otvorili folder ili reprodukovali flash datoteku, dođite do foldera ili datoteke i pritisnite navigacijski taster.

Da biste poslali flash datoteku na kompatibilne uređaje, dođite do nje i pritisnite taster „Pozovi“. Zbog zaštite autorskih prava možda nećete moći da pošaljete neke flash datoteke.

Da biste se prebacivali iz flash datoteke sačuvane u memoriji aparata ili memorijskoj kartici, krećite se levo ili desno.

Raspoloživost opcija može varirati.

17. GPS aplikacije

Global Positioning System - Sistem globalnog pozicioniranja (GPS) vodi Vlada Sjedinjenih američkih država i ona je jedina odgovorna za njegovu preciznost i održavanje. Na preciznost podataka o lokaciji mogu da utiču podešavanja GPS satelita koja određuje Vlada Sjedinjenih američkih država i mogu se menjati politikom Ministarstva odbrane SAD (United States Department of Defense) za civilni GPS kao i Saveznim planom za radionavigaciju (Federal Radionavigation Plan). Na preciznost takođe može da utiče i neadekvatna geometrija satelita. Na dostupnost i kvalitet GPS signala mogu da utiču Vaša lokacija, zgrade, prirodne prepreke kao i vremenski uslovi. GPS prijemnik treba koristiti isključivo na otvorenom prostoru radi prijema GPS signala.

GPS treba koristiti jedino kao pomoć u navigaciji. Njega ne treba koristiti za precizno merenje parametara lokacije i ne treba se za određivanje pozicije i navigaciju nikada oslanjati isključivo na podatke o lokaciji koje daje GPS prijemnik.

Merač pređenog puta ima ograničenu preciznost, i može doći do grešaka u zaokruživanju. Na preciznost mogu da utiču i dostupnost i kvalitet GPS signala.

GPS aplikacije na Vašem aparatu zahtevaju dodatni Bluetooth GPS pribor za rad.

■ Pozicioniranje

Uz uslugu pozicioniranja možete primati informacije od dobavljača usluga o lokalnim temama, kao što su vremenska prognoza ili stanje u saobraćaju, na osnovu lokacije vašeg telefona (mrežna usluga).

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Pozicionir..](#)

Da biste izabrali način pozicioniranja, dodite do njega i izaberite [Opcije](#) > [Omogućiti](#). Da biste prestali da ga koristite, izaberite [Opcije](#) > [Onemogućiti](#). [Bluetooth GPS](#) način pozicioniranja vam omogućuje korišćenje Bluetooth GPS proširenja za pozicioniranje. [Zasnovan na mreži](#) način pozicioniranja vam obezbeđuje mrežni operator ili dobavljač usluga. Oba načina pozicioniranja se mogu istovremeno koristiti.

■ Navigator

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Navigator](#).

[Navigator](#) je GPS aplikacija koja se koristi za prikazivanje trenutne lokacije, pronalaženje puta do željene lokacije i praćenje rastojanja. Koordinate lokacija se izražavaju u stepenima i decimalnim stepenima pomoću WGS-84 koordinatnog sistema.

Aplikacija zahteva Bluetooth GPS pribor za rad. Takođe mora biti omogućen Bluetooth GPS način pozicioniranja u [Meni](#) > [Alatke](#) > [Pozicionir..](#)

Aplikacija mora primati informacije o položaju od najmanje tri satelita kako bi se mogla koristiti kao pomagalo pri putovanju. Aplikacija zahteva Bluetooth GPS pribor za rad.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- [Navigacija](#) — Pregledajte informacije o navigaciji do odredišta vašeg putovanja.
- [Pozicija](#) — Pregledajte informacije o vašoj trenutnoj lokaciji.
- [Dužina puta](#) — Pregledajte informacije o vašem putovanju, kao što je razdaljina i dužina puta koji ste prešli i prosečna i maksimalna brzina.

Prikaz navigacije

Prikaz navigacije vas vodi do odredišta vašeg putovanja. Najvažnije tačke istaknute su slovima na krugu, a glavni pravac do vašeg odredišta jačom bojom.

Izaberite [Opcije](#) i nešto od sledećeg:

- [Postavi odredište](#) — Izaberite orijentir ili lokaciju kao odredište svog putovanja, ili unesite geografsku širinu i dužinu odredišta.
- [Prekini navigaciju](#) — Obrišite uneto odredište vašeg putovanja.
- [Sačuvaj poziciju](#) — Sačuvajte svoj trenutni položaj kao lokaciju ili orijentir.
- [Status satelita](#) — Pregledajte jačinu signala satelita koji vam pružaju informacije o vašem položaju, neophodne za navigaciju.
- [Sačuvane lokacije](#) — Pregledajte lokacije koje ste privremeno sačuvali u svom telefonu kako bi vam pomogle pri navigaciji.

Prikaz položaja

Pregledajte informacije o položaju, kao što su geografska širina, dužina i visina Vaše trenutne lokacije. Možete videti i preciznost ovih informacija.

Izaberite [Opcije](#) i nešto od sledećeg:

- [Sačuvaj poziciju](#) — Sačuvajte svoj trenutni položaj kao lokaciju ili orijentir.
- [Status satelita](#) — Pregledajte jačinu signala satelita koji Vam pružaju informacije o Vašem položaju, neophodne za navigaciju.
- [Sačuvane lokacije](#) — Pregledajte lokacije koje ste privremeno sačuvali u svom telefonu kako bi vam pomogle pri navigaciji.

Prikaz razdaljine puta

Merač puta izračunava predenu razdaljinu, vreme, prosečnu i maksimalnu brzinu putovanja.

Izaberite **Opcije** i nešto od sledećeg:

- **Počni** — Aktivirajte merač puta.
- **Prekini** — Prestanak korišćenja merača puta. Vrednosti koje je izračunao ostaju na ekranu.
- **Nastavi** — Nastavak korišćenja merača puta.
- **Resetuj** — Podesite vrednosti koje je merač puta izračunao na nulu i izračunajte ih iz početka.
- **Obriši** — Ispraznite vrednosti merača puta nakon prestanka njegove upotrebe.
- **Sačuvaj poziciju** — Sačuvajte svoju trenutnu lokaciju kao lokaciju ili orijentir.
- **Status satelita** — Pregledajte jačinu signala satelita koji vam pružaju informacije o vašem položaju, neophodne za navigaciju.
- **Sačuvane lokacije** — Pregledajte lokacije koje ste privremeno sačuvali u svom telefonu kako bi vam pomogle pri navigaciji.

Upravljanje lokacijama

Izaberite **Pozicija** > **Opcije** > **Sačuvane lokacije**.

Privremeno možete sačuvati lokacije u svom aparatu, kako bi Vam pomogle u navigaciji.

Da biste sačuvali lokaciju u prikazu **Navigacija**, **Pozicija**, ili **Dužina puta**, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj poziciju**.

Da biste sačuvali privremenu lokaciju kao trajniji orijentir, izaberite **Opcije** > **Sačuv. kao orijentir**.

Da biste obrisali lokaciju, dođite do nje i pritisnite **Opcije** > **Obriši**.

Podešavanja navigatora

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Da biste promenili merni sistem koji je u upotrebi, izaberite **Sistem mera** > **Metričke** ili **Anglosaksonske**.

Da biste uneli kalibraciju visine i tako ispravili informacije o visini koje ste dobili od pozicionih satelita, izaberite **Kalibracija n. visine**.

■ Orijentiri

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Orijentiri**.

Orijentiri su koordinate geografskih lokacija koje možete da sačuvate na svom aparatu da biste ih kasnije koristili za usluge koje se zasnivaju na lokaciji. Koordinate se izražavaju u stepenima i decimalnim stepenima pomoću WGS-84 koordinatnog sistema.

Orijentire možete kreirati korišćenjem Bluetooth GPS proširenja ili mreže (mrežna usluga). [Vidite "Navigator", str. 79.](#)

Da biste kreirali orijentir, izaberite **Opcije** > **Novi orijentir**. Izaberite **Trenutna pozicija** da biste kreirali mrežni zahtev za dobijanje koordinata geografske širine i dužine lokacije na kojoj se nalazite ili **Unesi ručno** da biste uneli neophodne informacije o lokaciji, npr. ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.

Za prikaz ili izmenu orijentira, dođite do njega i pritisnite navigacijski taster.

Da biste obrisali orijentir, dođite do njega i pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Sa svakim orijentirrom izaberite **Opcije** i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Dodaj kategoriji** — Organizujte orijentire u grupu sličnih orijentira. Dođite do kategorije i pritisnite navigacijski taster. Da biste prikazali kategorije orijentira, pomerajte se levo ili desno.
- **Pošalji** — Pošaljite orijentir na kompatibilne aparate.
- **Izmeni kategorije** — Dodajte, menjajte ili brišite u svojim kategorijama orijentira.
- **Ikonica kategorije** — Promenite ikonu orijentira. Dođite do željene ikone i pritisnite navigacijski taster.

Kategorije orijentira

Kategorije orijentira možete da pregledate u dva prikaza: prvi daje listu kategorija koje već sadrže orijentire, a drugi listu svih kategorija koje Vaš aparat sadrži.

Da biste pregledali orijentire koji već sadrže orijentire, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Orijentiri** i pomerite se desno.

Za prikaz orijentira koje kategorija sadrži, izaberite kategoriju i pritisnite navigacijski taster.

Za premeštanje orijentira iz jedne kategorije u drugu, pomerite se levo. Dođite do orijentira i pritisnite **Opcije** > **Dodaj kategoriji**. Dođite do stare kategorije i pritisnite navigacijski taster da biste uklonili oznaku koja se nalazi pored nje. Dođite do kategorije ili kategorija kojima želite da dodate orijentir i pritisnite navigacijski taster. Izaberite **Prihvati**.

Sa svakim orijentirrom izaberite **Opcije** i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Izmeni** — Promenite informacije o orijentiru, kao što su, npr. ime, kategorija, adresa, geografske širina, dužina i visina.

- **Novi orijentir** — Kreirajte orijentir direktno u kategoriji. Izaberite **Trenutna pozicija** da biste kreirali mrežni zahtev za dobijanje koordinata geografske širine i dužine lokacije na kojoj se nalazite ili **Unesi ručno** da biste uneli neophodne informacije o lokaciji, npr. ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.
- **Dodaj kategoriji** — Organizujte orijentire u grupu sličnih orijentira. Dodajte do kategorije i pritisnite navigacijski taster.
- **Pošalji** — Pošaljite orijentir na kompatibilne aparate.
- **Izmeni kategorije** — Dodajte, menjajte ili brišite u svojim kategorijama orijentira.
- **Ikonica kategorije** — Promenite ikonu orijentira. Dodajte do željene ikone i pritisnite navigacijski taster.

Raspoloživost opcija može varirati.

Izmena kategorija orijentira

Izaberite **Opcije** > **Izmeni kategorije**.

Izaberite **Opcije** i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Nova kategorija** — Kreirajte orijentir direktno u kategoriji. Izaberite **Trenutna pozicija** da biste kreirali mrežni zahtev za dobijanje koordinata geografske širine i dužine lokacije na kojoj se nalazite ili **Unesi ručno** da biste uneli neophodne informacije o lokaciji, npr. ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.
- **Ikonica kategorije** — Promenite ikonu orijentira. Dodajte do željene ikone i pritisnite navigacijski taster.

Da biste izbrisali kategoriju orijentira koju ste kreirali, dodajte do nje i pritisnite taster „Briši“ (povratnica). Unapred postavljene kategorije ne možete izbrisati.

Izmena orijentira

Izaberite **Opcije** > **Izmeni** ili **Novi orijentir** > **Unesi ručno**. Unesite lokaciju i ostale informacije, npr. ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.

Sa svakim orijentir izaberite **Opcije** i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Izaberi kategorije** — Organizujte orijentire u grupu sličnih orijentira. Dodajte do kategorije i pritisnite navigacijski taster da biste izmenili informacije o orijentiru, npr. ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.
- **Uzmi trenutnu poziciju** — Podnesite zahtev i automatski unesite koordinate geografske širine i dužine radi kreiranja orijentira za lokaciju na kojoj se trenutno nalazite.
- **Ikonica kategorije** — Promenite ikonu orijentira. Dodajte do željene ikone i pritisnite navigacijski taster.
- **Pošalji** — Pošaljite orijentir na kompatibilne aparate.

Raspoloživost opcija može varirati.

Primanje orijentira

Izaberite **Meni** > **Poruke**. Otvorite poruku koja sadrži orijentir koji ste primili sa drugog uređaja. Dodajte do orijentira i pritisnite navigacijski taster.

Da biste orijentir sačuvali u aparatu, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj**.

Za prosledjivanje orijentira na kompatibilne uređaje izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

18. Podešav.

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#)

Možete definisati i izmeniti razna podešavanja aparata. Izmena ovih podešavanja utiče na rad vašeg aparata po pitanju više aplikacija.

Neka podešavanja za vaš aparat mogu biti unapred podešena ili poslata u konfiguracionoj poruci od strane vašeg mrežnog operatora ili dobavljača usluga. Možda nećete moći da promenite ova podešavanja.

Dodite do podešavanja koje želite da izmenite i pritisnite navigacijski taster da biste uradili sledeće:

- Prebacivali se sa jedne na drugu vrednost, kao što su uključeno ili isključeno.
- Izabrali vrednost sa liste.
- Otvorili editor teksta da biste uneli vrednost.
- Otvorili klizač da biste pomeranjem ulevo ili nadesno povećali ili smanjili vrednost.

■ Podešavanja telefona

Izaberite [Telefon](#) da biste promenili podešavanja jezika, pasivnog režima rada i ekrana na aparatu.

Opšte podešavanja

Izaberite [Opšte](#) i nešto od sledećeg:

- [Jezik telefona](#) — Izaberite neki jezik sa liste. Promena jezika utiče na sve aplikacije u aparatu. Kada promenite jezik uređaja, aparat će se restartovati.
- [Jezik pisanja](#) — Izaberite neki jezik sa liste. Promena jezika pisanja takođe utiče na znakove dostupne prilikom pisanja teksta.
- [Dobrodošlica ili logo](#) — Izaberite [Primarni](#) da biste koristili podrazumevanu sliku, [Tekst](#) da biste uneli svoju pozdravnu poruku ili [Slika](#) da biste izabrali sliku iz „Galerije“. Pozdravna poruka ili slika se na kratko prikazuje svaki put kada uključite aparat.
- [Fabrički podešeno](#) — Vraćanje prvobitnih podešavanja aparata. Da biste to uradili, potrebna vam je šifra blokade. Nakon vraćanja na prvobitne vrednosti, telefonu će možda trebati više vremena da se uključi. Dokumenti, informacije o kontaktima, stavke kalendara i datoteke su nepromenjene.

Podešavanja pasivnog režima rada

Izaberite [Pasivni režim](#) i nešto od sledećeg:

- [Dopunjeni pasivni re.](#) — Izaberite [Uključeno](#) da biste imali prečice za različite aplikacije koje su dostupne u dopunjenom pasivnom režimu.
- [Levi selekt. taster](#), [Desni selekt. taster](#) — Promena prečica koje se otvaraju pomoću levog i desnog tastera za izbor na pasivnom ekranu. Pritisnite navigacioni taster, izaberite funkciju sa liste i [OK](#).
- [Navigator udesno](#), [Navigator ulevo](#), [Navigator nadole](#), [Navigator nagore](#), [Selekcioni taster](#) — Promena prečica koje se otvaraju kada se krećete u različitim pravcima. Ova podešavanja nisu dostupna ako izaberete [Dopunjeni pasivni re.](#) > [Uključeno](#).
- [Apl. dop. pas. režima](#) — Izaberite aplikacije kojima želite da pristupate iz dopunjenog pasivnog režima.
- [Sanduče dop. pas. rež.](#) — Izaberite folder za poruke ili sanduče koje je prikazano u dopunjenom pasivnom režimu.
- [Moduli dop. pas. rež.](#) — Izaberite dodatne module koji su prikazani u dopunjenom pasivnom režimu. Možete, na primer, videti koliko imate govornih poruka. Čak i ako isključite obaveštenja u dopunjenom pasivnom režimu za propuštene pozive i poruke, podrazumevana obaveštenja i dalje će ih prikazivati. Raspoloživost dodatnih modula može varirati.

Podešavanja ekrana

Izaberite [Ekran](#) i nešto od sledećeg:

- [Svetlosni senzor](#) — Podešavanje količine svetla koja se koristi za osvetljavanje ekrana uređaja.
- [Ušteda enegije posle](#) — Biranje iznosa vremena koje protiče pre aktiviranja čuvara ekrana. Aktiviranje čuvara ekrana produžava radno vreme aparata.
- [Trajanje osvetljenja](#) — Postavite vreme koje protiče od poslednjeg pritiska na taster do zatamnjenja ekrana.

■ Podešavanja poziva

Izaberite [Poziv](#) i nešto od sledećeg:

- [Slanje svog broja](#) — Izaberite [Da](#) da bi se Vaš telefonski broj prikazivao osobi koju pozivate ili [Određuje mreža](#) da ostavite mreži da ustanovi da li će se Vaš identitet pozivaoca slati.
- [Pošalji moj ID mr. poz.](#) — Uključite ovu funkciju ako želite da prikazete svoj mrežni identitet pozivaoca osobi koju pozivate.
- [Poziv na čekanju](#) — Izaberite [Aktiviraj](#) ako želite primati obaveštenja o novom dolaznom pozivu dok je drugi poziv u toku ili [Proveri status](#) ako želite proveriti da li je ta funkcija aktivna na mreži.

- **Inter. poziv na čekanju** — Aktivirajte ovu funkciju ako želite primati obaveštenja o novom dolaznom pozivu dok je drugi Internet poziv u toku.
- **Upozor. na Int. poziv** — Uključite ako želite da aparat pozivaocu odgovori da je zauzet. Ako to isključite, aparat će pozivaocu javljati signal zauzetosti, a Vi ćete primiti obaveštenje o propuštenom pozivu.
- **Podraz. tip poziva** — Izaberite **Čelijski** da biste uputili normalne pozive na telefonski broj ili **Internet** da biste putem VoIP-a pozvali broj ili adresu.
- **Odbaci poziv SMS-om** — Izaberite **Da** da biste automatski poslali tekstualnu poruku osobi koja Vas poziva, u kojoj se nalazi objašnjenje zašto ne možete da odgovorite na taj poziv.
- **Tekst poruke** — Upišite tekst koji će se slati kada ne možete da odgovorite na dolazni poziv, a želite automatski poslati tekstualnu poruku kao odgovor.
- **Slika u video pozivu** — Izaberite **Koristi odabranu** da se umesto videa tokom video poziva prikazuje slika ili **Nijedna** da se ne šalje bilo kakva slika tokom video poziva.
- **Auto. pon. biranje** — Izaberite **Uključeno** da biste ponovo pozvali broj ako je bio zauzet tokom prvog pozivanja. Aparat će pokušati uspostaviti vezu najviše 10 puta.
- **Statistika poziva** — Izaberite **Uključeno** da bi se nakratko prikazalo približno trajanje zadnjeg poziva.
- **Brzo biranje** — Izaberite **Uključeno** da biste aktivirali brzo biranje u Vašem aparatu. Da biste nazvali telefonski broj dodeljen tasteru za brzo biranje (2-9), držite pritisnut taj taster.
[Vidite "Brzo biranje", str. 36.](#)
- **Odgovor svakim tast.** — Izaberite **Uključeno** da biste na dolazni poziv odgovorili kratkim pritiskom bilo kojeg tastera, sem tastera "Kraj".
- **Aktivna linija** — Izaberite **Linija 1** ili **Linija 2** da biste promenili telefonsku liniju za odlazne pozive i tekstualne poruke (mrežna usluga). Ovo podešavanje biće prikazano samo ako SIM kartica podržava uslugu alternativne linije i pretplatu na dve telefonske linije.
- **Promena linije** — Izaberite **Onemoguć** da sprečite biranje linije (mrežna usluga). Za promenu tog podešavanja potrebna je PIN2 šifra.
- **Upozor. na Int. poziv** — Izaberite **Isključeno** da biste dolazne Internet pozive obavestili o zauzetosti Vašeg aparata ili **Uključeno** da biste prihvatili dolazne Internet pozive.

■ Podešavanja veze

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** i nešto od sledećeg:

- **Pristupne tačke** — Podešavanje novih ili izmena postojećih pristupnih tačaka. Neke ili sve pristupne tačke mogu biti unapred postavljene na vašem aparatu od strane provajdera servisa i možda nećete moći da ih kreirate, izmenite ili uklonite.
- **Grupe pristupnih tačaka** — Podešavanje novih ili izmena postojećih pristupnih tačaka koje se koriste prilikom automatskog uspostavljanja veze i e-mail rominga.
- **Paketni prenos pod.** — Odredite kada se koristi veza za paketni prenos podataka i unesite pristupnu tačku ako svoj uređaj koristite kao modem za računar.
- **Podešav. Int. telef.** — Definisanje podešavanja za Internet pozive.
- **SIP podešavanja** — Prikaz ili kreiranje profila za iniciranje sesije - SIP profili.
- **Data poziv** — Postavite vremenski period po čijem se isteku data govorna veza automatski završava.
- **VPN** — Instalirajte i upravljajte VPN polisama, upravljajte VPN serverima polisa, pogledajte VPN dnevnik i kreirajte i upravljajte VPN pristupnim tačkama.
- **Bežična LAN mreža** — Odredite da li će aparat prikazivati indikator kada je dostupan bežični LAN i koliko često će aparat tražiti mreže.
- **Konfiguracije** — Prikaz i brisanje servera od poverenja od kojih vaš aparat može primiti konfiguraciona podešavanja.

Da biste dobili informacije o bežičnom LAN-u ili pretplaćivanju na servis paketnog prenosa podataka i odgovarajućim podešavanjima veze i konfiguracionim podešavanjima, kontaktirajte operatora komunikacione mreže ili provajdera servisa. Dostupna podešavanja za uređivanje mogu se razlikovati.

Pristupne tačke

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke.**

Pristupna tačka je mesto na kome se vaš aparat povezuje sa mrežom putem veze za prenos podataka. Da biste koristili e-mail servis i multimedijalne servise ili da biste pretraživali Web stranice, prvo morate da definišete pristupne tačke za ove servise.

Grupa pristupnih tačaka služi za grupisanje i određivanje prioriteta pristupnih tačaka. Aplikacija može koristiti grupu kao metod povezivanja umesto jedne pristupne tačke. U tom slučaju, najbolja dostupna pristupna tačka u grupi se koristi za uspostavljanje veze, a u slučaju e-maila, i za roming.

Neke ili sve pristupne tačke mogu biti unapred postavljene na vašem aparatu od strane provajdera servisa i možda nećete moći da ih kreirate, izmenite ili uklonite.

[Vidite "Internet pristupne tačke", str. 54.](#)

Grupe pristupnih tačaka

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [Grupe pristupnih tačaka](#).

Grupa pristupnih tačaka služi za grupisanje i određivanje prioriteta pristupnih tačaka. Aplikacija može koristiti grupu kao metod povezivanja umesto jedne pristupne tačke. U tom slučaju, najbolja dostupna pristupna tačka u grupi se koristi za uspostavljanje veze, a u slučaju e-maila, i za roming. [Vidite "Grupe pristupnih tačaka", str. 54.](#)

Paketni prenos podataka

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [Paketni prenos pod.](#)

Vaš telefonski aparat podržava paketni prenos podataka, kao što je GPRS u GSM mrežama. Kada koristite aparat u GSM i UMTS mreži, možete imati više aktivnih veza za prenos podataka istovremeno; pristupne tačke mogu deliti vezu za prenos podataka, a veze za prenos podataka ostaju aktivne (npr. tokom govornih poziva). [Vidite "Menadžer veza", str. 56.](#)

Podešavanja paketnog prenosa podataka

Podešavanja paketnog prenosa podataka utiču na sve pristupne tačke koje koriste vezu za paketni prenos podataka.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Veza za paketni pr.** — Izaberite **Čim ima signal** da biste registrovali aparat na mreži za paketni prenos podataka kada uključite aparat u podržanoj mreži. Izaberite **Po potrebi** da biste uspostavili vezu za paketni prenos podataka samo kada je ona neophodna za aplikaciju ili radnju.
- **Pristupna tačka** — Unesite ime pristupne tačke koje ste dobili od provajdera servisa da biste koristili aparat kao modem za paketni prenos podataka na računar.

Ova podešavanja utiču na sve pristupne tačke za veze za paketni prenos podataka.

Podešavanja Internet poziva

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [Podešav. Int. telef.](#). Izaberite [Opcije](#) > [Novi profil](#) ili [Opcije](#) > [Izmeni](#).

Dodite do **Ime**, pritisnite navigacijski taster, unesite ime profila i izaberite **OK**.

Dodite do **SIP profili**, pritisnite navigacijski taster, izaberite profil i **OK**. SIP protokoli se koriste za kreiranje, menjanje i završavanje komunikacionih sesija kao što su Internet pozivi sa jednim ili više učesnika. SIP profili uključuju podešavanja za ove sesije.

Da biste sačuvali podešavanja, pritisnite **Nazad**.

Podešavanja protokola za iniciranje sesije (SIP)

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [SIP podešavanja](#).

Protokoli za iniciranje sesije (SIP) se koriste za kreiranje, menjanje i završavanje određenih vrsta komunikacionih sesija sa jednim ili više učesnika (mrežni servis). SIP profili uključuju podešavanja za ove sesije. SIP profil koji se po podrazumevanoj vrednosti koristi za komunikacionu sesiju je podvučen.

Da biste kreirali SIP profil, izaberite [Opcije](#) > [Dodaj novi](#) > [Koristi podrazum. profil](#) ili [Koristi neki postojeći profil](#).

Da biste izmenili SIP profil, dodite do njega i pritisnite navigacijski taster.

Da biste izabrali SIP profil koji želite da koristite za komunikacione sesije po podrazumevanoj vrednosti, dodite do profila i izaberite [Opcije](#) > [Podrazumevani profil](#).

Za brisanje SIP profila, dodite do njega i pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

Izmena SIP profila

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [SIP podešavanja](#) > [Opcije](#) > [Dodaj novi](#) ili [Izmeni](#).

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Ime profila** — Unesite ime SIP profila.
- **Profil servisa** — Izaberite **IEFT** ili **Nokia 3GPP**.
- **Primarna pris. tačka** — Izaberite pristupnu tačku za Internet vezu.
- **Javno korisničko ime** — Unesite korisničko ime koje se dobili od provajdera servisa.
- **Koristi kompresiju** — Izaberite ako se koristi komprimovanje.
- **Registracija** — Izaberite režim registracije.
- **Koristi zaštitu** — Izaberite da li se koristi razmena bezbednosnih podataka.
- **Proksi server** — Unesite podešavanja proksi servera za ovaj SIP profil.
- **Registracioni server** — Unesite podešavanja registracionog servera za ovaj SIP profil.

Dostupna podešavanja za uređivanje mogu se razlikovati.

Izmena SIP proksi servera

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [SIP podešavanja](#) > [Opcije](#) > [Dodaj novi](#) ili [Izmeni](#) > [Proksi server](#).

Podešav.

Proksi serveri su posredni serveri između servisa za pretraživanje i njegovih korisnika, a koriste ih neki provajderi servisa. Ovi serveri mogu obezbediti dodatnu bezbednost i ubrzati pristup servisu.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Adresa proksi servera** — Unesite ime ili IP adresu aktivnog proksi servera.
- **Područje** — Unesite oblast proksi servera.
- **Korisničko ime i Lozinka** — Unesite korisničko ime i lozinku za proksi server.
- **Dopusti sl. rutiranje** — Izaberite da li je dozvoljeno slabo usmeravanje.
- **Tip transporta** — Izaberite **UDP** ili **TCP**.
- **Port** — Unesite broj porta proksi servera.

Izmena registracionih servera

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **SIP podešavanja** > **Opcije** > **Dodaj novi** ili **Izmeni** > **Registracioni server**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Adresa regist. servera** — Unesite ime ili IP adresu aktivnog registracionog servera.
- **Područje** — Unesite oblast registracionog servera.
- **Korisničko ime i Lozinka** — Unesite korisničko ime i lozinku za registracioni server.
- **Tip transporta** — Izaberite **UDP** ili **TCP**.
- **Port** — Unesite broj porta registracionog servera.

Podešavanje data poziva

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Data poziv**.

Da biste podesili vremenski period po čijem se isteku data veze automatski završavaju ukoliko nije došlo do prenosa podataka, izaberite **Vreme na vezi** i pritisnite navigacijski taster. Izaberite **Definiše korisnik** da biste sami uneli vreme **Neograničeno** da bi veza ostala aktivna dok ne izaberete **Opcije** > **Raskini vezu**.

VPN

VPN pristupne tačke

Za upravljanje VPN pristupnim tačkama izaberite **VPN** > **VPN pristupne tačke** > **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Izmeni** — Izmenite izabranu pristupnu tačku. Ako je pristupna tačka u upotrebi ili su njena podešavanja zaštićena, ne možete je izmeniti.
- **Nova pristup. tačka** — Kreirajte novu VPN pristupnu tačku.
- **Obriši** — Izbrišite izabranu pristupnu tačku.

Podešavanja VPN pristupnih tačaka

Za ispravna podešavanja pristupnih tačaka obratite se svom provajderu servisa.

Da biste izmenili podešavanja VPN pristupnih tačaka, izaberite pristupnu tačku **Opcije**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Ime konekcije** — Unesite ime za VPN vezu. Maksimalna dužina imena je 30 znakova.
- **VPN polisa** — Izaberite VPN polisu koje će se koristiti sa ovom pristupnom tačkom.
- **Internet prist. tačka** — Izaberite Internet pristupnu tačku koja će se koristiti sa ovom VPN pristupnom tačkom.
- **Adresa proksi ser.** — Unesite adresu proksi servera za ovu VPN pristupnu tačku.
- **Br. porta proksi ser.** — Unesite broj proksi porta.

Bežični LAN

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Bežična LAN mreža**.

Da bi indikator bio prikazan kada je bežični LAN dostupan na vašoj trenutnoj lokaciji, izaberite **Prikaži dostupnost** > **Da**.

Da biste izabrali vremenski interval u okviru koga će aparat pretražiti dostupne bežične LAN mreže i ažurirati indikator, izaberite **Skeniraj mreže**.

Napredna WLAN podešavanja

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Bežična LAN mreža** > **Opcije** > **Napredna podešav.** Napredna podešavanja bežične LAN mreže se obično definišu automatski i nije preporučljivo menjati ih.

Da biste ručno izmenili podešavanja, izaberite **Autom. konfiguracija** > **Onemogućena** i definišite sledeće:

- **Duga granica ponav.** — Unesite maksimalan broj pokušaja prenosa podataka ako aparat ne dobije potvrdni signal od mreže.
- **Kratka gran. ponav.** — Unesite maksimalan broj pokušaja prenosa podataka ako aparat ne dobije signal za slanje od mreže.
- **RTS prag** — Izaberite veličinu paketa podataka za koju bežična LAN pristupna tačka izdaje zahtev za slanje pre slanja samog paketa.
- **Nivo snage predaje** — Izaberite nivo snage aparata prilikom slanja podataka.

- **Radio merenja** — Omogućite ili onemogućite radio mere.
- **Ušteda energije** — Omogućite ili onemogućite štednju energije baterije.

Da biste vratili sva podešavanja na prvobitne vrednosti, izaberite **Opcije** > **Povrati podrazum..**

Bezbednosna podešavanja za pristupne tačke bežične LAN mreže

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**. Izaberite **Opcije** > **Nova pristup. tačka** i počnite stvarati pristupnu tačku bežične LAN mreže ili izaberite pristupnu tačku bežične LAN mreže i **Opcije** > **Izmeni**.

WEP bezbednosna podešavanja

U podešavanjima pristupne tačke, izaberite **Režim zaštite WLAN-a** > **WEP**.

Wired equivalent privacy (privatnost ekvivalentna privatnosti kod žičanih veza) - WEP način šifrovanja koji šifrjuje podatke pre slanja. Korisnicima koji nemaju potrebne WEP ključeve odbija se pristup mreži. Ako vaš aparat dobije paket podataka koji nije šifrovan pomoću WEP ključeva, ti podaci se odbacuju kada se koristi WEP bezbednosni režim.

U **Adhok** mreži, svi aparati moraju koristiti isti WEP ključ.

Izaberite **Podeš. WLAN zaštite** i nešto od sledećeg:

- **Aktivni WEP ključ** — Izaberite željeni WEP ključ.
- **Tip autentikacije** — Izaberite **Otvorena** ili **Deljena**.
- **Podešav. WEP ključa** — Izmenite podešavanja za WEP ključ.

Podešavanja WEP ključa

U podešavanjima pristupne tačke, izaberite **Režim zaštite WLAN-a** > **WEP**.

U **Adhok** mreži, svi aparati moraju koristiti isti WEP ključ.

Izaberite **Podeš. WLAN zaštite** > **Podešav. WEP ključa** i nešto od sledećeg:

- **WEP enkripcija** — Izaberite željenu dužinu WEP ključa za šifrovanje.
- **Format WEP ključa** — Izaberite da li želite da unesete podatke o WEP ključu u formatu **ASCII** ili **Heksadecimalni**.
- **WEP ključ** — Unesite podatke WEP ključa.

802.1x bezbednosna podešavanja

U podešavanjima pristupne tačke, izaberite **Režim zaštite WLAN-a** > **802.1x**.

802.1x potvrđuje verodostojnost i autorizuje aparate za pristup bežičnoj mreži, a sprečava pristup ako proces potvrde verodostojnosti ne uspe.

Izaberite **Podeš. WLAN zaštite** i nešto od sledećeg:

- **WPA režim** — Izaberite **EAP** (proširivi protokol potvrde verodostojnosti) ili **PSK ključ** (tajni ključ koji se koristi za identifikaciju aparata).
- **Podešavanja EAP mo.** — Ako ste izabrali **WPA režim** > **EAP**, izaberite koje ćete EAP dodatne programe definisane u aparatu koristiti sa pristupnom tačkom.
- **PSK ključ** — Ako ste izabrali **WPA režim** > **PSK ključ**, unesite deljeni privatni ključ koji identifikuje vaš aparat za bežičnu LAN mrežu na koju se povežete.

Dostupna podešavanja za uređivanje mogu se razlikovati.

WPA bezbednosna podešavanja

U podešavanjima pristupne tačke, izaberite **Režim zaštite WLAN-a** > **WPA/WPA2**.

Izaberite **Podeš. WLAN zaštite** i nešto od sledećeg:

- **WPA režim** — Izaberite **EAP** (proširivi protokol potvrde verodostojnosti) ili **PSK ključ** (tajni ključ koji se koristi za identifikaciju aparata).
- **Podešavanja EAP mo.** — Ako ste izabrali **WPA režim** > **EAP**, izaberite koje ćete EAP dodatne programe definisane u aparatu koristiti sa pristupnom tačkom.
- **PSK ključ** — Ako izaberete **WPA režim** > **PSK ključ**, unesite deljeni privatni ključ koji identifikuje vaš aparat za bežičnu LAN mrežu na koju se povežete.

Dostupna podešavanja za uređivanje mogu se razlikovati.

EAP

Da biste pregledali EAP (proširivi autentikacioni protokol) dodatne module koji su trenutno instalirani na vaš aparat (mrežni servis), izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**. Izaberite **Opcije** > **Nova pristup. tačka** i definišite pristupnu tačku koja koristi bežični LAN kao nosioca podataka i **802.1x** ili **WPA/WPA2** kao režim zaštite. Izaberite **Podeš. WLAN zaštite** > **WPA režim** > **EAP**, dođite do **Podešavanja EAP mo.** i pritisnite navigacijski taster.

EAP dodatni moduli se koriste sa bežičnim mrežama radi autentikacije bežičnih aparata i autentikacionih servera, a različiti EAP dodatni moduli omogućavaju upotrebu različitih EAP metoda (mrežnih servisa).

Podešav.

Da biste koristili EAP dodatni modul prilikom povezivanja na WLAN preko pristupne tačke, izaberite željeni dodatni modul i [Opcije](#) > [Omogućiti](#). Pored EAP dodatnih modula omogućenih za upotrebu sa ovom pristupnom tačkom se nalazi potvrdni znak. Da ne biste koristili dodatni modul, izaberite [Opcije](#) > [Onemogućiti](#).

Da biste izmenili podešavanja EAP dodatnog modula, izaberite [Opcije](#) > [Konfiguriši](#).

Da biste promenili prioritet podešavanja EAP dodatnog modula, izaberite [Opcije](#) > [Povećaj prioritet](#) da biste pokušali da koristite jedan dodatni modul pre drugih prilikom povezivanja na mrežu sa pristupnom tačkom, ili [Opcije](#) > [Smanji prioritet](#) da biste koristili ovaj dodatni modul za autentikaciju mreže posle pokušaja korišćenja drugih dodatnih modula.

Raspoloživost opcija može varirati.

Konfiguracije

Da biste videli i izbrisali konfiguracije za servere od poverenja, izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [Konfiguracije](#).

Možete primati poruke od vašeg operatera komunikacione mreže, provajdera servisa ili informatičke službe firme koje sadrže konfiguraciona podešavanja za servere od poverenja. Ova podešavanja se automatski čuvaju u [Konfiguracije](#). Možda ćete dobiti konfiguraciona podešavanja za pristupne tačke, multimedijalne ili e-mail servise i podešavanja časakanja ili sinhronizacije od servera od poverenja.

Da biste izbrisali konfiguracije za server od poverenja, dođite do servera i pritisnite taster „Briši“ (povratnica). Takođe se brišu konfiguracijska podešavanja za ostale aplikacije koje obezbeđuje server.

■ Podešavanje datuma i vremena

[Vidite "Sat", str. 49.](#)

■ Bezbednosna podešavanja

[Vidite "Definisanje bezbednosnih podešavanja", str. 88.](#)

■ Podešavanja mreže

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Mreža](#).

Definišite sledeće:

- **Mrežni režim** (prikazano samo ako to podržava mrežni operater) — Izaberite tip mreže. Možete izabrati [GSM](#) ili [UMTS](#) da biste koristili tu mrežu ili [Duo režim](#) da bi se aparat automatski prebacivao između te dve mreže. To podešavanje može biti unapred postavljeno i možda ga nećete moći menjati. Ako podesite aparat da koristi samo GSM ili UMTS mrežu, nećete moći upućivati pozive, uključujući i hitne pozive, ili koristiti druge funkcije za koje je potrebna veza sa mrežom, ako odabrana mreža nije dostupna.
- **Izbor operatera** — Izaberite [Ručno](#) da biste izabrali neku od dostupnih mreža ili [Automatski](#) da aparat automatski bira mrežu.
- **Prikaz inf. o ćeliji** — Izaberite [Uključeno](#) da biste podesili aparat da obavesti kada se koristi u mreži "Micro Cellular Network".

■ Podešavanja proširenja

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Proširenje](#).

Upozorenje: Kada koristite slušalice, Vaša sposobnost praćenja zvukova u okruženju može da bude umanjena. Ne koristite slušalice kada to može da ugrozi Vašu bezbednost.

Kod većine proširenja možete da izaberete sledeća podešavanja:

- **Primarni profil** — Izaberite profil koji će biti aktiviran nakon spajanja proširenja na aparat.
- **Automatski odgovor** — Ostavite da aparat automatski odgovori na telefonske pozive kada je priključeno proširenje. Izaberite [Uključeno](#) da bi aparat automatski odgovarao na dolazne pozive nakon 5 sekundi. Ako je ton zvona podešen na [Jedan pisak](#) ili [Bez zvona](#) u meniju Profili, automatsko odgovaranje je onemogućeno.
- **Svetla** — Izaberite [Uključena](#) da biste osvetlili aparat dok je na njega spojeno proširenje.

Podešavanja tekstualnog telefona / TTY

Ako koristite tekstualni telefon, pre promene podešavanja i korišćenja morate da ga spojite na svoj aparat. Izaberite neko od sledećih podešavanja:

- **Primarni profil** — Izaberite profil koji će biti aktiviran nakon spajanja tekstualnog telefona na aparat.
- **Koristi tekst. tel.** — Izaberite [Da](#) kada želite početi da koristite tekstualni telefon.

19. Bezbednost

■ Bezbednost aparata

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Bezbednost](#) > [Telefon i SIM](#).

Možete izmeniti bezbednosna podešavanja za PIN kôd, automatsko zaključavanje i promenu SIM kartice, i promeniti šifre i lozinke.

Izbegavajte korišćenje šifara koje su slične brojevima službi za hitnu pomoć kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

Šifre se prikazuju kao zvezdice. Kada menjate neku šifru, unesite trenutnu šifru, pa zatim dva puta novu.

Definisanje bezbednosnih podešavanja

Da biste definisali podešavanja aparata i SIM kartice, izaberite podešavanje i [Opcije](#) > [Promeni](#).

Kada su pozivi ograničeni na zatvorene grupe korisnika, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Definišite sledeća podešavanja:

- **PIN kod zahtev** — Izaberite [Uključeno](#) da biste uputili zahtev da se PIN šifra unosi svaki put kada se aparat uključuje. Ovo podešavanje se ne može menjati ukoliko je telefon isključen. Neke SIM kartice ne dozvoljavaju isključivanje zahteva za PIN šifru.
- **PIN kod** — Promena PIN šifre. PIN šifra mora sadržavati od 4 do 8 brojeva. PIN šifra štiti vašu SIM karticu od neovlašćene upotrebe, a dobija se uz SIM karticu. Nakon tri uzastopna neuspešna unosa PIN šifre, PIN šifra se blokira i morate je deblokirati pomoću PUK šifre da biste ponovo mogli da koristite SIM karticu.
- **PIN2 kod** — Promena PIN2 šifre. PIN2 šifra mora sadržavati od 4 do 8 brojeva. PIN2 šifra je neophodna za dobijanje pristupa nekim funkcijama aparata, a dobija se uz SIM karticu. Nakon tri uzastopna neuspešna unosa PIN2 šifre, PIN2 šifra se blokira i morate je deblokirati pomoću PUK2 šifre da biste ponovo mogli da koristite SIM karticu.
- **Vreme do autoblok.** — Možete podesiti vreme posle čijeg isteka se uređaj automatski zaključava i može se ponovo koristiti tek kada se unese ispravna šifra. Unesite broj minuta koje ste odredili za vremenski period ili izaberite [Isključeno](#) da biste isključili aktiviranje zaključavanja po isteku vremena. Kada je aparat zaključan, možete i dalje odgovarati na dolazne pozive, a takođe je moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u aparatu.
- **Šifra blokade** — Promena šifre za zaključavanje. Nova šifra može da bude duga od 4 do 255 znakova. Mogu se koristiti alfabetska slova i cifre, kao i velika i mala slova. Aparat će vas obavestiti ako šifra zaključavanja nije u ispravnom obliku. Fabrički podešena šifra je 12345. Da biste sprečili neovlašćenu upotrebu aparata, promenite šifru za zaključavanje. Novu šifru čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu odvojeno od svog aparata.
- **Zaklj. kod prom. SIM** — Podesite aparat da uputi zahtev za aktiviranje šifre za zaključavanje kada se nova SIM kartica ubaci u aparat. Aparat održava listu SIM kartica koje se prepoznaju kao korisnikove kartice.
- **Omogući dalj. blokadu** — Ako uključite ovu opciju, uređaj ćete moći da zaključavate slanjem neke prethodno definisane tekstualne poruke sa nekog drugog telefona. Kada uključite ovu opciju, morate uneti poruku za daljinsko zaključavanje i potvrditi poruku. Poruka mora sadržati najmanje 5 znakova. Maksimalni dozvoljeni broj karaktera je 8. Korišćenje više od 8 karaktera može sprečiti deblokadu memorijske kartice i zathevati njeno ponovno formatiranje. Ukoliko bude potrebno ponovno formatiranje memorijske kartice, svi podaci sa nje će biti izgubljeni.
- **Zatvorena gr. koris.** (mrežni servis) — Definišite grupu osoba koja Vas može pozivati i koju Vi možete pozivati.
- **Potvrda SIM servisa** (mrežni servis) — Podesite aparat da prikaže poruke o potvrdi kada koristite servis SIM kartice.

Promena lozinke zabrane

Da biste promenili lozinku koja se koristi za zabranu govornih, faks i data poziva, izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešavanja](#) > [Zabrana poz.](#) > [Zabrana ćelijskog p.](#) > [Opcije](#) > [Promeni šifru zab.](#) Unesite trenutnu šifru, a zatim dva puta novu šifru. Lozinka zabrane mora sadržati četiri cifre. Za detaljnije informacije, obratite se vašem dobavljaču usluga.

Fiksno biranje

Kada je aktivirano fiksno biranje, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Pritisnite taster "Kontakti". Izaberite [Opcije](#) > [SIM kontakti](#) > [Kontakti fiks. biranja](#).

Pomoću servisa fiksno biranje možete da ograničite pozive sa svog aparata samo na određene telefonske brojeve. Servis fiksno biranje ne podržavaju sve SIM kartice. Obratite se svom provajderu servisa za detaljne informacije.

Izaberite [Opcije](#) i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Aktiviraj fiksno bir.** — Ograničite pozive sa svog aparata. Za otkazivanje servisa izaberite [Deaktiv. fiksno bir.](#) Za aktiviranje ili deaktiviranje fiksnog biranja ili uređivanje kontakata za fiksno biranje potreban vam je PIN2 kôd. Ako nemate taj kôd, obratite se provajderu servisa.

- **Novi SIM kontakt** — Dodajte telefonski broj na listu brojeva čije je pozivanje dozvoljeno. Unesite ime kontakta i telefonski broj. Za ograničavanje poziva pomoću pozivnog broja za određenu zemlju, unesite pozivni broj za tu zemlju u **Novi SIM kontakt**. Svi telefonski brojevi čije je pozivanje dozvoljeno moraju počinjati ovim pozivnim brojem.
- **Dodaj iz: Kontakti** — Kopirajte kontakt iz **Kontakti** na Vašu listu za fiksno biranje.

Savet: Za slanje tekstualnih poruka SIM kontaktima dok je servis fiksnog biranja aktiviran, morate da dodate broj centra tekstualne poruke na listu za fiksno biranje.

Za pregled ili uređivanje telefonskih brojeva koje možete da pozivate sa svog telefona, izaberite **Opcije** > **SIM kontakti** > **Kontakti fiks. biranja**.

Za pozivanje kontakta, pritisnite taster „Pozovi“.

Za uređivanje telefonskog broja izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Za uređivanje brojeva za fiksno biranje možda će vam biti potreban PIN2 kôd.

Za brisanje kontakta pritisnite taster „Briši“ (povratnica).

■ Zaštita memorijske kartice

Da biste sprečili neovlašćeni pristup podacima na memorijskoj kartici, karticu možete da zaštitite lozinkom. Da biste postavili lozinku, izaberite **Opcije** > **Postavi lozinku**. Lozinka može biti dužine do 8 znakova i razlikuje mala i velika slova. Lozinka se čuva u aparatu i ne morate je ponovo unositi sve dok tu memorijsku karticu koristite u datom aparatu. Ako memorijsku karticu budete koristili u nekom drugom aparatu, od vas će biti zatraženo da unesete lozinku. Zaštitu lozinkom ne podržavaju sve memorijske kartice.

Da biste uklonili lozinku memorijske kartice, izaberite **Opcije** > **Ukloni lozinku**. Kada uklonite lozinku, podaci na memorijskoj kartici nisu zaštićeni od neovlašćene upotrebe.

■ Menadžer sertifikata

Važno: Mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instaliranja softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se prikaže upozorenje "Sertifikat je istekao" ili "Sertifikat još ne važi", mada bi trebalo da je važeći, proverite da li su u uređaju postavljeni tačan datum i tačno vreme.

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Digitalni sertifikati služe za potvrđivanje porekla softvera, ali ne garantuju bezbednost. Postoje tri različite vrste sertifikata: zvanični, lični i sertifikati servera. Za vreme bezbedne veze, server može Vašem aparatu poslati sertifikat servera. Kada se primi, on se proverava preko zvaničnog sertifikata spremljenog u aparatu. Primićete obaveštenje ukoliko identitet servera nije autentičan ili ukoliko nemate ispravan sertifikat u aparatu.

Sertifikat možete preuzeti sa Web lokacije ili ga primiti u obliku priloga e-pošte, odnosno u obliku poruke poslate preko Bluetooth ili infracrvene veze. Sertifikate treba koristiti kod spajanja na uslugu Internet bankarstva ili na udaljeni server radi prenosa poverljivih podataka. Treba ih koristiti i kada želite smanjiti opasnost od virusa i drugih zlonamernih softvera i radi provere autentičnosti softvera koji ste preuzeli i instalirali u aparat.

Savet: Pre dodavanja novog sertifikata, proverite njegovu autentičnost.

Rad sa ličnim sertifikatima

Lični sertifikati izdaju se samo Vama.

Da biste dodali sertifikat u aparat, izaberite datoteku sertifikata, a zatim **Sačuvaj**. Da biste uklonili izabrani sertifikat, izaberite **Opcije** > **Obriši**.

Da biste proverili autentičnost sertifikata, dođite do željenog sertifikata i pritisnite navigacijski taster da biste otvorili detalje o sertifikatu. "Otisci prstiju" na jedinstven način identifikuju sertifikat. Kontaktirajte službu pomoći ili službu za korisnike vlasnika sertifikata i zatražite uspoređivanje "otisaka prstiju". Lozinke sa šestocifrenim privatnim ključevima sadrže tajne ključeve koji se šalju sa ličnim sertifikatima.

Rad sa zvaničnim sertifikatima

Zvanične sertifikate koriste neki servisi radi provere ispravnosti ostalih sertifikata.

Da biste dodali sertifikat u aparat, izaberite datoteku sertifikata, a zatim **Sačuvaj**. Da biste uklonili izabrani sertifikat, izaberite **Opcije** > **Obriši**.

Bezbednost

Da biste proverili autentičnost sertifikata, dođite do željenog sertifikata i pritisnite navigacijski taster da biste otvorili detalje o certifikatu. "Otisci prstiju" na jedinstven način identifikuju sertifikat. Kontaktirajte službu pomoći ili službu za korisnike vlasnika sertifikata i zatražite uspoređivanje "otisaka prstiju". Lozinke sa šestocifrenim privatnim ključevima sadrže tajne ključeve koji se šalju sa ličnim sertifikatima.

Ako neki sertifikat proglasite kao pouzdani, to znači da ga ovlašćujete da proverava Web stranice, servere e-pošte, softverske pakete i druge podatke. Servise i softver mogu proveravati isključivo pouzdani sertifikati.

Da biste promenili podešavanja pouzdanosti, izaberite sertifikat, a zatim [Opcije](#) > [Podeš. prihvatanja](#). Izaberite polje aplikacije, a zatim [Da](#) ili [Ne](#). Ne možete da menjate podešavanja pouzdanosti ličnog sertifikata.

Zavisno od sertifikata, biće prikazana lista aplikacija koji mogu da ga koriste:

- [Symbian instalacija](#) — Nova aplikacija operativnog sistema Symbian.
- [Internet](#) — E-pošta i grafika.
- [Instaliranje aplikac.](#) — Nova Java™ aplikacija.
- [Onlajn provera sert.](#) — Protokol statusa sertifikata na mreži.

Prikaz detalja o certifikatu

Ispravan identitet servera može se zagarantovati samo proverom potpisa i perioda valjanosti sertifikata servera.

Da biste pogledali detalje o certifikatu, dođite do željenog sertifikata i pritisnite navigacijski taster.

Može se pojaviti neko od sledećih obaveštenja:

- [Sertifikat nije prihvaćen](#) — Niste podesili da ijedna aplikacija koristi taj sertifikat. Morate da promenite podešavanja pouzdanosti.
- [Sertifikat istekao](#) — Istekao je period valjanosti izabranog sertifikata.
- [Sertifikat još uvek ne važi](#) — Još nije počeo period valjanosti izabranog sertifikata.
- [Sertifikat oštećen](#) — Sertifikat se ne može koristiti. Kontaktirajte izdavača sertifikata.

Bezbednosna podešavanja sertifikata

Izaberite neku od sledećih opcija:

- [Instalacija softvera](#) — Izaberite da instalirate samo potpisane aplikacije ili sve aplikacije.
- [Onlajn provera sert.](#) — Da biste proverili valjanost sertifikata nakon instaliranja aplikacije, izaberite [Uključeno](#).
- [Primarna Web adresa](#) — Valjanost sertifikata proverava se na podrazumevanoj adresi ako sertifikat ne sadrži svoju sopstvenu Web adresu.

■ Mobilni VPN

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [VPN](#).

Nokia klijent za mobilnu virtuelnu privatnu mrežu (VPN) stvara bezbednu vezu sa kompatibilnim intranetom firme i servisima kao što je e-mail. Aparat se povezuje sa mobilne mreže preko Interneta na VPN "gatewaya" firme koji poput vrata omogućuje pristup kompatibilnoj mreži firme. VPN klijent koristi tehnologiju IP Security (IPSec). IPSec je mreža otvorenih standarda koja podržava bezbednu razmenu podataka preko IP mreža.

VPN pravila određuju način na koji VPN klijent i VPN "gateway" međusobno proveravaju identitet, kao i algoritme šifrovanja kojima štite poverljivost podataka. VPN pravila možete saznati u svojoj firmi.

Da biste koristili VPN sa nekom aplikacijom, ta aplikacija mora biti spojena sa VPN pristupnom tačkom. VPN pristupna tačka sastoji se od Internet pristupne tačke i VPN pravila.

Upravljanje VPN-om

Možete upravljati VPN pravilima, serverom pravila, VPN dnevnicima i lozinkom za zaštitu ključeva. VPN pravila određuju način šifrovanja podataka kod prenosa preko neosiguranih mreža. Lozinka za zaštitu ključeva štiti privatne ključeve.

Pristupna tačka je mesto na kome se vaš aparat povezuje sa mrežom putem veze za prenos podataka ili paketne veze. Da biste koristili e-mail servis i multimedijalne servise ili da biste pretraživali Web stranice, prvo morate da definišete Internet pristupnu tačku za ove servise. VPN pristupne tačke povezuju VPN pravila sa Internet pristupnim tačkama i stvaraju šifrovane veze.

Za upravljanje VPN-om izaberite [Upravljanje VPN-om](#) > [Opcije](#) > [Otvori](#) i neku od sledećih opcija:

- [VPN polise](#) — Da biste instalirali, pogledali i ažurirali VPN pravila.
- [Serveri VPN polisa](#) — Da biste izmenili podešavanja veze servera VPN pravila sa kojega možete instalirati i ažurirati VPN pravila.
- [VPN dnevnik](#) — Da biste pogledali dnevnik o instalacijama VPN pravila, ažuriranjima i sinhronizacijama kao i druge VPN veze.

Upravljanje VPN pravilima

Za upravljanje VPN pravilima izaberite [Upravljanje VPN-om](#) > [VPN polise](#) > [Opcije](#) i neku od sledećih opcija:

- **Instaliraj polisu** — Da biste instalirali pravilo. Unesite korisničko ime i lozinku za server VPN pravila. Od svog administratora sistema možete saznati korisničko ime i lozinku.
- **Definiši VPN p. tačku** — Da biste napravili VPN pristupnu tačku koja se zajedno sa VPN pravilom spaja sa Internet pristupnom tačkom.
- **Ažuriraj polisu** — Da biste ažurirali izabrana VPN pravila.
- **Obriši polisu** — Da biste obrisali izabrana VPN pravila. Ako obrišete VPN pravilo, ono će biti ponovo instalirano kada aparat sinhronizujete sa serverom VPN pravila, osim ako ono nije obrisano sa servera. Takođe, ako je neko VPN pravilo obrisano sa servera, kod sinhronizacije će biti obrisano i sa aparata.

Za upravljanje serverima VPN pravila izaberite **Serveri VPN polisa** > **Opcije** > **Otvori** i neku od sledećih opcija:

- **Novi server** — Da biste dodali server VPN pravila.
- **Sinhronizuj server** — Da biste instalirali ili ažurirali izabrano VPN pravilo.
- **Obriši server** — Da biste izbrisali izabrani server VPN pravila.

Za upravljanje podešavanjima servera VPN pravila izaberite **Opcije** > **Novi server** ili **Izmeni server** i neku od sledećih opcija:

- **Ime servera polisa** — Da biste uneli novo ime servera, sa najviše 30 karaktera.
- **Adr. servera polisa** — Unesite adresu servera. Adresa servera pravila ne može se urediti nakon što se povežete sa serverom da biste instalirali ili ažurirali VPN pravila.
- **Internet pris. tačka** — Da biste izabrali Internet pristupnu tačku za povezivanje sa serverom VPN pravila.
- **Lozinka zašt. ključa** — Da biste promenili lozinku za zaštitu ključeva. Lozinka se automatski stvara prvi put kada postane potrebna.

Pregled VPN dnevnika

Izaberite **Upravljanje VPN-om** > **VPN dnevnik**.

VPN dnevnik beleži vaše posete VPN serverima zbog instaliranja, ažuriranja i sinhronizovanja VPN pravila i vaše VPN veze. Unosi grešaka, upozorenja i informacije označeni su ikonom levo od unosa. Da biste videli detaljan unos dnevnika, izaberite ga. Administratoru sistema javite šifre objašnjenja koje su dostupne u detaljnom prikazu, jer one mogu da pomognu kod traženja uzroka mogućih problema koji postoje sa VPN-om. Kada veličina dnevnika dođe do 20 KB, automatski će se obrisati najstariji unosi da bi se napravilo mesta za nove.

Izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Osveži dnevnik** — Da biste ažurirali dnevnik.
- **Obriši dnevnik** — Da biste obrisali unose iz dnevnika.

■ Bezbednosna podešavanja za pristupne tačke bežične LAN mreže

[Vidite "Bezbednosna podešavanja za pristupne tačke bežične LAN mreže", str. 86.](#)

20. Prečice

Evo nekih od prečica sa tastature koje su na raspolaganju za Vaš uređaj. Prečice čine korišćenje aplikacija efikasnijim. Neke prečice su karakteristične za pojedine aplikacije i nisu raspoložive za sve aplikacije.

Opšte prečice

Taster za uključivanje/isključivanje	Prebacivanje između profila. Da biste uključili ili isključili aparat, pritisnite i držite taster za uključivanje/isključivanje.
Taster „Meni”	Otvora ekran s glavnim menijem, čime omogućava pristup svim aplikacijama. Pritisnite i držite taster da biste se prebacivali između otvorenih aplikacija.
Taster „Kraj”	Zatvorite aplikacije. Pritisnite i držite taster da biste prekinuli data veze (GPRS, data poziv).
Taster "E-mail"	Otvorite svoje podrazumevano e-mail sanduče. Pritisnite i držite da započnete sastavljanje nove e-mail poruke.

Dopunjeni pasivni režim

Levi selekcionni taster za biranje + plavi funkcijski taster	Zaključavanje i otključavanje tastature.
#	Pritisnite i zadržite da biste se prebacivali sa opšteg profila na profil "Bez zvona" i obrnuto.
Taster „Pozovi”	Otvorite Dnevnik .
0	Pritisnite i držite da biste otvorili Servisi i povezali se na Web.
1	Pritisnite i držite taster da biste pozvali govornu poštu.
Numerički taster (2–9)	ozovite broj telefona korišćenjem brzog biranja. Najpre morate aktivirati brzo biranje (Meni > Alatke > Podešavanja > Poziv > Brzo biranje > Uključeno).
Plavi funkcijski taster + Chr	Aktiviranje infracrvene veze.
Plavi funkcijski taster + Ctrl	Aktiviranje i deaktiviranje Bluetootha.

U aplikacijama

Shift + navigacijski taster	Izbor teksta. Pritisnite i zadržite taster „Shift“ i pomerajte navigator levo ili desno da biste izabrali tekst.
Ctrl+C	Kopiranje
Ctrl+X	Rezanje
Ctrl+V	Lepljenje
Ctrl+I	Kurziv
Ctrl+B	Podebljano
Jednom pritisnite plavi funkcijski taster (tako da se pokaže) + drugi taster.	Unos broja ili znaka označenog plavom bojom na tasteru.
Dva puta pritisnite plavi funkcijski taster (tako da se pokaže) + drugi taster.	Unos samo brojeva ili znakova označenih plavom bojom na tasteru.
Taster „Shift”	Promena veličine slova.

Pri pretraživanju

#	Umanjivanje prikaza
*	Uvećavanje prikaza.
1	Povratak na markere.
2	Pretraživanje tekstualnih nizova na otvorenom web sajtu.

Prečice

3	Povratak na prethodnu stranicu.
5	Prebacivanje između otvorenih prozora preglednika.
8	Umanjite prikaz da biste videli celu web stranicu, a prikaz uokviren crvenom bojom vidljiv je na ekranu.
9	Pređite na drugu web stranicu.

Prikazivač slika

Taster „Pozovi”	Slanje slike.
0	Umanjivanje prikaza.
5	Uvećavanje prikaza.
7	Uvećavanje prikaza. Pritisnite dvaput za puni ekran.
4	Pomerajte se ulevo u uvećanoj slici.
6	Pomerajte se udesno u uvećanoj slici.
2	Pomerajte se nagore u uvećanoj slici.
8	Pomerajte se nadole u uvećanoj slici.
3	Rotiranje u smeru kazaljki na satu.
1	Rotiranje u smeru suprotnom od smera kazaljki na satu.
*	Prebacivanje između punog ekrana i normalnog prikaza.

Muzički centar

5	Pauziranje numere.
4	Povratak na početak numere. Da biste se vratili na prethodnu numeru, pritisnite taster u roku od dve sekunde nakon početka numere. Pritisnite i držite taster da biste premotali numeru unazad.
6	Prelazak na sledeću numeru. Pritisnite i držite taster da biste premotali numeru unapred.
8	Zaustavljanje numere.

Informacije o bateriji

Vaš uređaj se napaja energijom iz dopunjive baterije. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada aktivno vreme i vreme u pasivnom režimu postane značajno kraće od normalnog, zamenite bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih samo punjačima koje je Nokia odobrila za ovaj model uređaja.

Kada se nova, zamenjena, baterija koristi prvi put, ili kada baterija nije bila korišćena duže vreme, eventualno će biti potrebno priključiti punjač, isključiti ga, pa ga ponovo uključiti da bi punjenje baterije počelo.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz uređaja. Ne ostavljajte potpuno napunjenu bateriju povezanu na punjač, pošto prekomerno punjenje može da skрати životni vek baterije. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Ako je baterija potpuno prazna, može proći i nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može obaviti bilo kakav telefonski poziv.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, kao što je novčić, spajalica ili pero, napravi direktni kontakt pozitivnog (+) i negativnog (-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se ošteti baterija ili predmet kojim je ostvaren kontakt.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušajte da bateriju uvek držite na temperaturi od 15°C do 25°C (59°F do 77°F). Uređaj sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru pošto mogu eksplodirati. Baterije mogu da eksplodiraju i ako su oštećene. Baterije odlazite u skladu sa lokalnim propisima. Molimo da ih po mogućstvu recikirate. Ne odlazite ih kao kućni otpad.

Ne rasklapajte i ne secite baterije. U slučaju da dođe do curenja baterije, ne dopustite da tečnost dođe u kontakt sa kožom ili sa očima. U slučaju takvog curenja, odmah vodom isperite oči ili kožu, ili zatražite medicinsku pomoć.

Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija

Radi sopstvene bezbednosti uvek koristite originalne Nokia baterije. Da proverite da li dobijate originalnu Nokia bateriju; kupite je od ovlašćenog Nokia distributera, potražite na pakovanju logo "Nokia Original Enhancements" i ispitajte hologramsku etiketu sledećim postupcima:

Uspešni rezultati ove četiri provere nisu apsolutna garancija autentičnosti baterije. Ukoliko imate razloga da verujete da Vaša baterija nije autentična originalna Nokia baterija, uzdržite se od njenog korišćenja i odnesite je najbližem ovlašćenom Nokia servisu ili distributeru radi pomoći. Vaš ovlašćeni Nokia servis ili distributer će ispitati autentičnost baterije. Ako se autentičnost ne može potvrditi, vratite bateriju prodavcu.

■ Utvrdite autentičnost holograma

1. Kada gledate hologram na etiketi, iz jednog ugla treba da vidite Nokia simbol dveju ruku koje se spajaju, a iz drugog ugla, logo "Nokia Original Enhancements".

2. Kada iskosite hologram po levoj, desnoj, donjoj i gornjoj strani, treba da vidite 1, 2, 3 odnosno 4 tačke na svakoj odgovarajućoj strani.

3. Zagrebite bočnu stranu etikete da otkrijete dvadesetocifrenu šifru, na primer 12345678919876543210. Okrenite bateriju tako da su ovi brojevi okrenuti nagore. Očitava se dvadesetocifrena šifra koja počinje brojem u gornjem redu iza kojeg sledi donji red.

4. Validnost dvadesetocifrene šifre proverite na adresi www.nokia.com/batterycheck.

Da kreirate tekstualnu poruku, unesite tu dvadesetocifrenu šifru, recimo 12345678919876543210 i pošaljite poruku na +44 7786 200276.

Naplaćuju se troškovi nacionalnog i međunarodnog operatora.

Trebalo bi da primite poruku sa informacijom da li se može potvrditi autentičnost šifre.

■ Šta ako baterija nije autentična?

Ako ne možete da potvrdite da je Vaša Nokia baterija sa hologramom na nalepnici autentična Nokia baterija, molimo da je ne koristite. Odnosite je u najbliži ovlašćeni Nokia servis ili ovlašćenom Nokia distributeru radi pomoći. Korišćenje baterije koju nije odobrio proizvođač može da bude opasno i da rezultira nezadovoljavajućim radom i oštećenjem uređaja i njegovih proširenja. To može i da učini nevažećim sva odobrenja i garancije koje se odnose na taj uređaj.

Da saznate više o originalnim Nokia baterijama, posetite www.nokia.com/battery.

Čuvanje i održavanje

Vaš uređaj je proizvod vrhunskog dizajna i izrade i njime treba rukovati pažljivo. Sledeći predlozi će Vam pomoći da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Uređaj održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se uređaj pokvari, izvadite bateriju i ostavite uređaj da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Nemojte upotrebljavati ili držati uređaj na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Nemojte držati uređaj na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Nemojte držati uređaj na mestima sa niskom temperaturom. Kada se uređaj zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da ošteti ploče sa elektronskim kolima.
- Nemojte pokušavati da otvarate uređaj osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Uređaj nemojte ispuštati, tresti ili udarati. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Za čišćenje uređaja nemojte upotrebljavati jake hemikalije, rastvarače za čišćenje ili jake deterdžente.
- Nemojte bojiti uređaj. Boja može da blokira pokretne delove uređaja i da ometa pravilan rad.
- Za čišćenje sočiva, kao što su sočiva kamere, senzora rastojanja i senzora osvetljenja, koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete uređaj i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.
- Punjače koristite u zatvorenom prostoru.
- Uvek pravite rezervne kopije podataka koje želite da zadržite, kao što su kontakti i beleške kalendara.
- Da biste uređaj povremeno resetovali radi optimalnog funkcionisanja, isključite ga i izvadite bateriju.

Ovi predlozi se u istoj meri odnose na ovaj uređaj, bateriju, punjač kao i na sva proširenja. Ako neki uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

■ Odstranjivanje

Znak za recikliranje na proizvodu, literaturi ili pakovanju vas podseća da svi električni i elektronski proizvodi, baterije i punjači u Evropskoj uniji moraju biti prikupljeni na odgovarajuću lokaciju na kraju njihovog radnog veka. Nemojte odstranjivati ove proizvode kao neklasifikovani urbani otpad.

Vratite proizvode na lokaciju za prikupljanje da biste sprečili moguće zagađenje okoline ili opasnost po zdravlje ljudi nekontrolisanim odstranjivanjem otpada, kao i da biste promovisali održivo recikliranje materijalnih resursa. Informacije o prikupljanju možete dobiti od prodavca, lokalnih vlasti, državnog udruženja proizvođača ili od lokalnog Nokia predstavništva. Za detaljnije informacije pogledajte Ekološku izjavu (Eco-Declaration) za proizvod ili informacije koje se odnose na određenu državu na adresi www.nokia.com.

Dodatne informacije o bezbednosti

■ Deca

Vaš uređaj i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

■ Radno okruženje

Ovaj uređaj zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uho, ili kada je odvojen od tela najmanje 2,2 cm (7/8 inča). Kada se za nošenje na telu koristi futrola, kopča za pojas ili držač, oni ne bi trebalo da sadrže metalne delove i trebalo bi da uređaj održavaju od tela na gore datom rastojanju.

Za slanje datoteka ili poruka, ovom uređaju je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja ispoštuju sve dok se predaja ne završi.

Delovi ovog uređaja imaju magnetna svojstva. Ovaj uređaj privlači materijale koji sadrže metal. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu ovog uređaja pošto se tako mogu izbrisati podaci koji se nalaze na njima.

■ Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnika, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Savetujte se sa lekarom ili proizvođačem medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj uređaj u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Ugrađeni medicinski uređaji

Proizvođači medicinskih uređaja preporučuju minimalnu razdaljinu od 15,3 centimetra (6 inči) između bežičnog uređaja i ugrađenog medicinskog uređaja, npr. pejsmejкера ili ugrađenog defibrilatora, da bi se izbegle potencijalne smetnje kod ugrađenog medicinskog uređaja. Osobe sa takvim uređajima bi trebalo da:

- Uvek drže bežični uređaj na razdaljini od 15,3 centimetra (6 inči) od medicinskog uređaja kada je bežični uređaj uključen.
- Ne nose bežični uređaj u džepu na grudima.
- Drže bežični uređaj na uhu na suprotnoj strani od medicinskog uređaja kako bi se mogućnost stvaranja smetnji svela na minimum.
- Isključite bežični uređaj čim primete da dolazi do smetnji.
- Pročitajte i slede uputstva proizvođača ugrađenog medicinskog uređaja.

Ukoliko imate pitanja o korišćenju bežičnog uređaja sa ugrađenim medicinskim uređajem, savetujte se sa lekarom.

Slušni aparati

Neki digitalni bežični uređaji mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

■ Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalirane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazdušnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj uređaj ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instaliranje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj uređaj. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog uređaja u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj uređaj, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazdušnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazdušnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je bežična oprema za automobil nepropisno instalirana a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba ovog uređaja u avionu je zabranjena u toku leta. Isključite svoj uređaj pre ulaska u avion. Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

■ Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj uređaj kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj uređaj na mestima dolivanja goriva; u blizini pumpi u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One obuhvataju potpalublja plovni objekata, objekte za prenos ili skladištenje hemikalija, vozila na tečni gas (propan ili butan gas), kao i zone u kojima se u vazduhu nalaze hemijska isparenja ili čestice kao što su žitarice, prašina ili metalni prah.

■ Hitni pozivi

Važno: Bežični telefoni, uključujući i ovaj uređaj, za svoj rad koriste radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga se ne može garantovati uspostavljanje veze u svim uslovima. Ne bi trebalo da se nikada oslanjate isključivo na bežični uređaj za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Da uputite hitni poziv:

1. Uključite uređaj ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.
U nekim komunikacionim mrežama je potrebno da je važeća SIM kartica pravilno postavljena u uređaj.
2. Pritisnite taster "završi" potreban broj puta da obrišete sadržaj ekrana i da aktivirate uređaj za telefoniranje.
3. Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju. Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
4. Pritisnite taster "pozovi".

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite da biste mogli da uputite hitni poziv. Ako je u uređaju aktiviran profil (način rada) "oflajn" ili "let", morate ga prvo promeniti čime aktivirate telefonsku funkciju da biste mogli da uputite hitni poziv. Pogledajte ovo uputstvo ili se obratite svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Kada upućujete hitni poziv, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični uređaj može da bude jedino sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

■ INFORMACIJE O SERTIFIKACIJI (SAR)

OVAJ MOBILNI UREĐAJ ZADOVOLJAVA SMERNICE KOJE SE ODOSE NA IZLAGANJE RADIOFREKVENTNIM TALASIMA

Vaš mobilni uređaj je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti radiofrekventnim talasima koje preporučuju međunarodne smernice. Ove smernice je razvila međunarodna naučna organizacija ICNIRP, i one sadrže sigurnosne rezerve namenjene da osiguraju zaštitu svih osoba, bez obzira na njihovu starosnu dob i zdravstveno stanje.

Smernice za izloženost za mobilne uređaje koriste jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim ICNIRP smernicama iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) raspoređeno na 10 grama telesnog tkiva. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa uređajem koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Stvarna SAR vrednost uređaja u radu može da bude znatno ispod ove maksimalne vrednosti pošto je uređaj projektovan tako da koristi samo onoliko snage koliko je potrebno da dospe do mreže. Ta vrednost se menja i ona zavisi od brojnih faktora, kao što je koliko ste udaljeni od mrežne bazne stanice. Najviša SAR vrednost po ICNIRP smernicama za korišćenje ovog uređaja uz uvo iznosi 0,90 W/kg.

Korišćenje pribora i proširenja uređaja može da rezultira različitim SAR vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem i ispitivanjem, kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Dodatne informacije u vezi SAR su date u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Indeks

A

aplikacije

- instalacija 67
- menjanje instalacije 67
- pregled dnevnika instalacije 67
- uklanjanje 67
- zajedničke radnje 18

audio datoteke 75

avtomatsko odgovaranje 87

B

baterija

- instalacija 8
- nivo napunjenosti 14
- punjenje 9

beleške 65

bezbednost

- aparat 88
- Java aplikacija 67
- memorijska kartica 89

bežični LAN

- ad hok mreža 57
- infrastruktura 57

biranje teksta i objekata 17

blokiranje

- tasteri 12

Bluetooth

- podešavanja 51
- uparivanje 52
- veze 50

brzo biranje 36

Č

Čarobnjak za podešavanja 70

članci sa novostima 61

Ć

ćaskanje 29

Ćaskanje 29

D

detalji o sertifikatu 90

diktafon 77

dnevnici 43, 67

dnevni prikaz u kalendaru 48

dokumenti 63

DTMF tonovi 37

E

ekran

- indikatori 14
- podešavanja 82

ekvilajzer 77

e-mail

- nalazi 34
- odgovaranje 25
- pisanje 26
- poruke 23

e-mail data roming 54

F

flash player 78

fotografije 72

G

galerija 74

glasovne komande 42

glas preko IP-a 41, 42

Govor 19

govorna pošta 36

govorne beleške 78

govorno biranje 42

GPRS 50

- brojači 43
- podešavanja 84
- podešavanja pristupnih tačaka 55

grafičke poruke 27

grupe kontakata 44

I

indikatori 14

informacije o kontaktu 44

info servis 33

infracrvena 53

instalacija

- aplikacije 67
- baterija 8
- SIM kartica 8

Internet 60

- podešavanja 54
- podešavanja Internet poziva 83
- pristupne tačke 54

Internet pozivi 41, 42

J

jačina signala 14

jačina zvuka 13, 77

Java aplikacije 67

jezik 82

jezik pisanja 82

K

kabl 50

kalendar 47

kalkulator 65

kamera 12, 72

- snimanje fotografije 72
- snimanje video snimka 72

konfiguracija na daljinu

- kreiranje profila 68
- podešavanja 68

kontakti

- dodavanje 44
- grupe 44
- kopiranje informacija 44
- podrazumevane informacije 44
- tonovi zvona 45

kopiranje teksta 18

L

lepljenje teksta 18

Indeks

lični sertifikati 89
lista obaveza 47
lozinke
 memorijska kartica 89

M

markeri 60
medija aplikacije 74
memorija 18
 kartica 18
 na aparatu 18
 praćenje 18
memorijska kartica 18
 lozinke 89
 otključavanje 19
menadžer aplikacija 67
menadžer datoteka 63
 zaštita memorijske kartice 89
menadžer veza 56
meni 17
mesečni prikaz u kalendaru 48
mobilni VPN
 Vidite *VPN*
modem 53
mrežni dnevnik 61
multimedija poruke
 kreiranje 27
 odgovaranje na 28
 podešavanja 33
 prilozi 29
 primanje 28
 slanje 27
muzički centar 76

N

načini povezivanja
 Bluetooth 50
 infracrvena 53
 kabl 50
 modem 53
Nađite 21
navigacija 79
navigacijski taster 82
Nokia Team suite 46
 uređivanje timova 46

O

odbacivanje poziva 36
odbijanje poziva 36
odgovaranje na pozive 36
orijentiri 80

P

paketni podaci 50
 podešavanja pristupnih tačaka 55
paketni prenos podataka
 brojači 43
 podešavanja 84
pasivni
 podešavanja 82
 režim 13
pisanje teksta 17
podaci
 sinhronizacija 68

 veze 50
podešavanja
 bezbednost 88
 bezbednost Java aplikacija 67
 Bluetooth 51
 ekran 82
 e-mail data roming 54
 Internet 54
 kalendar 47, 48
 konfiguracija na daljinu 68
 mreža 87
 multimedija poruke 33
 opšte 82
 pasivni 82
 pouzdanost 90
 pozivi 82
 profili 20
 tekstualne poruke 33
 tekstualni telefon 87
 TTY 87
 veza 83
 Web 61
 WLAN 85
podešavanja mreže 87
podešavanja proširenja 87
podešavanja rominga 54
podešavanja selekcionih tastera 82
podučavanje 15
pomoć 15
Pop-Port priključak 12
poruke
 brisanje 25
 e-mail 23
 folderi 23
 grafičke poruke 27
 multimedija poruke 27
 posebne poruke 32
 tekstualne poruke 26
posebne poruke 32
pošta
 Vidite *e-mail*
povezivanje na Internet 54
pozdravna poruka 82
pozivanje 36
pozivi
 podešavanja 82
 preusmeravanje 37
 zabrana 37
prečice 14, 92
prekidanje mrežnih veza 56
prenos sadržaja ekrana 66
Pretraživanje 21
pretraživanje Web stranica 60, 62
preusmeravanje poziva 37
prezentacije 64
prikaz obaveza u kalendaru 48
priklučki 10
prilagođavanje 20, 21
prilozi 25, 29
pristupne tačke 54, 83
profili 20
punjač baterije 12
punjenje baterije 9

Q

Quickoffice 63
Quickpoint 64
Quicksheet 64
Quickword 63

R

RealPlayer
podešavanja 76
reprodukovanje medija snimaka 75
reprodukovanje
muzika 76
snimci govora 78
video i audio 75

S

sat 49
sedmični prikaz u kalendaru 48
sertifikati 89
servisni zahtevi 32
SIM kartica
instalacija 8
tekstualne poruke 26
SIM pristup profil 52
sinhronizacija 68
sinhronizacija na daljinu 68
skladištenje 18
slike
dodavanje kontaktima 74
postavljanje slike za pozadinu 74
uvećavanje ili umanjivanje 74
slušanje muzike 76
SMS poruke 26
SMTP podešavanja 54
snimanje
glas 77
pozivi 78
video snimci 72
softver
instalacija 67
uklanjanje 67
spiskovi numera 77
svetlo obaveštenja 21
Symbian aplikacije 67

Š

šifra zabrane 88
štampanje 64

T

tabelarne liste 64
tasteri 10
tekst
biranje 17
kopiranje 18
lepljenje 18
pisanje 17
tekstualne poruke
odgovaranje 26
pisanje 26
rad sa porukama na SIM kartici 26
slanje 26
tekstualni telefon 87

telefon

jezik 82
podešavanja 82
pozivi 36
video pozivi 38

teme 21

tonovi zvona 45
TTY 87

U

uključivanje i isključivanje 9
uparivanje 52
USB data kabl 50

V

veze
GPRS podešavanja 55
Podešavanja WLAN 58
podešavanje data poziva 55
WLAN podešavanja 85
video pozivi 38
video snimci 72, 75
virtuelna privatna mreža 90
vizitkarte 45
VoIP 41, 42
VPN 90

W

Web 60
podešavanja 61
WLAN
bezbednosna podešavanja 86
napredna podešavanja pristupnih tačaka 58
podešavanja 85
podešavanja pristupnih tačaka 58

Z

zabrana poziva 37
zaključavanje
aparati 12
zvanični sertifikati 89